ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು

ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು

ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೧೮

MANVI TALUKINA SHASANAGALU - Edited by
Dr. Channabasava Hirematha
Published by : Kannada Sahitya Parishat
Pampa Mahakavi Road Chamarajapet Bangalore - 560 018
Pages : 128+ v ; Price : **35-00,** 2000

ಮುದ್ರಣ : ೨೦೦೦

ಬೆಲೆ : ಮೂವತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಮುದ್ರಣ : ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಅಚ್ಚುಕೂಟ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು - ೧೮

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಂವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಸುಮಾರು ೮೫ ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ಪರಿಷತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಧಾನವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಹಲವಾರು ಮಹನೀಯರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಹೊರತಂದಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ ಅವರು ಅಪಾರ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಮಾನ್ವಿತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಶಾಸನಗಳು' ಎಂಬ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಶಾಸನಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಆಕರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ನೀಡಿದ ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿಗೂ ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಎನ್. ಬಸವಾರಾಧ್ಯ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ 'ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡ'ಕ್ಕೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯಲು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಕಟಿತ ಶಾಸನಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ದೇವಾಲಯಗಳ ವಾಸ್ತು ಶೈಲಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆನು. ಆಗಿನ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯವು ಕನಕಗಿರಿ, ಪುರ, ಆನೆಗುಂದಿ, ಕಲ್ಲೂರು, ಕುರುಡಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ಪ್ರಕಟಿತ ಶಾಸನಗಳ ಕೊರತೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಆಗ ಒಟ್ಟು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆನು. ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಡಾ.ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆನು. ನನ್ನ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಂಡು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಅದರ ನಿರ್ದೇಶಕರರಾದ ಡಾ. ಮಾಧವ ಕಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಸಹೃದಯದ ಡಾ. ಕಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಆ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ಸಂಪತ್ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಬಂದರು. ಅವರೂ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದರಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಶಾಸನ ಪರಿವೀಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅದರ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಪುರಾತತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಾನು ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಶಾಸನಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಊರುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟೆನು. ನನ್ನ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆನು. ನನ್ನ ಪಾಠದೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡಿದೆನು. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅರಸರ ಬಿರುದುಗಳು, ಶಾಪಾಶಯ ಮೊದಲಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡೆನು. ಈಗ ಶಾಸನಗಳ ಪೂರ್ಣಪಾಠ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಆಯಾ ಶಾಸನಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬರೆದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದೆನು.

ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೩ ಶಾಸನಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಾನ್ವಿಯ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೩ ರ ಶಾಸನ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ೮೦ ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸಮಗ್ರ ಚರಿತ್ರೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯು ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಿದವರು ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಶ್ವತಸ್ವಾಮಿ ಮುಕ್ಕುಂದಿಮಠರು. ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶಿವಕುಮಾರ ಕಿಲ್ಲಾ, ಶ್ರೀಶೈಲ ಜಾಲಿಹಾಳ ಮತ್ತು ಶರಣಬಸವ ಕರಡಕಲ್‌ರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಾಸನಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬಾಳಸಂಗಾತಿ ಶುಭಾ ಹಿರೇಮಠಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೆನೆಯದಿರಲಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕನಕಪುರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ೬೭ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ 'ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂ

ಕಿನ ಶಾಸನಗಳು' ಕೃತಿಯೂ ಆಯ್ಕೆಯಾದುದು ಸಂತೋಷವೆನಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೃಪಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕೆಂಝಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ವಾಲ್ಟರ್ ಇಲಿಯಟ್, ಎಚ್.ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಆರ್.ಎಲ್. ಟರ್ನರ್, ಸಿ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ, ಡಾ. ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಿತ್ತಿ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೫೭ ರಿಂದ ೧೯೬೪ ರವರೆಗೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಸುಮಾರು ೩೩೦ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಶಾಸನ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತೇ ವಿನಃ ಅವುಗಳ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲೂಕಿನ ನವಿಲೆ,[೧] ಕೀಲಾರಟ್ಟಿ[೨] ಮತ್ತು ಬನ್ನಿಗೋಳ[೩] ಶಾಸನಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕಂಝಿ ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವುಗಳನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಡಾ. ವಿ. ಶಿವಾನಂದ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.[೪] ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠರ 'ಕುರುಗೋಡು ಸಿಂದರು- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.[೫] ಇತಿಹಾಸ ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು' ಪುಸ್ತಕವು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ನೂತನ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸ:

---

1. EI. xxxiv. No.25, ಕ್ರಿ. ಶ. 1014 ಎಪ್ರಿಲ್ 5
2. ಅದೇ. xxxv. No.2, ಕ್ರಿ. ಶ. 1046 ಡಿಸೆಂಬರ್ 24
3. ಅದೇ. xxxvi. No.16, ಕ್ರಿ. ಶ. 1025 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1
4. ಹೈದ್ರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಕನ್ನಡ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು, ವಾರಣಾಸಿ, 1992
5. ಕುರುಗೋಡು ಸಿಂದರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ೧೯೯೫. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರ 'ರಾಯಚೂರು-ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳು' (ಮಸ್ಕಿ, ೧೯೯೯)ದಲ್ಲಿ ೫೮ ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

ಇಡೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡೆಯರಾದವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು. ಇವರ ಕೆಳಗೆ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರರು ಮತ್ತು ಮಹಾಸಾಮಂತರು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಸಾಮಂತರು ಇಲ್ಲವೆ 'ಅರಸರು' ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇವರು ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ, ಕಲಚುರಿ ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು:- ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರನ್ನು ಸರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದವರು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೮೯೧) ಭೋಗಾವತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆ[6]. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೨ನೇ ಕೃಷ್ಣನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದ ಕುರಡಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೮೬೨ ಮತ್ತು ಬಾಲಗವಾಡ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೮೭೮) ದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲ. ಬಲ್ಲಟಗಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ) ಮತ್ತು ನುಗಡೋಣಿ ಶಾಸನಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈ ವಂಶದ ನಿತ್ಯವರ್ಷ (೩ನೇ ಗೋವಿಂದ) ಹಾಗೂ ಕನ್ನರದೇವ (೩ನೇಕೃಷ್ಣ)ರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ೧೦ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಬಲ್ಲಟಗಿ, ಗೂಗೇಬಾಳ, ಪಡಪನದೊಡ್ಡಿ, ಸಿರಿವಾರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ವಿಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರು:- ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ತುಂಬ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೨ ರ ಬಲ್ಲಟಗಿ ಶಾಸನವು ಈ ವಂಶದ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇದೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಶಾಸನಗಳು ಈತನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತಡಕಲ್ಲು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೩) ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಏತಗಿರಿಯ (ಇಂದಿನ ಯಾದಗಿರಿ) ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನುಗಡೋಣಿ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೪) ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸದೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಇವಳು ಜಯಸಿಂಹನ ರಾಣಿ ಎಂಬುದು ಬಲ್ಲಟಗಿಯ (೧೦೩೧) ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನದಿಂದ ಖಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಜಯಸಿಂಹನ ನಂತರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆರು ಶಾಸನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶಾಸನಗಳು ಆತನ ರಾಣಿಯರು ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ. ಎರಡನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕಪಗಲ್ಲ ಶಾಸನ (೧೦೬೯) ವು ಈತನ

---

6. A.R.I.E.B. No. 551/61-62

ರಾಣಿ ಪಂಪಾದೇವಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಇವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಇನ್ನೆರಡು ಶಾಸನಗಳು ಆತನ ಸಾಮಂತ ಅರಸರು ದಾನ ಬಿಟ್ಟುದನ್ನು ಹೇಳಿವೆ.

ಚಾಲುಕ್ಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ದೊರೆ ಆರನೆಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಬರೆಸಿದ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಾವಿರವನ್ನು ದಾಟಿವೆ. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ೧೩ ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಕಲ್ಲೂರ ಶಾಸನ (೧೦೯೭) ವು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ನರ್ಮದಾ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಸರ್ವಕ್ರತು ಸೋಮಯಾಜೀಯರಿಗೆ ಕಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮವನ್ನು 'ಪಂಚಲಾಂಗೊಲಕ್ರತು'ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ನಂತರ ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಎರಡನೇ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ತೈಲಪರು ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಮೂರನೆಯ ತೈಲಪನಿಗೆ 'ರಕ್ಕಸಗಂಗಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದಿದ್ದುದು ಕಲ್ಲೂರು (೧೧೫೦) ಮತ್ತು ಬಲ್ಲಟಗಿ (೧೧೫೧) ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ತೈಲಪನು ದುರ್ಬಲ ದೊರೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಲಚುರಿ ಬಿಜ್ಜಳನು ಸ್ವಯಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಈ ಮನೆತನದವರೂ ತಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಕಚ್ಚಾಟ, ಇತರ ಸಾಮಂತರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಿವಶರಣರ ಆಂದೋಲನಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿರ್ನಾಮವಾಯಿತು. ಆಗ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಚಾಲುಕ್ಯ ವಂಶದ ನಾಲ್ಕನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದನು. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲಚುರಿ ವಂಶದ ರಾಯಮುರಾರಿ ಸೋವಿದೇವ ಮತ್ತು ಚಾಲುಕ್ಯ ನಾಲ್ಕನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಶಾಸನಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ.

ವಿಜಯನಗರದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಮತ್ತು ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಕಾಲದ ಒಂದೊಂದು ಶಾಸನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಮುಂದಿನ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಶಾಸನಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವಿದ್ದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ವಿವಿಧ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ದಾನಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಾಲನಿರ್ದೇಶನವನ್ನುಳಿದು ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಜಕುಮಾರರು:

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಬಹುವಲ್ಲಭರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪುತ್ರರನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಅಥವಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹಿರಿಯ ತಮ್ಮ 'ಯುವರಾಜ' ನೆನಿಸಿದರೆ, ಉಳಿದವರು ಕೇವಲ ಕುಮಾರರಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

ಮೊದಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಯುವರಾಜನದು ಎರಡನೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ರಾಜಕುಮಾರರು 'ಕುಮಾರವೃತ್ತಿ'ಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಎರಡನೇ ಕೃಷ್ಣನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಗ ಜಗತ್ತುಂಗನು ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಅಣುಗ ಜೀವಿತವಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಭೋಗಾವತಿ ಶಾಸನ ಹೇಳಿದೆ.[೭] ತಂದೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಜಗತ್ತುಂಗನು ಈ ಭಾಗವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಭೋಗಾವತಿ ಶಾಸನದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಮಗನಾದ ಎರಡನೇ ತೈಲಪನ ಉಲ್ಲೇಖ ಕುರುಡಿ (೧೧೨೩) ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರನೆನಿಸಿದ್ದ ಅವನು ಬಹುಶಃ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು (ಎಡದೊರೆ-೨೦೦೦) ಕುಮಾರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕುರುಡಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನವು (೧೧೩೮) ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಗನಾದ ಮೂರನೇ ತೈಲಪನು ಅಗ್ರಹಾರ ರಾರಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾಗಲದೇವಿ ಮಾಡಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನ ನೀಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ರಾರಾವಿಯು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಿರುಗುಪ್ಪ ತಾಲೂಕಿನ ರಾರಾವಿಯಾಗಿರಬೇಕೆ? ಅಥವಾ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಊರು ಇದ್ದಿತೇ? ಶೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಮೂರನೇ ತೈಲಪನು ತಂದೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ರಾಣಿಯರು: ರಾಜನು ಬಹುಪತ್ನಿಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ವೈಭವದ ಸಂಕೇತವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ, ಮೊದಲನೇ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಂತಾನ ವಿಲ್ಲದುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ರಾಣಿಯರಲ್ಲಿ ಪಿರಿಯರಸಿ, ಪಟ್ಟಮಹಾದೇವಿ ಮತ್ತು ರಾಣಿಯರೆಂಬ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ರಾಣಿಯರು ಪ್ರಭುವರ್ಗದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು 'ಯುವರಾಜ' ಮತ್ತು ಇತರ 'ರಾಜಕುಮಾರ'ರಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ ಅಗ್ರಹಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಭತ್ತಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಣಿಯರು ಕೇವಲ ದತ್ತಿ ಬಿಡುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಅಗ್ರಹಾರಗಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ದತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಗ್ರಹಾರಗಳು ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಸೇರಿದದುದನ್ನು ಶಾಸನಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಯಾವ ಅಗ್ರಹಾರಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ರಾಣಿ ಮಹಾದೇವಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಲ್ಲಟಗಿ

---

7. A.R.I.E.B. No. 551/61-62

(೧೦೨೨) ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಅವಳು ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ತ್ರೈಪುರುಷ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಲೋಕಾದಿತ್ಯ (ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ-೩೦೦ರ ಮನ್ನೆಯ)ನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈತನ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಣಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಎರಡು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೨೯ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧) ಮತ್ತು ನುಗಡೋಣಿ (೧೦೩೪) ಯ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಅವಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಸದಿಗೂ ಮತ್ತು ದಿಗ್ಗಿಗೆ (ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ದಿದ್ದಿಗೆ)ಯ ಮಧುಸೂದನಭಟ್ಟರಿಗೂ ದಾನ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಜಯಸಿಂಹನ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಣಿ ಬಿಜ್ಜಲದೇವಿಯು ಸುಂಕನೂರು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೩೧) ಮತ್ತು ತಡಕಲ್ಲು (೧೦೩೩) ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಬಲ್ಲಟಗಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೫೮) ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ರಾಣಿ ಚಾಮಲದೇವಿಯ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಬಾಗಲವಾಡ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೩) ಮತ್ತು ಬಲ್ಲಟಗಿ (ಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೪) ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಈತನ ರಾಣಿಯರ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇನ್ನು ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪಂಪಾದೇವಿ ಹೆಸರಿನ ರಾಣಿಯಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಕಪಗಲ್ಲು ಶಾಸನದಿಂದ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯) ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ರಾಣಿ ಚಂದಲದೇವಿಯು ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಎರಡು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೦೬ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೧೬) ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಇಬ್ಬರು ರಾಣಿಯರಾದ ಚಿನ್ನದೇವಿ ಮತ್ತು ತಿರುಮಲದೇವಿಯರ ಉಲ್ಲೇಖ ಚೀಕಲಪರ್ವಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೨೧) ದಲ್ಲಿದೆ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತನ್ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಣಿಯರಿಗೆ ಅಗ್ರಹಾರಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸುರಕ್ಷತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸವತಿ ಮತ್ಸರದಿಂದ ಅವರನ್ನು ದೂರವಿಡುವ ಉಪಾಯವೂ ಅಡಗಿದಂತಿದೆ. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾದ ರಾಣಿಯರ ನೆಲೆವೀಡುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ನೋಡಿದಂತೆ ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ಮೂವರು ರಾಣಿಯರ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧ರಲ್ಲಿ ಏತಗಿರಿ (ಯಾದಗಿರಿ)ಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಬಿಜ್ಜಲದೇವಿಯು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧ ರಲ್ಲಿ ಪೊಟ್ಟಳಕೆರೆಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಈ ಬಿಜ್ಜಳ ದೇವಿಯು ಏತಗಿರಿಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಇನ್ನು ಮಹಾದೇವಿಯು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಪುವ್ವರವಳ್ಳಿಯ (ಯುದ್ಧದ ಕಾಲಕ್ಕೆ) ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೯ರಲ್ಲಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯು ಪನ್ನಿರ್ಕೆಯಪ್ಪಯಣ (ಅಪ್ಪಯಣ=ಯುದ್ಧಕಾಲಕ್ಕೆ) ದ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಅಂದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಒಂದೊಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಣಿಯರು ತೆರುಳುತ್ತಿದ್ದದನ್ನು ಇವು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ಉಳಿದವರು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಗ್ರಹಾರಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಲ್ಲ ರಾಣಿಯರ ನೆಲೆವೀಡುಗಳನ್ನು

ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಚಲನವಲನ ಮತ್ತು ರಾಣಿಯರ ವಿಭಿನ್ನ ಮನೋಧರ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರುಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುವವು.

ಸಾಮಂತ ಅರಸರು:

ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯರಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಸಾಮಂತರು. ಆಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಒಡೆಯವರಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಸೈನ್ಯದ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಮನ್ನಯರಾಗಿದ್ದ ಮಹಾಸಾಮಂತ-ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರಾಗಿ ಪದೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಎಡೆದೊರೆನಾಡಿನ ಹೈಹಯರು: ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಒಂದು ಶಾಖೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಶಾಖೆಯ ಮೂಲ ಪುರುಷನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳು ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಫ್ಲೀಟರು ಕೆಂಭಾವಿಯ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೪ರ ಶಾಸನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ವಂಶದ ಪ್ರಾಚೀನ ಅರಸರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.[೮] ಒಂದನೆಯ ಚಂದನ ಮಗ ನಿಂಬರಸ. ಇವನ ಮಗ ಎರಡನೆಯ ಚಂದ. ಈತನ ಮಗನೇ ರೇವರಸ. ಈ ರೇವರಸನ ಉಲ್ಲೇಖ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೪ರ ಮಾನ್ವಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ.[೯] ಅವನು ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ ರೇವರಸನು 'ಮೂವಡಿಗಂಡ, ಕಾರ್ತ್ಯವೀರ್ಯ ಕುಳತಿಳಕ, ಮಂಡಳಿಕ ಭೀಮ, ರಾಯ, ಕಟಕ ಮುನ್ನಿರಿವ' ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು (ಮಾನ್ವಿ. ಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨) ಧರಿಸಿದ್ದನು. ಅತನೂರು ಶಾಸನವೂ ಅವನು ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಜೋಯಿಮರಸ (ಗೊಬ್ಬೂರು-೧೦೮೫; ಗುತ್ತಿ-೧೦೮೫)ನು ಆಳಿದನು. ಬಾಗಲವಾಡ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೬) ಈ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಅಯ್ಯಣದೇವನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಶಾಸನವು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವರಗುಡಿ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೦೧) ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ದಶವರ್ಮನು ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.[೧೦] ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಈ ದಶವರ್ಮನ ವಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವನೂ ಹೈಹಯ ವಂಶದವನಾಗಿದ್ದು, ತಂದೆಯ ನಂತರ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರಬೇಕು.

---

8. EI. xii. P.269-291

9. ಇವನ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾನ್ವಿಯ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೨ ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ವಿವರಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ Hydrabad Archealogical Series No. 18 (Ed) Dr. P. B. Desai, No.5

10. ಕುರುಗೋಡುಸಿಂದರು-ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಪು. 333

ಇತರ ಸಾಮಂತರು: ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಮೂರನೇ ಇಂದ್ರನ ಸಾಮಂತನೊಬ್ಬನ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಲ್ಲಟಗಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ-೩೦೦ರ ಮನ್ನೆಯ ಲೋಕಾದಿತ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಲ್ಲಟಗಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೨) ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೬)ವು 'ವಾದಿಗಾ ಗಜಕೇಸರಿ, ಸದ್ಯೋಜಾತ'- ಮೊದಲಾದ ಬಿರುದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆತನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರದೇಶವು ತಿಳಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮರ್ಚೇಡ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೪೫) ಮಹಾಸಾಮಂತ ದೊರವಡಿಯ ವಾಮರಸನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಅವನು ಹಂಡುಗ ಬೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೀವಯ್ಯನೊಂದಿಗೆ ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಸಾಮಂತ-ಮನ್ನೆಯ ಅಂಗ್ಯಪರಸನ ಉಲ್ಲೇಖ ಅತನೂರು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೇ ಶತಮಾನ) ದಲ್ಲಿದೆ. ಅವನು ಯಾವ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ರೇವರಸನ ಕೆಳಗೆ ಇವನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಈ ನಾಡಿನ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಉಪವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಶಾಸನ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಜಕ್ಕರಸನೂ ಸಾಮಂತ ಅರಸನಾಗಿರಬೇಕು.

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಪೆಡೆಕಲು ಜಟಾಚೋಳ ಭೀಮ ಮಹಾರಾಜನ ಉಲ್ಲೇಖ ದದ್ದಲ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯) ದಲ್ಲಿದೆ. ಅವನು ಬಹುಶಃ ಪೆಡೆಕಲು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅದು ಇಂದಿನ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕರ್ನೂಲು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದ್ರೋಣಾಚಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ಪೆಡಕಲು ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಚೋಳರು ಚಾಲುಕ್ಯರ ಸಾಮಂತರಾಗಿ ಪೆಡಕಲು-೮೦೦ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ[11]. ಇದೇ ಶಾಸನವು ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಸಾಮಂತ ಮಾನುವೆಯ ಮಳೆಯಮರಸನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಯಾವ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೭) ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಚಂದರಸನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇವನು ಯಾವ ವಿಭಾಗವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ದತ್ತಿಯಾಗಿ ನರ್ಮದಾ ನದಿ ತೀರದಿಂದಲೇ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಚಂದರಸನೂ ಆ ಊರನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನೀಡಿದನೆಂದು ಶಾಸನ ಹೇಳುತ್ತದ. ಇವನ 'ಅಯ್ಯಣಾದಿತ್ಯ' ವೆಂಬ ಬಿರುದು ಅವನು ಅಯ್ಯಣದೇವನ ಮಗನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಯ್ಯಣದೇವನ ನಂತರ ಆತನ ಮಗನಾದ ಚಂದರಸನು ಆಳಿದನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

---

11. ಜೆ. ಎಂ. ನಾಗಯ್ಯ, ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಶಾಸನಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿ, ೧೯೯೨, ಪು.೧೨೮ ಮತ್ತು ೨೦೧

ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೫೧) ವು ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾ ಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಘಟ್ಟಿದೇವರಸನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಇವನು ಯಾವ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟ್ಟಿದೇವನು ಅನ್ಯಾಂಗನ ಮಗನೆಂದು ಶಾಸನವು ಹೇಳಿದೆ. ಬಾಗಲವಾಡ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೮೦) ದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವರಸನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಆದರೆ ಇವನು ಯಾವ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂಬುದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನವೂ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫) ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವರಸನು ಮುದುಗುಂದೂರು-೩೦೦ನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಗಲವಾಡ ಶಾಸನೋಕ್ತ ಬೂಚಿದೇವನೂ ಹೈಹಯ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಬೇಕು. ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನದ ಬೂಚಿದೇವನನ್ನು 'ಅಯ್ಯಣಾದಿತ್ಯ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಯ್ಯಣನು ಬೂಚಿದೇವನ ತಂದೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಕಲ್ಲೂರಿನ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೪೩ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೫೦ರ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇವನು ಮೇಲೆ ನೋಡಿದ ಮುದುಗುಂದೂರು ನಾಡಿನ ಅರಸನೇ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಬಾಗಲವಾಡ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೯೬) ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಅಯ್ಯಣದೇವನನ್ನೇ ಮೇಲಿನ ಕಲ್ಲೂರು ಮತ್ತು ಬಲ್ಲಟಗಿ ಶಾಸನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದು ನಿಜವಾದರೆ ಈ ಅಯ್ಯಣದೇವನು ಮುದುಗುಂದೂರು-೩೦೦ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಡದೊರೆ-೨೦೦೦ ವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಹೈಹಯ ಅರಸರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಬಲ್ಲಟಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ವಿ ಶಾಸನಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಸಾಮಂತ ಲೋಕರಸ ಹಾಗೂ ಗಂಡರಾದಿತ್ಯರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರೆಕೊಟ್ನೆಕಲ್ಲು ಶಾಸನವೂ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೯೧) ಈ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಮಾನುವೆಯ ಮೈಳುಗಿ ದೇವರಸನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಅವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿವರಗಳೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩ನೇ ಶತಮಾನದ ಸುಂಕೇಶ್ವರದ ಎರಡು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಮಲ್ಲಿದೇವರಸನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇದೇ ಕಾಲದ ಗುಡಿಹಾಳ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಾಮಂತ ದಾಸಣ್ಣನ ಹೆಸರಿದೆ. ಆದರೆ, ಇವರ ಇತಿವೃತ್ತಗಳು ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲ. ವಿಜಯನಗರದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸದಾಶಿವರಾಯನ ಮಾನ್ವಿ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೫೩) ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಅಳಿಯ ರಾಮರಾಯನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದೆ.

ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು:

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರಂತೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಅರಸರೂ ಅನೇಕ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಾಮಂತಾಧಿಪತಿ ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ, ಇತರರು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅರಸರ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಂಕದ ಇಲಾಖೆ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ, ರಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ವಿದೇಶಾಂಗ ಇಲಾಖೆ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಖೆಗಳಿದ್ದವು. ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮಹಾಸಾಮಂತಾಧಿಪತಿ ಮಹಾಪ್ರಪಂಡ ದಂಡನಾಯಕರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಶಾಸನಗಳು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ದಂಡನಾಯಕರೆಂದೇ ಕರೆದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಕೇವಲ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಪ್ರಧಾನ, ಮಹಾಪ್ರಧಾನ, ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಬರುವ 'ಆಳುತ್ತಮಿರಿ' ಎಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿಬೇಕು.

ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದೇವಾಲಯ ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಬಿಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾನ ಬಿಟ್ಟುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಕುರಡಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಹಾಸಾಮಂತಾಧಿಪತಿ ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕ ರವಿಯಣ ಭಟ್ಟನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಹಾಸಾಮಂತಾಧಿಪತಿ ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕ ಪೋತಿಮಯ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖ ಅತನೂರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಯಾವ ಖಾತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೪೩) ದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಸಾಹಣಿ ಹಿರಿಯ ದಂಡನಾಯಕ ಭೀಮಣಯ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಈತನ ಕೆಳಗೆ ಹೆಗ್ಗಡೆ ದಂಡನಾಯಕ ಕಾವರಾಜಯ್ಯನು ಎಡದೊರೆ-೨೦೦೦ ವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. 'ಸಾಹಣಿ' ಎಂದರೆ ಪಳಗಿಸುವವನು ಎಂದರ್ಥ. ಆದರೆ 'ಪಟ್ಟಸಾಹಣಿ' ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವನು ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಇವರು ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮದಯ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕನ ಉಲ್ಲೇಖ ಕುರಡಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೪೮) ದಲ್ಲದೆ ಈತನ ಕೆಳಗೆ ಹಿರಿಯಗೊಬ್ಬೂರ ಅಚ್ಚಿನ ಮೊಳೆಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖದ ನಾಯಕನಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಭಂಡಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

'ಪಸಾಯಿತ' ಹೆಸರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದುದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು 'ಅಧಿಷ್ಠಾಯಕ ಪಸಾಯತ ಅಣ್ಣಲದೇವರಸ (ಬೇವಿನೂರು) ಅಯ್ಯಣವಾಡಿನಾಡ ಹೆಗ್ಗಡೆ- ದಂಡನಾಯಕ-

ಪಸಾಯಿತ ಸುರಗಿ ವೆಣ್ಣಮರಸ (ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೦) ರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ (ಚಕ್ರವರ್ತಿ)ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುರುಡಿ ಶಾಸನಗಳು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೨೩ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೮) ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕ ನಿಂಬಣಯ್ಯನು ತನ್ನ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಬಂದನೆಂದು ಹೇಳಿವೆ. ಅವನು ಶಸ್ತ್ರ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತನಾಗಿದ್ದನು.

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅರಸರೂ ತಮ್ಮ ವಿಭಾಗದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಬೂಚಿದೇವನ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮಲ್ಲದೇವರಸ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪರಸರು (ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೫೦) ಹೆಜ್ಜುಂಕ, ಬಿಲ್ಕೊಡೆ ಹಾಗೂ ವಡ್ಡರಾವುಳ ಸುಂಕವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ವಂಶದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬೂಚಿದೇವನ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ತಂತ್ರಪಾಳ X ಕಣನ ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗಡೆ ಚವುಡಣನ ಉಲ್ಲೇಖ ಕಲ್ಲೂರಿನ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ, ಶ. ೧೦೮೦) ದಲ್ಲಿದೆ. ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖದ ಅರಸನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪೆರ್ಗಡೆ ಮಾರಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಪೆರ್ಗಡೆ X X ಳಯ್ಯರ ಉಲ್ಲೇಖ ಸಿರಿವಾರದ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೬) ದಲ್ಲಿದೆ.

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದರೆ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ರಾಣಿ ಮಹಾದೇವಿಯ ತಂತ್ರಪಾಳ ಮಲ್ಲಯ್ಯ (ಬಲ್ಲಟಗಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೨); ದಂಡನಾಯಕ ಚಾಕಿಮಯ್ಯ (ನುಗಡೋಣಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೪); ಹೆಗ್ಗಡೆ ಚವುಡಣ (ಕಲ್ಲೂರ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫); X X Xವತ್ತ ನಾಡ ತಂತ್ರಪಾಳ ಗಂಗರ ಚವುಂಡಯ್ಯ (ಮಾನ್ವಿ - ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೇ ಶತಮಾನ) ಮತ್ತು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖದ ಹೆಜ್ಜುಂಕದಧಿಕಾರಿ (ಗೂಗೇಬಾಳ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೭೫) ಗಳು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಗ್ರಹಾರ-ಭತ್ತಗ್ರಾಮ:

ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಉಪಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಭಾದಾಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಗ್ರಹಾರ (ಅಗ್ರ=ಶ್ರೇಷ್ಠ+ ಆಹಾರ= ಸ್ಥಳ) ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅರಸರೂ ದಾಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ, ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ದಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಗ್ರಹಾರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಮಹಾಜನ, ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುರುಡಿ, ಕೊಟ್ನೆಕಲ್ಲು, ಕಲ್ಲೂರು, ಕಲ್ಮಲ, ಕಪಗಲ್ಲು, ಬಲ್ಲಟಗಿ, ತಡಕಲ, ಬೇವಿನೂರುಗಳು ಅಗ್ರಹಾರ ಅಥವಾ ಭತ್ತಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿದ್ದವೆಂದು ಶಾಸನಗಳು ಹೇಳಿವೆ. ಅಗ್ರಹಾರ ಮತ್ತು ಭತ್ತಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ರಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇತರರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಅವರೂ ದಾನವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಂಬಣ ದಂಡನಾಯಕನು ಹಿಂದೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದು, ನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಧ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಮ್ಮಣಯ್ಯನಿಂದ ಮರಳಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ದಾನವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟನೆಂದು ಕುರುಡಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೨೩) ಹೇಳಿದೆ. ಕುರುಡಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೧೯) ಮಧುವಪಯ್ಯ ನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ವಾಸುದೇವ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ದಾನ ಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕಲ್ಲೂರಿನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫) ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನ ಬಿಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳು:

ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತನ್ನ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದನು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವು ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಇಂದಿನ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತ್ತು. ಡಾ. ಫ್ಲೀಟರು ಇದರ ಗಡಿಯನ್ನು ಕುರಿತು "ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರದೇಶ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.[೧೨] ಮುಂದಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಮೇರೆಯನ್ನೇ ಎಡದೊರೆ ಪದದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಎರಡು ನದಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರದೇಶದವೇ ಎಡದೊರೆನಾಡು ಎಂದು ಸರಳೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬನವಾಸಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಡದೊರೆ-೭೦ ಮತ್ತು ಗಂಗವಾಡಿ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಡತ್ತೊರೆ-೧೦೦೦ ವೆಂಬ ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಡದೊರೆ ಹೆಸರಿನ ಗ್ರಾಮವೇ ಗಂಗವಾಡಿನಾಡಿನ ಎಡೆತೊರೆ-೧೦೦೦ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ.[೧೩] ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಎಡೆಯಹಳ್ಳಿ' ಹೆಸರಿನ ಗ್ರಾಮವಿದೆ'[೧೪] ಈ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳು ಯಾವುದೊ ನದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ತೊರೆಯ ಸಮೀಪದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಎಡದೊರೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಡೆದೊರೆಯೂ ಅದೇ ಹೆಸರಿನ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ೧೧ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈ ಎಡೆದೊರೆ ೨೦೦೦ನಾಡಿನ

---

12. E.I.12 No.32 P. 296 333

13. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಿಚಯ ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ ಮಸ್ಕಿ, ೧೯೯೬, ಪು. ೯-೧೯ ಮತ್ತು ಸುದ್ದಿ ಮೂಲ ಪತ್ರಿಕೆ ದಿನಾಂಕ ೫-೪-೯೮ರ 'ಎಡೆದೊರೆ ಪದದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ' ಲೇಖನ ಡಾ. ಚನ್ನಬಸವ ಹಿರೇಮಠ

14. ಶಾಸನ ಪರಿಚಯ (ಸಂ) ಡಾ. ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ, ಶಾಸನ 49, ಪು. 65-66

ರಾಜಧಾನಿಯು ಇಂದಿನ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮಸ್ಕಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಯಿತು.[೧೫].

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ-೩೦೦, ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲು-೩೦೦, ಗೋರಿಕಲ್ಲು-೧೨, ಮುದುಗುಂದೂರು-೩೦೦, ನಿಟ್ಟರವೆ-೭೦ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ.

ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ-೩೦೦: ಕುರುಡಿ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೭೯) "ನೆಗಳ್ದಯ್ಯಣ ವಾಡಿ ನಾಳ್ಕಳಂ ಕ್ರಿತಿಯೆನೆಸೆದ ರೂಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂದಿನ ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಗೊಬ್ಬೂರು ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ ನಾಡಿನ ಅಗ್ರಹಾರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನ ಹೇಳಿದೆ[೧೬]. ಅಂದರೆ ಇಂದಿನ ಮಾನ್ವಿ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಅಯ್ಯಣ ವಾಡಿಯ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲು-೩೦೦: ಇಂದಿನ ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೊಸರಕಲ್ಲು ಗ್ರಾಮವೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲು-೩೦೦ರ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ. ನುಗಡೋಣಿ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೩೪) 'ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ದೊಳಗಣ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲು-೩೦೦ ರ ಬಳಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಿಗೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೬ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೫೮) ಈ ವಿಭಾಗದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಗೋರಿಕಲ್ಲು ೧೨: ಇದು ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲು-೩೦೦ರ ಉಪವಿಭಾಗ. ಕಪಗಲ್ಲು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯) ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲು-೩೦೦ರ ಬಳಿಯ ಕಂಪಣ ಗೋರಿಕಲ್ಲು-೧೨ ರಲ್ಲಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಕಪಗಲ್ಲು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂದಿನ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಗೋರ್ಕಲ್ಲು ಗ್ರಾಮವೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಗೋರಿಕಲ್ಲು-೧೨ರ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೊಸರಕಲ್ಲು ಗ್ರಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡು, ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಲ್ಲಟಗಿ, ಗೋರ್ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕಪಗಲ್ಲುಗಳು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುದುಗುಂದೂರು-೩೦೦: ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫) ದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅರಸರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಾಲುಕ್ಯ ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕಾಲದ ಅತನೂರು ಶಾಸನವು ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕ ಪೋತಿಮಯ್ಯನು ದಾನ ಬಿಡುವಾಗ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅಂಗ್ಯಪರಸ ಮತ್ತು ಮುದುಗುದೂರು ಪಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಾನಪತಿಗಳೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಗೊಬ್ಬೂರು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೮೫) ದಲ್ಲಿ "x x ಗುಂಡೂರು ಮುಂನೂರರ ಬಳಿಯ ಹಳ್ಳಿಸಿಂಕೆ"ಯ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.[೧೭] ಇಲ್ಲಿಯ ತ್ರುಟಿತ ಭಾಗವನ್ನು "ಮುದುಗುಂದೂರು"

15. ನೋಡಿ. ಕಾಯಕ ಸಿರಿ (ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆ), ಗಂಗಾವತಿ, 1996, ಪು. 29
16. ಪೂರ್ವೋಕ್ತ, ಡಾ. ವಿ. ಶಿವಾನಂದ, ಪು. 203

ಎಂದು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬಹುದು. ಜೋಯಿಮರಸನು ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಮೇಲಿನ ಗೊಬ್ಬೂರು ಶಾಸನ ಹೇಳಿದೆ.

ನಿಟ್ಟರವೆ-೭೦: ಕುರುಡಿ ಶಾಸನ (೧೧೧೯) ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಈ ವಿಭಾಗವು ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡಿನ ಕೆಳವಾಡಿ-೩೦೦ ರ ಉಪವಿಭಾಗವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಕ್ಕುಂದ ಗ್ರಾಮವು ಇದರಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಕರಡಿಕಲ್ಲು-೩೦೦:- ಇದು ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡಿನ ಉಪವಿಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕರಡಿಕಲ್ಲು ಗ್ರಾಮವೇ ಈ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ. ಕುರುಡಿ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೧೯) 'ಕರಡಿಕಲ್ಮೂನೂರರಲ್ಲಿಯ ಬನ್ನಿಗೊಳ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಬನ್ನಿಗೋಳವು ಕರಡಿಕಲ್ಲು ನಾಡಿನ ಒಂದು ಭತ್ತಗ್ರಾಮವಾಗಿತ್ತು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇವಿನೂರು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ ನೇ ಶತಮಾನ) " XXXX Xರ ಬಳಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬೇವಿನಹಾಳ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರವುದರಿಂದ ಈ ಬೇವಿನಾಳ ಗ್ರಾಮವು ಯಾವ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿತ್ತೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ವರ್ತಕರು ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳು:

ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡವರು ವರ್ತಕರು. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಪಂಗಡಗಳಿದ್ದವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಣಂಜಿಗ, ಸೆಟ್ಟಿ, ಸೆಟ್ಟಗುತ್ತ, ನಖರ, ಮುಮ್ಮುರಿದಂಡ ಮತ್ತು ನಾನಾದೇಶಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿದ್ದು, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವರ್ಗದ ಸಮಾನ ವೃತ್ತಿಯವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

'ಶ್ರೀವುರದಿನ್ನೊರ್ಬ್ಬರ' ಉಲ್ಲೇಖ ಸಿರಿವಾರ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ) ದಲ್ಲಿದೆ. ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೮೦) ಎಲೆಯನ್ನು ಮಾರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ 'ಹನ್ನವಣ ಸಾಸಿಬ್ಬರ' ಸಂಘವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಮಹಾನಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ನಾನಾದೇಶಗಳು ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೆಣಸು, ಸುಂಠಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಅರಿಸಿನ, ಸಾಸಿವೆ, ಜೀರಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ದಿನಸಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದವೆಂದು ಕುರಡಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೪೮) ಹೇಳಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮಹಾನಾಡುಗಳ ೫೦೦ ಜನರ ಸಂಘವನ್ನು ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೮೦) ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಗೂಗೇಬಾಳ ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೭೫) ನಾನಾದೇಶಿ, ಸೆಟ್ಟಿಗುತ್ತ, ಮುಮ್ಮುರಿದಂಡ, ನಖರ ಮತ್ತು ಅರುವತ್ತೊಕ್ಕಲುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದೆ.

---

17. ಅದೇ, ಪು. 33

ದಾನ-ಧರ್ಮ:

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾನ-ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣ-ಸಂಕ್ರಮಣಾದಿ ಪವಿತ್ರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನದಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಎರಡು ನದಿಗಳು ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ (ಕೂಡಲ) ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಪ್ರಾಚೀನರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಚಾಲುಕ್ಯ ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ ರಾಣಿ ಚಾಮಲದೇವಿಯು ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಬಲ್ಲಟಗಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೮) ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆರೆಗೆ ಭಾಸ್ಕರಸೆಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ದಾನ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ವಿಜಯನಗರದ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ರಾಣಿಯರಾದ ಚಿನ್ನಾದೇವಿ ಮತ್ತು ತಿರುಮಲದೇವಿಯರು ಕೃಷ್ಣಾ-ಭೀಮಾನದಿಗಳ ಸಂಗಮ (ಈಗಿನ ರಾಯಚೂರು ಸಮೀಪದ ಕೂಡಲೂರು)ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಚೀಕಲಪರ್ವಿ ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೨೧) ಹೇಳಿದೆ.

ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಕೆರೆ-ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದು, ಸತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವು ಆ ಕಾಲದ ಜನರ ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯ, ಕೆರೆ-ಬಾವಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು. ಬಲ್ಲಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಪೇಶ್ವರ, ತ್ರೈಪುರುಷ, ಚಂದೇಶ್ವರ, ಕಲಿದೇವ, ಕೇಲೇಶ್ವರ, ಆದಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಸದಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು. ಕುರುಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವ, ಪಲ್ಲವೇಶ್ವರ, ನಿಂಬಣೇಶ್ವರ, ರೆಬ್ಬಲೇಶ್ವರ, ಶಂಕರೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ನಾಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳು; ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ನುಗಡೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ; ನಖರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳು ಕಪಗಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಭೋಗೇಶ್ವರ, ತುಪದೂರಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಕೇಶ್ವರ; ಗುಡಿಹಾಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ, ರಾಜೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಗೇಶ್ವರ, ಹರವಿಯ ಸ್ವಯಂಭು ಮೂಲಸ್ಥಾನ; ಕಲ್ಲೂರಿನ ಮಾರಟೇಶ್ವರ, ಗವರೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಕೇಶವ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ದದ್ದಲದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಕೋಟೆಮಲ್ಲ ಜಿನಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿತು.

ಬಲ್ಲಬಟಗಿ, ಕುರುಡಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕಪಗಲ್ಲು, ಕುರಕುಂದ ಮತ್ತು ಹಿರೇಕೊಟ್ನೆಕಲ್ಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸತ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು.

ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ದಾನ ಬಿಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಗ್ರಹಾರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ, ಇತರ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾನಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನೀಡುವ ದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅಡಗಿದಂತಿದೆ. ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನದ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೭) ಸೋಮಯಾಜಿ ಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಕುರುಡಿ ಶಾಸನದ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫) ಸೋಮಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗ xxಯಣ ಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಮೊದಲಾದವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲೂರಿನ ಸೋಮಯಾಜಿಯು ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ರಾಜರು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಊರುಗಳ ಗಾವುಂಡರು, ಪ್ರಭುಗಾವುಂಡರು ಹಾಜರಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬಲ್ಲಟಗಿ, ಬಾಗಲವಾಡ, ಸುಂಕೇಶ್ವರ, ಮಾನ್ವಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನವು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೫೦) 'ಗೌಡ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಸೆಟ್ಟಿ ಸೌದ್ರಿ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳ ಧರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ' ದಾನ ಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ನಾಣ್ಯ-ಅಳತೆ-ತೆರಿಗೆ:

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು ವೀಸ, ಹಾಗ, ಬೇಳೆ, ಅರೆಕಾಣೆ, ಗದ್ಯಾಣ, ಮುಪ್ಪಾಗ, ಪೊನ್ನು ಮೊದಲಾದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳಿವೆ. ಕೈ, ಕಂಬ ಮತ್ತು ವೊಕುಳಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಅಳತೆಯ ಮಾಪನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಿದ್ಧಾಯ, ಬಿರಾಡ, ಹೆಜ್ಜುಂಕ, ಬಿಲ್ಕೊಡೆ, ವಡ್ಡರಾವುಳ, ಮನ್ನೆಯ ಸಾಮ್ಯದ ತೆರೆ, ದಸವಂದ ಮೊದಲಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿವೆ.

ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು:

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಿಗೆ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೨) > ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧) > ಬೆಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೮) > ಬಲ್ಲಟಗಿ.

ದಿಗ್ಗಿಗೆ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧ ಬಲ್ಲಟಗಿ) > ದಿದ್ದಿಗಿ (ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು)
ತಡಕಲ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೩) > ತಡಕಲ್ಲು
ಬಾಗುಟಿಪಟಿಲ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೫೩) > ಬಾಗುಳಹಾಟಿ > ಬಾಗಲವಾಡ
ಕವತಾಳ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೮) > ಕೌತಾಳ
ಮಾನುವೆ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯ ಕುಪಗಲ್ಲು) > ಮಾನ್ವಿ
ಗೋರಿಕಲ್ಲು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯ ಕಪಗಲ್ಲು) > ಗೋರಕಲ್ಲ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೧೬) > ಗೋರ್ಕಲ್ಲು
ಕಪ್ಪಕಲ್ಲ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯) > ಕಪಗಲ್ಲು
ರೂಡಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೭೯) > ಕುರುಡಿ
ಟಿಾ ಟಿಾ ವಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೮ ಕುರುಡಿ) > ರಾ ರಾ ವಿ
ಬೇವಿನಹಾಳ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೭೬ ಕುರುಡಿ) > ಬೇವಿನೂರು
ಕಲ್ಲೂರ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೮೦) > ಕಲ್ಲೂರು

ಗೊಬ್ಬೂರು (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೭ ಕಲ್ಲೂರು) > ಹಿರಿಯ ಗೊಬ್ಬೂರು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೪೮ ಕುರಡಿ) >ಗೊಬ್ಬೂರು (ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು)

ಮುಕುಂದ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೧೯ಕುರಡಿ) > ಮುಕ್ಕುಂದಿ (ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು)

ಬನ್ನಿಗೊಳ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೧೯ ಕುರಡಿ)>ಬನ್ನಿಗೋಳ (ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು)

ತುಪ್ಪದುರ > ತುಪದೂರು
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಡುವ >ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಡುವು
ಮಱುಚೇಡ > ಮರ್ಚೇಡ
ವಡವಟಿ > ವಡವಾಟಿ
ಸರಜಾಪುರ >ಸರ್ಜಾಪುರ (ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲೂಕು)
ಸಿರವಾರ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೯೩) >ಶ್ರೀವುರ>ಸಿರಿವಾರ

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮಲೆಯ, ಹಣ್ಬುಗ, ತರ್ವಳ್ವುಚ, ಬಮ್ಮಱಹಾಳ, ಹಾಗನಗೇರಿ, ನಿಟ್ಟರವೆ, ಕಾಕಱಗಲಿ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕರಡಿಕಲ್ಲು ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲು, ಕಾಕರಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕರಡಿಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳು ಈ ಭಾಗದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪುನಾರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವು ಆಕರಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಭಾಗದ ಜನಜೀವನ, ಉದ್ಯೋಗ-ವ್ಯಾಪಾರ, ದಾನ-ಧರ್ಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಭಂಭರರು' ಹೆಸರಿನ ಜನಾಂಗ ಇಲ್ಲಿ ೧೦ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾಯಿಂದರು, ಗೊರವರು, ಸೂತ್ರದಾರರು (ಕಲ್ಲುಕುಟಿಗರು) ಮತ್ತು ಟಂಕಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥೂಲ ವಿವರಗಳು ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಇವೆ.

□

೧

ಕುರುಡಿ–ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೬೨

(ಬಿ.ನಂ. ೫೮೩/೬೧–೬೨)

ಮಠದ ಎದುರಿನ ವೀರಗಲ್ಲು

ಶಾಸನವು ಹೆಚ್ಚು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಕ ೭೮೪ ಕಾಲಾತೀತ ಸಂವತ್ಸರದ ಹೊರತು ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಕಾಲಾತೀತ ಸಮ್ವತ್ಸರಙ್ಗಳೆಳ್ನೂಱ

೨. ಮ್ಬತ್ತ [ನಾಲ್ಕ] XXX ವರಿಷಙ್ಗ

೩. X ಲ X ಳ್ಗೆ ಮಾಗುಲಿ XXX ಙ್ಗ ಮೆರ್ದೋೞ್

೪. ನಾ XXX ಬಲ್ಲಹ X ರು

೫.

೬.

೨

ಬಾಗಲವಾಡ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೯ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೨/೬೧-೬೨)

ಊರ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಕಲ್ಲು

ಶಕ ವರ್ಷ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಮಯ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖ. ಇತರ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಕನೃಪ ಕಾಲಾತೀತ

೨. ಸಂವತ್ಸರ ಶತಂಗಳೆ [ಂಟು] ನೂರದ

೩. ಅಮವಾಸ್ಯ ರಕ್ಕಾಕ್ಷಿಯೆಂಬ ವಸರಿಹೆ

೪. ವಟ್ಟಿ [ಬು] XXXXXX·XX

೫.

೬.

೭. ಹಾಮಯ್ಯ XXXXXXXXX

೮. ಲಿ ಲ XXXX ಸುನ XXXX

೩

ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೫೪೬/೬೧-೬೨)

ಮಸೀದಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲು

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಮೂರನೆಯ ಇಂದ್ರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಅವನ ಸಾಮಂತನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಹಾಳಾಗಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ನಿತ್ಯಾವರಿಷ ಶ್ರೀ ಪೃಥುವಿ [ವಲ್ಲ]

೨. ಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ X

೩. X ಭಿ ವ್ಯ ಸಲುತ್ತಿರೆ ಸಮಧಿಗತಪ

೪. ಞ್ಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾ

೪

ನುಗಡೋಣಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೮೨೩/೬೨-೬೩)

ಬಸವೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಎದುರಿನ ಕಂಬ

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಮೂರನೆಯ ಕೃಷ್ಣನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಉಳಿದ ವಿವರಗಳು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕನ್ನ

೨. ರ ದೇವನ ರಾಜ್ಯದೊ

೩. ಳ್ಪ್ರತಿಜೆ x x x

೪. [ಳ್ಪ] ಡೆದ x ಸನ

೫. ದೊ ಳ ಳ ಪಡೆದು

೬. x ಪನ್ನಿ x x x x x

೭. x ತ್ತ ರಾಱು x

೮. x x ಮುವತಿಱಱೂ

□

೫

ಬಲ್ಲಟಗಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೭/೬೧–೬೨)

ಹನುಮಶೆಟ್ಟಿಯ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಶಾಸನವು ಬಹಳ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ. ಪಾಪೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಗಾವುಂಡನೊಬ್ಬನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

೧. x x x x x

೨. ಪಾಪೇಶ್ವರ x x

೩. ಲಿಬ್ಬ x x x x

೪. ಗಾವುಣ್ಡ x x x

೫. [ಅಯ್ವ] x x x x

೬. x ಚ x x x

೭. x x x x x x[೧]

❐

---

೧. ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

೬

ಗೂಗೇಬಾಳ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೮೧೬/೬೨–೬೩)

ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಶಾಸನವು ಹೆಚ್ಚು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ. ವಿಷಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟ. ಹತ್ತು ದ್ರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಯದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

೧. x x x ಣ ಸ x x x x

೨. [ನೂ] ಱ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು x x x x x x

೩. x ಟಿ°ಸಿದ ಸಿದ x ಸ್ತಿ x x x x x

೪. x ದು ಅಂಮ x ಮತ್ತ x x x x

೫. ಪತ್ತು [ದ್ರ] ಸಿ[ದ್ಧಾಯ] x x

೬. ನ್ತಪ್ಪ x x x x x x

೭. x ನ್ದಾ x ಅಯ್ವ x x x x

❐

೭

ಪಡಪನದೊಡ್ಡಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೬೦೫/೬೧–೬೨)

ಪಾಟೀಲರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಭಂಬರರು ತಿಮ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಪುಣ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಾನದ ವಿವರಗಳು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಶಾಸನದ ಕೊನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳ ಅಕ್ಷರಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಖ

೨. XXX ನೆಯ ದುರ್ಮುಖಿ ಸಂವಛ

೩. ರದ ಜೇಷ್ಟ [ಬ॥] ೩೦ ಯಲು ಭಂಬರರು

೪. X X X ಯನು ತಿಂಮಯ X X X X

೫. X X X X X ವಾಗಬೇಕುಯೆಂದು

೬. X X X X X X X X X X X

೭. X X X X X X X ಅಯಲಿ

೮. ಮ X ರಿಗೆ X X X X X X

೯.

೧೦.

೧೧.

೧೨.

೮
ಸಿರಿವಾರ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ. ೮೨೭/೬೨-೬೩)
ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಡುಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಶ್ರೀವುರ (ಸಿರಿವಾರ)ದ ೨೦೦ ಜನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘದವರು ಮಾಡಿದ ಸಮಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರವಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವುರ ದಿಚ್ಛೂರ್ಬ್ಬ [ರ್] ಮಾಡಿದ ಸಮಯ ಸ್ಥಿತಿ

೨. ವೀಸಕ-ದಸಕ-ಪಞ್ಚಕ ಪಞ್ಚಕದೊಳಾದುದೆನ್ದು ಹಾನಿ

೩. ವ್ರಿದ್ಧಿ ಪಞ್ಚಕವನೆಯ್ದುವುದು ಪಞ್ಚಕನ್ತೆಱತೊಲಗೆ

೪. ದಶಕವನೆಯ್ದುವುದು ದಶಕನ್ತೆಱ ತೊಲಗೆ ವೀಸಕವನೆಯ್ದುಗು ಪಞ್ಚಕವೊಡಸಲ್ಲ

೫. ವೀಸಕನ್ತೆಱ ತೊಲಗೆ ಊರನೆಯ್ದುವುದು ಇನ್ತವು ತೊಲಗೆ

೬. ಊರಱಿಯ ತೆತ್ತ ಕೋಟಿ ಪಣವುನ್ನಿಗುಣ ಆಪಾ X ಸಮಯ ದೊಳ್ತಿಗುಣವನಿಕ್ಕಿ ಪುಗುವುದು

೭. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯ ನಟಿದಾತ ಸ್ವಾನಗಾಳ್ದಾಭ ಚಾಣ್ಡಾಳಂ ಪೆಱನೆಟ್ಟು ಪೆಣ್ಡೆ [ರ್ದ್ದ] ಗೆ ಪಿಲ್ಲ

❑

೯

ಮಾನ್ವಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೬೦೦/೬೧-೬೨)

ಅಕ್ಕಸಾಲಿ ತಿರಕಣ್ಣನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ

ಶಾಸನವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ.

೧. ವೇ ತ್ರೈ XXXXX

೨. ಮಸ್ತ ಪ್ರಸ XXXXXXX

೩. ಸ್ತಿ ಸಕ ವರಿಷ [೯] XXXXX

೪. ಬಹುಳ ೬ ಸೋಮವಾರ XXXX

೫. ದರ ಗುಣ್ಡನೆಂಬ XXXXXX

೬. ದ॥ ಸಾಮಾನ್ಯೋಯಂ XXXXX

೭. ಭವದ್ಭಿ ಸರ್ವ್ವಾನೇತಾ XXXX

೮. ಯೋಯಾಚತೇ ರಾಮ XXXX[೧]

---

೧. ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

೧೦
ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೨
(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೪/೬೧-೬೨)
ಅಗಸಿಯ ಕಟ್ಟೆಯ ಸಮೀಪ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಕಲ್ಲು

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೆಯ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿ ಮಹಾದೇವಿಯು ಪುವ್ವರವಳ್ಳಿಯ ಬೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ತಂತ್ರಪಾಳ ಮಲ್ಲಯನು ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆ (ಬಲ್ಲಟಗಿ)ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ ತ್ರೈಪುರುಷ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ-೩೦೦ರ ಮನ್ನೆಯ ಲೋಕಾದಿತ್ಯನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ದಾನಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತಭುವ
೨. ನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾ
೩. ಧಿ ರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ
೪. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಬಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾ ಭ
೫. ರಣಂ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜ
೬. ಯ ರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ಧ
೭. ಮಾನ ಮಾಚಂದ್ರರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿ [ರೆ]
೮. ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ ಪರಮಕಲ್ಯಾಣಾಭ್ಯು
೯. ದಯ ಸಹಸ್ರಫಳ ಭೋಗ ಭಾಗಿನಿ ದ್ವಿತಿ
೧೦. ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮಾನೆಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಮ
೧೧. ಹಾದೇವಿಯರ್ ತಂ ನ್ತ (ತನ್ತ್ರ) ಪಾಳ ಮಲ್ಲಯನ
೧೨. ಸಿಯಿಲ್ಲದಾತ ಗುಣಕ ಸಂ x ಣ ನx
೧೩. xಯಣಗೆ ಪುವ್ವರವಳ್ಳಿಯ ಬೀ x
೧೪. xxಸಕವರಿಷ ೯೫೪ ನೆಯ ದುದುಂಭಿ ಸಂ x
೧೫. xxxದ ಚೈತ್ರ ಸುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಸಿ ಬೃಹಸ್ಪ [ತಿ]
೧೬. [ವಾರ] ದಂದು ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ ೩೦೦ [ಱ] ಮ [ನ್ನೆ]
೧೭. ಯ ಲೋಕಾದಿತ್ಯನ ಕೈಯೊಳ್ ಧಾರಾಪೂ xx
೧೮. ಕಾಲ್ಗಚ್ಚುಗೋಣ್ಡು ತ್ರಭೋಗಾಭ್ಯನ್ತರ ಸಿ xx
೧೯. ಪಡದು ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಿಗೆಯೊಳ್ ತ್ರೈಪುರುಷ [ದೇವ]
೨೦. ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆಯ್ದು ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯ
೨೧. xxx೫೦ ತೋಂಟ ಮತ್ತ xx

□

೧೧

ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೨೯

(ಬಿ.ನಂ. ೫೪೨/೬೧-೬೨)

ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೆಯ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯು ಪನ್ನಿರ್ಕೆಯಪ್ಪಯಣ ವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳಟಿಗಿಯ ಬಸದಿಗೆ ದಾನಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸ XXXXXXXXXXX

೨. ಪದ XXXXXXXXXXX

೩. ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ದೇವರ ವಿಜಯ XXXXXXXX

೪. ಮಾನ ಮಾ [ಚನ್ದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ॥ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ ಪರಮ]

೫. ಕಲ್ಯಾಣಾಭ್ಯುದಯ ಸಹಸ್ರಫಳಭೋಗಭಾಗಿನಿ ದ್ವಿತೀಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ XX

೬. ನ ಕಾಮಧೇನು ಆಶ್ರಿತಜನಕಲ್ಪಲತೆ ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ದೇವ ಪಾ

೭. ದ ಪಂಕಜ ಭ್ರಮೆಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀಮತ್ಸೋಮಲದೇವಿಯರ್ ಪನ್ನಿರ್ಕ್ಕೆಯ

೮. ಪ್ಪಯಣ ವೀಡಿನೊಳ್ ಸಕವರ್ಷ ೯೫೧ನೆಯ ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ

೯. ಪಾಡಿವ ಬುಧವಾರದನ್ದುತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರ್ವ್ವನಿಮಿತ್ತಂ ಯಡದೊಱೆಯಿ

೧೦. ಚ್ಚಸಿರದೊಳಗಣ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆಯ ಬಸದಿಗೆಯಲ್ಲಿಯ

೧೧. ಕಂಮತದೊಳಗೆ ಪಿರಿಯ ಕೋಲೋಳ್ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯನೆಲಂ ಮ

೧೨. ತ್ತರಿಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕು ತೋಂಟ ಮತ್ತರೊನ್ದು ಮನೆಯಯ್ದು ಘಾಣವೊನ್ದು ॥ ಶ್ಲೋಕ ॥ ನ ವಿಷಂ

೧೩-೨೩ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿದೆ.

೧೨
ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧
(ಬಿ.ನಂ. ೫೪೫/೬೧-೬೨)
ದಂಡದ ಮಾಗಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯು ಏತಗಿರಿ (ಯಾದಗಿರಿ)ಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದಿಗ್ಗಿಗೆಯ ಮಧುಸೂದನ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳಟಗಿಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಪೃಥ್ವೀ ವ
೨. ಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ
೩. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗ
೪. ದೇಕಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ
೫. ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ರ್ಕ ತಾರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ॥
೬. ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ ಪರಮಕಲ್ಯಾಣಾಭ್ಯುದಯ ಸಹಸ್ರ
೭. ಫಳಭೋಗಭಾಗಿನಿ ದ್ವಿತೀಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿಶಿಷ್ಟ
೮. ಜನ ಕಾಮಧೇನು ವಾಶ್ರಿತಜನ ಕಲ್ಪಲತೆ
೯. ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವರ ಪಾದ ಪಂಕಜ ಭ್ರ
೧೦. ಮರಿಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸೋಮಲದೇವಿಯರ್
೧೧. ಸಕವರ್ಷ ೯೫೩ನೆಯ ಪ್ರಜಾಪತಿ ಸಂವತ್ಸ
೧೨. ರದ ಶ್ರಾವಣದ ವುಣ್ಣಮಿ ಬುಧವಾರ ದನ್ದಿ
೧೩- ನ ಸೋಮ ಗ್ರಹಣದನ್ದು ಏತ
೧೪. ಗಿರಿಯ ನೆಲವೀಡಿನೊಳ್ ದಿಗ್ಬಿಗೆಯ ಮಧು
೧೫. ಸೂದನ ಭಟ್ಟರ್ಗ್ಗೆ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳನಟ್ಟ
೧೬. ಗೆಯೊಳ್ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕದಿಂ ಪರ್ವ್ವನಮಸ್ಯ
೧೭. ಮಾಗೆ ಪಿರಿಯಕೋಲ್ಲೋಳ್ ಕೊಟ್ಟಮತ್ತರ್ನೊಱು
೧೮. ಲೆಕ್ಕದ ಮತ್ತ ೧೦ ಪತ್ತುಕೆಯ್ಯ ನೆಲ [ನಿ]
೧೯. [ವೇ] ಷಣಂ ಮನೆಯುಮಂ ॥ ಶ್ಲೋಕ
೨೦. ಬಹುಭಿರ್ವ್ವಸುಧಾ ದತ್ತಾ ರಾಜಭಿ ಸಗರಾದಿಭಿಃ ।
೨೧. ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯ ಯದಾಭೂಮಿ ಸ್ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ತದಾಫಲಂ ।

೧೩
ಸುಂಕನೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೧
(ಬಿ.ನಂ. ೮೨೮/೬೨-೬೩)
ಮಣ್ಣ ಬಸಣ್ಣನ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲು

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿ ಬಿಜ್ಜಲದೇವಿಯು ಪೊಟ್ಟಲಕೆರೆಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದುಗ್ಗಪ್ಪವಟ್ಟೆಯಕ್ಕೆ ದಾನ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥುವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾ
೨. ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಸ್ವರ ಪರಮ ಭಟ್ಟಾರ
೩. ಕ ಸತ್ಯಾಸ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕ ಚಳುಕ್ಯ ಭರ
೪. ಣ ಶ್ರೀಮದ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವರ ರಾಜ್ಯಾಭಿವ್ರಿದ್ಧಿ
೫. ಆ ಚನ್ದ್ರಾಕ್ಕತರಂಬರ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ [ಸ್ವ] ಸ್ತಿಯನವ
೬. ರತ ಪರಮ ಕಲ್ಯಾಣಾದ್ಭುದಯ ಸಹಸ್ರಫಳಭೋಗ
೭. ಭಗಿನಿ ದ್ವಿತೀಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮಾನೆಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀ
೮. ಮತ್ ಬಿಜ್ಜಲದೇವಿಯರ್ ಶಕ ವರುಷ
೯. ೯೫ [೩ ? ಬಹುಧನ್ಯ ?] ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘಸುದ್ಧ [೨]
೧೦. ಸಂಕ್ರತಿ ಆದಿವರ ಪೊಟ್ಟಳಕೆಱೆಯ ನೆಲೆಬೀಡಿನೊಳ್
೧೧. ದುಗ್ಗಪ್ಪವಟ್ಟೆಯ x x xರೆಯಕ್ಕೆ ನಾಗಲೆಯ ಗಳ x x
೧೨. ತೋರನಕೆ x xಕೊಟ್ಟ x x ಕೋಲ ನಾವನೋ x
೧೩ ನಳದ x x x xಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮ
೧೪. ಣರು x xಹತ

❑

೧೪
ತಡಕಲ್-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೩
(ಬಿ.ನಂ. ೮೩೧/೬೨-೬೩)
ಅಗಸಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿ ಬಿಜ್ಜಲದೇವಿಯು ಡಕಲನಲ್ಲಿ ದಾನ ಬಿಟ್ಟ ವಿವರವಿದೆ.

ಒಂದನೆಯ ಬದಿ

೧. x x x x x x x ಪ್ರಿ
೨. ಥ್ವೀ ವಲ್ಲಭ x x x x x x x
೩. ಪರಮೇಶ್ವರ x x x x x x
೪. ಕಂ ಸತ್ಯಶ್ರಯ [ಕು ಳ ತಿ ಳ ಕಂ]
೫. ಚಾಟುಕ್ಯಾಭರ [ಣಂ ಶ್ರೀಮ] ಜ
೬. ಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವ [ರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮು]
೭. ತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವ್ರಿದ್ಧಿ x x x x x [ಏತ]
೮. ಗಿರಿಯ ನೆಲೆವೀಡಿನ x x x x x x x x
೯. ತತ ವಿನೋದದಿನಾಚ x x
೧೦. ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ x
೧೧. ಮತ್‌ಜ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲದೇ x x
೧೨. ವಿಶಾಳ ವಕ್ಷೋರಸ್ಥಟಿ ನಿ x
೧೩ ಶಿನಿಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಬಿಜ್ಜಲ
೧೪. ದೇವಿಯರ್ಸ್ಸ್ವಕ ವರ್ಷ ೯೫೫
೧೫. ನೆಯ ಶ್ರೀಮುಖ ಸಂವತ್ಸರದ
೧೬. ಚೈತ್ರದಮವಾಸ್ಯೆ ಆದಿತ್ಯ
೧೭. ಬಾರಂ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವ್ಯ x x x
೧೮. ಸೂರ್ಯ್ಯ ಗ್ರಹಣಕಾಲ x x [ಅ ಗ್ರ?]
೧೯. ಹಾರಂ ತಡಕ [ಲ] x x

❏

ಎರಡನೆಯ ಬದಿ

೧. XX XX ವರಿಯೊ
೨. XX ಮತ್ತ ೧೫ XX
೩. X ಥಳ XX ೦ಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕೆ
೪. ಯಿ ಮತ್ತರ್ ೧೨ XXX
೫. ಸಾಮಾನ್ಯೋಯಂ ಧರ್ಮಸೇ
೬. ತು ನ್ರಿಪಾಣಾಂ ಕಾಲೇಕಾ
೭. ಲೇ ಪಾಲನೀಯೋ ಭವದ್ಭಿಃ
೮. ಸರ್ವಾನೇತಾನ್ಭಾಗಿನಃ
೯. ಸ್ವದತ್ತ ಪರದತ್ತಂ
೧೦. ವಾ ಯೋ ಹರೇತ ವಸು
೧೧. ನ್ಧರಾ ಷಷ್ಟಿರ್ವ್ವರ್ಷಸ
೧೨. ಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಾಂ
೧೩ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ

೧೫
ನುಗಡೋಣಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೪
(ಬಿ.ನಂ. ೮೨೪/೬೨–೬೩)
ಬಸವೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ

ದಂಡನಾಯಕ ಚಾಕಿಮಯ್ಯನು ಬಿಮಾಳಕುರಿಕೆಯ (ನುಗಡೋಣಿ?) ಮಹಾದೇವ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಕವರ್ಷ ೯೫೬ ನೆಯ ಭಾವ

೨. ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾ X ಯಾ

೩. ಳ್ ಶ್ರೀ ಮದ್ದಂಡ ನಾಯ

೪. ಕ ಚಾಕಿಮಯ್ಯ ಬಿಮಾ

೫. ಳ ಕುಱಿಕೆಯ ಮಹಾದೇ

೬. ವರ್ಗ್ಗ ಬಿಟ್ಟ ಕೆಯಿ ಮತ್ತ ೬ ॥

೧೬

ನುಗಡೋಣಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೪

(ಬಿ.ನಂ. ೮೨೫/೬೨-೬೩)

ಮಣ್ಣಪ್ಪನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನ ರಾಣಿ ಸೋಮಲದೇವಿಯು ಪೊಟ್ಟಲಕೆರೆಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆಗ ಜಯ ಚಂಡರತಿ ಮಾರಬೆಯ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ದಲ್ಲಿಯ ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲು-೩೦೦ ರ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಲ್ಲಟಗೆಯ ಕಸಿಗೆ ಗಣ ಬಂಕೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ, ಗಾಣ, ತೋಟ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಗೋಕರ್ಣರಾಸಿ ಜೀಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸೋಮಲದೇವಿಯರ್ ಪೊಟ್ಟಳಕೆರೆಯ
೨. ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳ್ ಸಕವರ್ಷ ೯೫೭ ನೆಯ ಯುವ ಸಂವತ್ಸ
೩. ರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ಬುದವಾರದಿಂದಿನುತ್ತರಾಯಣ ಸಂ
೪. ಕ್ರಾನ್ತಿಯ ಪವ್ವ ನಿಮಿತ್ಯ [ಪುಲಿ] ಯ ಜಿ
೫. Xನ್ದದ ಗೋಕರ್ಣ್ಣ ರಾಸಿ ಜೀಯರ್ಗ್ಗೆ ಹಸ್ತೋದಕಂಗೆಯ್ದು ಕ
೬. ರದು ಲೆಕ್ಕ [ವೊಳ] ಸಮ್ಮನ್ದದಿಂ ಮಾಘ ಬಹುಳ ಬೃಹ
೭. ಸ್ಪತಿವಾರದಂದು ಜಯಚಣ್ಡರಿತಿ [ಮಾರಬೆಯ ಆ]
೮. ಣತಿಯ ಎಡೆದೊಱೆ ೨೦೦೦ರ ದೊಳಗಣ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲ
೯. ೩೦೦ ಱ ಬಳಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆಯ ಕಸಿಗೆ
೧೦. ಗ [ಣ ಬಂ] ಕೇಸ್ವರ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ XXXXXX
೧೧. ದಿಂ ಸರ್ವನಮಸ್ಯಂ ಬಿಟ್ಟ ನೆಲ ಮತ್ತರಿಪ್ಪತು ತೋಂಟ ಮ
೧೨. ತ್ತರೊಂದು ನಿವೇಶನ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಅ [ಟ್ಟ] ಊರೊಳಗೆ ಗಾಣ X
೧೩. Xಲಿ ಎಣ್ಣೆ ನನ್ದಾದೀವಿಗೆ ನಡವಂನ್ತ [ಘ] ಣ ೧

❑

೧೭

ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೩೬

(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೬/೬೧-೬೨)

ಪೈಕಾನ್ ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಯಸಿಂಹನು ಪೊಟ್ಟಲಕೆರೆಯ ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ದ ಕಂಪಣ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲ-೩೦೦ರ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಚಂದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ವಾದಿಗಾ ಗಜಕೇಸರಿ ಸದ್ಯೋಜಾತ ಈ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಾನಾಚಾರ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸಮಸ್ತ ಭುವನೇಸ್ವಯ ಶ್ರೀ
೨. ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪ
೩. ರಮೇಶ್ವರ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕು.
೪. ಲ ತಿಲಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯ XXXXXX
೫. ಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೊತ್ತರಾಭಿವ್ರಿ
೬. X ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾ ಚಂದ್ರಾರ್ಕತಾರಂ ಆಳುತ್ತಿರೆ
೭. ಪೊಟ್ಟಲಕೆರೆಯ ನೆಲೆ ವೀಡಿನೊಳು ಸ (ಶ) ಕ ವರ್ಷ
೮. ೯೫೮ನೆಯ ಧಾತಾ (ತು) ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ
೯. ೩ ಬ್ರಿಹಸ್ಪತಿ ವಾರದುತ್ತರಾಯಣ ಸಂ
೧೦. ಕ್ರಾತಿಯ ಪರ್ವ್ವನಿಮಿತ್ತದಿಂ ವಾದಿ ಗಾ [ಗ] ಜಕೇಸರಿ
೧೧. ಸದ್ಯೋಜಾತ XXXXXXX ದೇಶಂಗೆಯ್ಯೆ ಶ್ರೀ
೧೨. ಮಜ್ಜಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವ ಎಡೆದೊಱೆ ಇಚ್ಛಾಸಿರದ
೧೩. ಕಂಪಣಂ ಮಸಳಿಕಲ್ಲ ಮೂಱುನೂಱ ಬಳಿಯ [ಭ]
೧೪. ತ್ತ ಗ್ರಾಮ ಬಳ್ಳಟ್ಟಿಗೆಯ ಚಂದೇಶ್ವರ ದೇವರ XXXXXXXX
೧೫. ಕ್ಕಂ ನಿತ್ಯ ಸೀತಾ [ಚೊದ್ಯ] ವಾದ XXXXX
೧೬. ಕ್ಕ ತಬೊದ XXXX[೧]X

೧. ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ

೧೮

ಮಾರ್ಚೇಡ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೪೫

(ಬಿ.ಸಂ. ೬೦೩/೬೧-೬೨)

ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ .ಬಂಡೆ

ಮಹಾಸಾಮಂತ ವಾಮರಸ ಮತ್ತು ಬೀವಯ್ಯರು ಹಂಡುಗ ಬೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಾನದ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯವುದಿಲ್ಲ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಕವರಿಷ ೯೬ [೭] XXXXX

೨. ಪ್ರವರ್ತ್ತಿಸೆ ತದ್ವರಿಷಾಭ್ಯಂತರದ XXXX

೩. ವಡ್ಡವಾರದನ್ದು ಶ್ರೀ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮ XXX

೪. ಮಹಾಸಾಮಸ್ತ ವಿಬುಧ ಜನವತ್ಸಳ XXXX

೫. XXಕಾಳಾನಳ ವಿಕ್ರಮ ಸಂ XXXX

೬. XXXX ನನ್ನಿ ಚಳುಕ್ಕಿ ದೋಱಿವಡಿ

೭. ವಮರಸರುಂ ಬೀವಯ್ಯನು ಹಣ್ಡುಗ ಬೀಡಿನಲಿ

೮. XXX ಸಿಕೊಟ್ಟ XXX

೯. ಪಾತರ ಸವರ್ಜ್ಜಿತ ಇಸ್ಸಿತಿವತ XXX

೧೦. XXXXಕವಿಲೆಯನಱಿದ XXXX

೧೯

ಬಲ್ಲಟಗಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೪೮

(ಬಿ.ಸಂ. ೫೩೫/೬೧–೬೨)

ಹನುಮಾನ ಗುಡಿಯ ಹಿಂದೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಬಲ್ಲಟಗಿಯ ಪ್ರಭುವಿನ ಉಲ್ಲೇಖ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಾಸನದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮಚಾಳುಕ್ಯ ನೊರ್ಮ್ಮಡಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ

೨. ಮಲ್ಲದೇವರ ೪ ನೆಯ

೩. ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಬೃಹಸ್ಪತಿ

೪. ವಾರದಂದುತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ

೫. ಯ ಪರ್ವ್ವ ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಿಗೆಯ ಪ್ರಭು x[1]

□

---

೧. ಶಾಸನವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

೨೦

ಬಾಗಲವಾಡ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೩
(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೧/೬೧-೬೨)

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಶಾಸನವು ಬಹಳಷ್ಟು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅವಳು ಬಾಗುಳಪಳಲ (ಬಾಗಲವಾಡ) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಾನ ಬಿಟ್ಟ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

೧. XXXXXXXXXXXX ಲ್ಲ ಭಮಹಾರಾ XXXXXXX

೨. XXXXXXXXಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾ XXXXXX

೩. ಶ್ರೀಮತ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಲ್ಲ ದೇವರ ರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿ ವೃದ್ಧಾ

೪. XXX ಮಿರೆ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ ಪೆರಮಕಲ್ಯಾಣಾಭ್ಯುದ

೫. XXXXX ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಮಾನೆಯರಾಶ್ರೀತ ಜನ

೬. XXXXXXXಮತ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಮಲ್ಲದೇವ ವಿಶಾಳೋರಸ್ಥ

೭. XXXXXXX ಲ ದೇವಿಯ ಸ್ವಖವರ್ಶ ೯೭೫ ನೆ

೮. XXXXXXಜ ಬ್ರಹಸ್ಪತಿವಾರದನ್ದು ಮಾ

೯. XXXXXXXX ಬಾಗುಬಿಪಬಿಲ ಭಿನ

೧೦. XXXXXXನಾಲ್ವತ್ತು ಪರಲು ಪಂಚರ

೧೧. XXXXXXಯಿ ಲು ಪರೊದವೆ ಧರ್ಮೇತಕ್ಕೆ X

೧೨. XXXXXXXಸಭಾಮಣ್ಣಪದೊ XXXXXX

೧೩-೧೬ ಸ್ವದತ್ತಂ

□

೨೧

ಬಲ್ಲಟಗಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೫೮

(ಬಿ.ನಂ. ೫೪೦/೬೧–೬೨)

ಸವಾರಪ್ಪನ ಹೊಲ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ರಾಣಿ ಚಾಮಲದೇವಿಯು ಮಲೆಯ (ಮಾಳಾಪುರ) ನೆಲೆವೀಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ, ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ದಲ್ಲಿಯ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲು-೩೦೦ ರ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬಲ್ಲಟಗಿಯಲ್ಲಿ ದಾನಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ದಾನವನ್ನು ರಾಣಿಯ ಪರವಾಗಿ ಶಿವಪಾದ ಪಂಕಜ ಭ್ರಮರನೆನಿಸಿದ ಭಾಸ್ಕರಸೆಟ್ಟಿಯು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ
೨. ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ
೩. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾ ಭರಣಂ ಶ್ರೀ
೪. ಮತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲ ದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯಮುತ್ತರೋ
೫. ತ್ತ ರಾಭಿವ್ರಿದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ಕತಾರಾಂಬ
೬. ರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ ಪರಮಕಲ್ಯಾಣಾಭ್ಯು
೭. ದಯ ಸಹಸ್ರಫಳ ಭೋಗಭಾಗಿನಿ ಕಳಹಂಸಗಾಮಿ
೮. ನಿ ಗೋತ್ರ ಪವಿತ್ರೆ ವಿಮಳ ಚರಿತ್ರೆಪಾತ್ರ ಚೂಡಾಮಣಿ ಸು
೯. ಜನ ರಕ್ಷಾಮಣಿ ಚಿತ್ತವಿದ್ಯಾಧರಿ ಸಕಳ ಕಳಾಧರಿ ಮಲೆ
೧೦. [ಯ] ಬೆಡಂಗಿ ಬರ್ಮ್ಮನಣುಂಗಿ ಯಾಶ್ರಿತ ಜನ ಕಾಮಧೇನು
೧೧. [ಕ] ಲಿಯುಗ ಸೀತೆ ಪಲಹಿತ ಗಿರಿಜಾತೆ ಶ್ರೀ ಮತ್ರೈ
೧೨. ಳೋಕ್ಯ ಮಲ್ಲದೇವ ವಿಶಾಳವಕ್ಷಸ್ಥಳ ನಿವಾಸಿನಿಯರಪ್ಪ
೧೩. ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಮಲದೇವಿಯಱು ಮಲೆಯ ನೆಲೆವೀಡಿ
೧೪. ನೋಳ್ ಸಕವರ್ಷ ೯೮೦ ನೆಯ ವಿಳಂಬಿ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈ

೧೫. ಶಾಖ ಸುದ್ಧ ೩ ಆದಿವಾರವದುವೆಯ ಕ್ಷಯ

೧೬. ಪರ್ವ್ವ ಸಂಬಂಧಿಯಿಂ ತುಂಗಭದ್ರೆಯ ಕೃಷ್ಣ

೧೭. ವೇಣ್ಣಾನದೀ ನದೀ ಸಂಗಮದ ತೀರ್ತ್ಥಸ್ನಾನ ನಿಮಿತ್ತವೆಡೆದೊಱ

೧೮. ಯಿಚ್ಛಾಸಿರರೊಳಗಣ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲೂನೂಱ

೧೯. ಱೊಳಗಣ ಭತ್ತಗ್ರಾಮೆ ಬೆಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆಯೊಳ್

೨೦ ಶಿವಪಾದಪಂಕಜ ಭ್ರಮರಂ ಭಾಸ್ಕರ ಸೆಟ್ಟಿಯರು

೨೧. ಕೆಱೆಗೆ ಕವತಾಳ ಬಟ್ಟೆಯಿಂ ಬಡಗಲಾಕೆಱ

೨೨. ಯಿಂ ಪಡುವಲಲ್ಲಿಯ ಗಡಿಂಬದ ಪಿರಿಯ ಕೋಲೋಳ್

೨೩. ಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ ಸರ್ವ್ವಬಾದಾಪರಿಹಾರ ಮಾಗೆ ಬಿಟ್ಟ

೨೪. ಕರಿಯನೆಲಂ ಮತ್ತರ್ಪ್ಪತ್ತು ಈ ಧರ್ಮ್ಮಮನಾಚನ್ದ್ರಾ

೨೫-೩೪ ಈ ಮುಂದಿನ ಸಾಲುಗಳು ಇರುವ ಶಾಸನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

❐

೨೨

ಮಾನ್ವಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೫೯೮/೬೧-೬೨)

ಮಸೀದಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ x ವರಸನು ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಆ ನಾಡಿನ ತಂತ್ರಪಾಳ ಗಂಗರ ಚಾವುಂಡಮಯ್ಯನು ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ದಾನದ ವಿವರಗಳು ಇರುವ ಶಾಸನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವ xx

೨. ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ [ಮ] x

೩. ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಸ್ವ [ರ] xxx

೪. ಭಟ್ಟಾರಕ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳ xxx

೫. ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣ ಶ್ರೀ ಮತ್ರ್ಯೈ xxx

೬. ಲ್ಲ ದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವ್ರಿದ್ಧಿ ಪ್ರ

೭. [ವ] ರ್ದ್ಧ ಮಾನ ಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲು xx

೮. ರೆ ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿಗಳಪ್ಪ ಸಮ xx

೯. ಪಣ್ಚಮಹಾಸಬ್ದ ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರ xxx

೧೦. ತೀ ಪುರವರಾಧೀಸ್ವರಂ ಮೂವಡಿಗಣ್ಡ ರಿಪು ಮಣ್ಡಳಿಕ [ಭ]

೧೧. ಯ ರಾಯ [ಕ] ಕಟಕ ಮುನ್ನಿಱಿವ ಕಾರ್ತ್ತವೀರ್ಯ್ಯಕುಳತಿಳ xxx

೧೨. ದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಸಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾಮಣ್ಡ xxx

೧೩. ವರಸರೆಡೆದೊಱೆಯಿಛಿಚ್ಚಾಸಿರ ಮನಾಳುತ್ತಮಿರೆ xxxx

೧೪. ವತ್ತ ನಾ [ಡ] ತಂತ್ರಪಾಳ ಗಂಗರ ಚಾವುಣ್ಡಮಯ್ಯಂ ನಾ xxxx

೧೫. ಣದ ನೆಲವೀಡಿನೊಳ್ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದು ಪಡೆಯ ಸ್ವಸ್ಯನೇಕ xxxx

೧೬. ಗ ಸಂಘಾತ ವೀಚಿಛಾಯ ಲವಣಾಬ್ದಿ ವಳೆಯ ವಳೆಯಿ xxxx

೧೭. xಗ ಪಾರಿಯತ್ತ ತನ್ಮಧ್ಯ ದೇಸಾ (ಶಾ) ಧಿಪತಿ xxxx

೧೮. xxxxವನತ್ತುಗ್ರ ನರಸಿರ xxxxxxxxx[೧]

---

೧. ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ

೨೩

ಅತನೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೮೧೨/೬೨-೬೩)

ಈಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಪಾವುಟಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ರೇವರಸನು ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನ ಕೆಳಗೆ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಸಾಮಂತ ಮನ್ನೆಯ ಅಂಗ್ಯೆಪರಸನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುದುಗುದೂರ ಪಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಾನಾಚಾರ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಮತ್ಸಾಧ್ಯ ಶಿವ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮಹಾಸಾಮಂತಾಧಿಪತಿ ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕ ಪೋತಿಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಜಕ್ಕರಸರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ಈಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಾಗಿರಬೇಕು.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುಖ

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭಮ

೨. ಹಾ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾ

೩. ರಕ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭ

೪. ರಣಂ ಶ್ರೀಮತ್ರೈಳೋಕ್ಯಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯ

೫. ರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವ್ರಿದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾ

೬. ನ ಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತ ಕಲ್ಯಾ

೭. ಣದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ

೮. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾ

೯. ಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ರೇವರಸರೆಡೆದೊಱೆನಾಡಿಚ್ಛಾಸಿ

೧೦. ರಮನಾಳುತ್ತಿರೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚ

೧೧. ಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾಮನ್ತ ಸಕಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀ

೧೨. ಕಾನ್ತ ಮಹಿಷ್ಮತೀಪುರ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಮಧ್ಯ

೧೩. ದೇಶಾಧೀಶ್ವರಂ ಗಜ ಘಟಾಮಲ್ಲ ನಾಮಾದಿ ಸ

೧೪. ಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಸಾಮ

೧೫. ನ್ತ ಮನ್ನೆಯನಂಗ್ಯಪರಸರಂ ಸ್ವಸ್ತಿಯ

೧೬. ಮ ನಿಯಮ ಧ್ಯಾನಧಾರಣ

೧೭. ಮೋನಾನುಷ್ಠಾಣ ಜಪಸಮಾಧಿ ಸಂಪನ್ನರಪ್ಪ

೧೮. ಮು [ದು] ಗುದೂರು ಪಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ

೧೯. ಮತ್ಸಾ [ಧ್ಯ] ಶಿವ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯ್ಯ [ರು] ಮಿಂತಿ

೨೦. ನಿಬರು ಮಿಟ್ಟು ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮ

೨೧. ಹಾ ಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾಮನ್ತಾಧಿಪತಿ ಮಹಾ

೨೨. ಪ್ರಚಣ್ಡ ದಣ್ಡನಾಯಕ ವೈರಿಭಯ ದಾ [ಯ]

೨೩. ಕ ನನ್ನಿಯ ಮೇರು ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

೨೪. [ಸ] ಹಿತ ಶ್ರೀಮದ್ದಣ್ಡನಾಯಕಂ ಪೋತಿಮಯ್ಯಂ

೨೫. XXX ಜಕ್ಕರಸರ ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿ

ಎರಡನೆಯ ಮುಖ

೨೬. XXXಸಮುಪ [ಡಿ] ಯದೆಯ [ರ್ತ್ಥ] X

೨೭. ಮ ಸರ್ವ್ವನ ಮಶ್ಯಮಾಗೆ ಮಾ

೨೮. ಡಿ ಬಿಟ್ಟರ್ ಬ್ರಹ್ಮಾಪುರಿ ಚಾ

೨೯. ಮುಣ್ಡಮಯ್ಯ ಷಡಂಗಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ

೩೦. ಕರಿಯ ಮತ್ತ ೨ ತಳಾ [ನೆಚರ]

೩೧. ಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯ ಮತ್ತ ೨ ಇದ

೩೨. ನಾವನೋವನ XXXXXXX

❒

೨೪
ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೮/೬೧-೬೨)
ರಾಮಲಿಂಗ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಈತನ ರಾಣಿ (ಚಾಮಲದೇವಿ)ಯು ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ನಾಡಿನ ಕಂಪಣ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲು-೩೦೦ರಲ್ಲಿಯ (ಬಲ್ಲಟಗಿ) ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಚಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಮಾಳಾವುರದಪ್ಪಯಣ (ನೆಲೆವೀಡಿ) ದಿಂದಲೇ ದಾನವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಸೂತ್ರಧಾರಿ ಕಸಿಗ ಮೋಜಂಗೆ ಸಹ ದತ್ತಿ ನೀಡಿದೆ.

೧. XXXXX ಜನ ಕಾಮಧೇನು XXXXX

೨. XXX[ತ್ರೈಳೋ] ಕ್ಯ ಮಲ್ಲದೇವ ವಿಶಾಲವಕ್ಷಸ್ಥಳ ನಿವಾಸಿನಿಯXXX

೩. XXXXXXX[ದೊ] ಱೆಯಿಱ್ಚಾಸಿರದ ಕಂಪಣಂ ಮೊಸಳಿಕಲ ಮೂನೂಱಱ XXXXXXXX

೪. XXXXXXಳ್ಮಾಡಿಸಿದ ಚಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಮಾಳಾವುರ ದಪ್ಪಯಣ XX XXX

೫. XXXXXXರ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೫ ಸೋಮವಾರದ ನ್ದಿ ನುತ್ತ XXX

೬. XXXXX ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಆನೆಯ ದೇವಗ್ಗುರು ಮುಖಮಾಗೆ ಶ್ರೀ ಮತ್ತ್ರೈಳೋ XXXX

೭. XXXXX ಅಲ್ಲಿಯ ಪಿರಿಯ ಕೋಲೋಳ್ ಬಾಗುಳ ಪಾರ ಬಟ್ಟೆಯಿಂತೆಂ XXXXX

೮. XXXXX ಮೂಡಲ್ ದೇಗುಲದ ಭೋಗಕ್ಕಂ ನೃತ್ಯಗೀತ ವಾದ್ಯಕ್ಕಂ ಖಣ್ಡ ಸ್ಫುಟಿತ XXX

೯. XXXXXX ನಕ್ಕಾಂ ಸರ್ಬ್ಬಬಾಧಾ ಪರಿಹಾರಮಾಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯ ನೆಲ ಮತ್ತ [ರ್]

೧೦. XXXXXXದಂ ಮತ್ತರೊನ್ದು ನನ್ದಾದೀವಿಗೆಗೆ ಘಾಣ ಮೂಱು ಸಭಾಮಂಟಪದಿಂ XXX

೧೧. XXXXX ಪನ್ನೆರಡು ಈ ಸ್ಥಾನಂ ಕಾಳಾಮುಖ ನೈಷ್ಠಿಕ ಸ್ಥಾನಮೀಧರ್ಮ್ಮ ಚನ್ದ್ರಾರ್ಕತಾರಂ ಪ್ರತಿ ಪಾ XXX

೧೨-೧೪

೧೫. ಪಾರ್ತ್ಥಿವೇನ್ದ್ರಾನ್ ॥ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ಕಸಿ [ಗ]

೧೬. ಮೋಜಂಗೆ ಧಾರಾಪೂರ್ಬ್ಬಕದಿಂ ಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತರಯ್ದು ದೇವರ್ಗ್ಗೆಗದ್ದೆ

□

೨೫

ದದ್ದಲ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೬೯
(ಬಿ.ನಂ. ೮೧೫/೬೨-೬೩)
ಊರ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲು

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಮಹಾ ಮಂಡಳೇಶ್ವರನ ಪೆಡಕಲು ಜಟಾಚೋಳ ಭೀಮ ಮಹಾರಾಜ. ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಸಾಮಂತ ಮಾನುವೆಯ ಮಳೆಯಮರಸ. ಶ್ರೀಯುತ್ತಮಮಂತಕೋಲದ ಮಾಕಿಸೆಟ್ಟಿಯು ಪೊನ್ನಪಾಳಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಗಿರಿಗೋಟೆಮಲ್ಲ ಜಿನಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೈಹಯ ಅರಸ ಮಳೆಯುವರಸನು ದಾನಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಪೊನ್ನಪಾಳವು ಗ್ರಾಮನಾಮ ವಾಚಿಯಾಗಿರಲಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆದು ಈಗಿನ ದದ್ದಲಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಾಚೀನ ಹೆಸರಾಗಿರಬೇಕು.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾ

೨. ಧಿ ರಾಜ ಪರಮೇಸ್ವರಂ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ

೩. ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣ ಶ್ರೀ ಮದ್ಭುವನೈಕ ಮಲ್ಲದೇವರ ವಿ

೪. ಜಯ ರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವ್ರಿದ್ಧಿ ಪ್ರವದ್ಧಮಾನ ಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬ

೫. ರ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮಹಾ

೬. ಶಬ್ದ ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ಅರಿದುರ್ದ್ಧರವರ ಭುಜಾಸಿಭಾಸುರ ಪ್ರ

೭. ಚಂಣ್ಡ ಪ್ರ [ದ್ಯೋ] ದಿನಕರ ಕುಳನಂದನಂ ಕಾಸ್ಯಪಗೋತ್ರಂ ಕಲಿ ಕಾಲಾನ್ವಯಕಾ

೮. ವೇರೀವಲ್ಲಭಂ ಕಂಬಲ್ಪಜೆ ಘೋಷಣ ಮಯೂರ ಪಿಚ್ಛಧ್ವಜಂ ಸಿಂಹ ಲಾಂಚ [ನಂ ಒ]

೯. ಱೆಯಾಪ್ಪುರವರೇಶ್ವರಂ ಪರಚಕ್ರ XXಳಂ ಮ Xಳ ಭೀಮಂ ಗೋತ್ರ ಪವಿತ್ರಂ ಶ್ರೀ

೧೦. ಮನ್ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಪೆಡಕಲು ಜಟಾಚೋಳಭೀಮ ಮಹಾರಾಜರು॥ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚ

೧೧. ಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾಮಂನ್ತಂ ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾನ್ತಂ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರವರೇಶ್ವರಂ ಮಧ್ಯ

೧೨. ದೇಶಾಧಿಪತಿ ಸಹಸ್ರ ಬಾಹು ಪ್ರತಾಪಂ ನಿಜಾನ್ವಯ ಮಾಣಿಕ್ಯನೇಕ ವಾಕ್ಯಂಚತು

೧೩. ರಚಾರಾಯಣನುಪಾಯ ನಾರಾಯಣಂ ಗಿರಿಗೋಟೆಮಲ್ಲರಿಪುಹೃದ

೧೪. ಯ ಸೆಲ್ಲಂ ವಿಷಮಹಯಾರೂಢರೇವನ್ತ ಪರಬಳ ಕ್ರಿತಾನ್ತ ಮಂಗಿಯ

೧೫. ಮರುಳಂ-ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಸಾಮನ್ತ ಮಾನುವೆಯ ಮಳೆಯಮರಸರ ಸಕವ

೧೬. ರ್ಷ ೯೯೧ ನೆಯ ಸೌಮ್ಯ ಸಂವತ್ಸರದುತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿ [ಯತಿವನಿ]

೧೭. ಮಿತ್ಯದಿಂ ಶ್ರೀಯುತ್ತಮಮನ್ತಕೋಲದ ಮಾಕಿಸೆಟ್ಟಿಯರ್ ಪೊನ್ನಪಾಳಲ್ ಮಾಡಿ

೧೮. ಸಿದ ಗಿರಿಗೋಟೆಮಲ್ಲ ಜಿನಾಲಯಕ್ಕೆ ಪೊನ್ನಪಾಳ ಪಡುವಣ ಪೊಲ ಮೇರೆಯ

೧೯. ಲು ಬಿಟ್ಟ ನಿಗರಂ ಮತ್ತರಾರು ಆ ಪೊದ್ದಿಗೆಯಲ್ ಕನ್ತರಿಕೆಯಲು ನಿಗರಂ ಮತ್ತರಾ

೨೦. ಋ ಕೊರವಿಯ ತೆಂಕಪೊಲದಲು ಬಿಟ್ಟನಿಗರಂ ಮತ್ತರರ್ಪ್ಪನೆರಡು ಅನ್ತುಮ

೨೧. ತ್ತ ೨೪ ಪೂದೋಟ ಮತ್ತೆ ೧ ಗಾಣ ೧ ಮನೆಯ ನೀವೇಶನ ೫

೨೨-೨೪ ಶಾಪಾಶಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

❐

೨೬
ಕಪಗಲ್ಲು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೯
(ಬಿ.ನಂ. ೫೭೦/೬೧-೬೨)
ಎರಡನೇ ಈಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇಯ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ರಾಣಿ ಪಂಪಾದೇವಿಯು ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲು-೩೦೦ ರ ಕಂಪಣ ಗೋರಿಕಲ್ಲು-೧೨ ರಲ್ಲಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಕಪ್ಪಗಲ್ಲ ಭೋಗೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಪಂಪಾದೇವಿಯು ಚಾಮಲದೇವಿಯ ಮಗಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರಂ

೨. ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮದ್ಭುವನೈ

೩. ಕ ಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾ ಚಂ

೪. ದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಕೆಜಿ'ಯೂರ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳ್ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ

೫. ಪರಮಕಲ್ಯಾಣಭ್ಯುದಯ XXXXXXX

೬. ಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮಾನೆ XXXXXXXX

೭. ರಿಕಾಮೋದಿಗೀತ ವಿನೋದಿ ಮಲೆಪವೆಡಂಗಿ ಚಾಮಲದೇವಿಯ ರಣುಂಗಿ ಶ್ರೀ ಮ

೮. ದ್ಭುವನೈಕಮಲ್ಲದೇವ ವಿಶಾಳವಕ್ಷಸ್ಥಳ ನಿವಾಸಿನಿಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀಮತ್ಪಂಪಾ

೯. ದೇವಿಯರ್ ಸಕವರ್ಷ ೯೯೧ ನೆಯ ಸೌಮ್ಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿ

೧೦ ತಿಥಿ ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಮೊಸಳಿಕಲ್ಲು ೩೦೦ರ ಬಳಿಯ ಕಂಪಣ ಗೋರಿಕಲ್ಲು ಪನ್ನೆರಡ

೧೧. ಱೊಳಗಣ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಕಪ್ಪಕಲ್ಲ ಭೋಗೇಶ್ವರಂ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಮಱು'ಚೇಡ ಬಟ್ಟೆಯಿಂ ಮೂಡ

೧೨ ಲು ಪಡುವಲುವಾಗಿ ಸರ್ಬ್ಬಬಾದಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯನೆಲ ಮತ್ತ

೧೩. ಮಠಕ್ಕೆ ಮತ್ತರ್ ೪ ॥ ಅನ್ತು ಮತ್ತರ್ ೧೩ ಬಾವಿಗೆ ಮತ್ತರ್ ೫ XX

೧೪. ನಂದಾದೀವಿಗೆಗೆ ಗಾಣ ೧ ॥ ಕಱು'ಯ ಮತ್ತರ್ ೬ ಅನ್ತು ಮತ್ತರ್ ೨೪ ॥ ಸಾ

೧೫-೨೪ ಶಾಪಾಶಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

೨೭

ಹರವಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೭೬

(ಬಿ.ನಂ. ೫೫೫/೬೧–೬೨)

ಪೊಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಗೋಡೆಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಶಾಸನವು ಹೆಚ್ಚು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ ರಾಣಿಯ ಹೆಸರು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವಳು ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಉಪವಿಭಾಗ (ಹೆಸರು ಅಸ್ಪಷ್ಟ)ದಲ್ಲಿನ ತರ್ವಳ್ವ ಚ (ಹರವಿ)ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವಯಂಭು ದೇವರಿಗೆ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

೧. xxxxxxxಚಾರವೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ

೨. xxxxxxxxxಯ ಶಂಭವೇ ಶಿ

೩. xxxxxxಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ

೪. xxxxxಮೇಶ್ವರಂ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ

೫. xxxxxx ಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ

೬. xxxxxxxxxವರ ವಿಜಯ ರಾಜ್ಯ ಮು

೭. xxxxxxಗುತಿಯ ಕೋಟೆಯ ನೆಲೆ

೮. xxxxxx ದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ ವಿ

೯. xxxxxxxನನವರತ ಪರಮಕಲ್ಯಾ

೧೦. xxxxxxಭೋಗ ಭಾಗಿನಿ ದ್ವಿತೀಯ ಲ

೧೧. xxxxxxಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋಮಿನಿ ರಾಜ

೧೨ xxxxxxಧರಿ ಸಕಳ ಕಳಾಧರಿ ಪ

೧೩. xxxxx ಟ್ಟುರ ಶಿರೋಮಣಿ ಕರ್ಪ್ಪುಂ

೧೪. xxxxxxxರ್ಷಕನಕಕಲ್ಪ ಲತಾಂಗಿ

೧೫. xxxxxx ಮದ್ಭುವನೈಕಮಲ್ಲದೇ

೧೬. xxxxxx ಸಿನಿಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಮ

೧೭. XXXXX ೯೯೮ ನೆಯ ನಳ ಸಂ

೧೮. XXXXX ಮವಾಸ್ಯ ಶುಕ್ರವಾರದಂ

೧೯. XXXXX ನಿಮಿತ್ತದಿಂಧೆಡೆದೊಜಿನಾಡೊ

೨೦. XXXXX ಅ ಬಳಿಯ ತರ್ವಳ್ಳುಚ

೨೧. XXXXXX ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಭು ಮೂಲಸ್ಥಾ

೨೨. XXXXXX ತ ವಾದ್ಯಕ್ಕಂ ತಪೋಧನರಾ

೨೩. XXXXXX ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಂ ವೂರಿಂ ಬಾ

೨೪. XXXXXX ದಲ್ಲಿಯ ೪೨ ಗೇಣ

೨೫. XXXXX ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯ ನೆಲ ಮ

❑

೨೮

ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೭೯

(ಬಿ.ನಂ. ೫೭೮/೬೧-೬೨)

ನೀಲಗುಡಿಯ ಗೋಡೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಲು

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ ನಾಡಿನ ಅಗ್ರಹಾರ ರೂಡಿ (ಕುರಡಿ). ಇಲ್ಲಿಯ ಪಂಡಿತರೊಬ್ಬರು (ಹೆಸರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ) ಶ್ರೀವಲ್ಲವೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ.

೧. XXXXX ನಾಭಿ ರುಹ ಗರ್ಬ್ಬ XX

೨. XXXXX॥ ನತರಪು ಭೂಪ XXXXXX

೩. XXXXXX ಲಿಂಗಿತ ಪದಪಂಕಜ XXXX ಪ್ರವರಾಳಿಗೆ ವಿಕ್ರ XX XX XX

೪. ಮತ್ತಮಿಕೆಯಿಂ । ನೆಗಳ್ದಯ್ಯಣವಾಡಿನಾಳ್ಕಾಳಂ ಕ್ರಿತಿಯೆನೆಸೆದ ರೂ X XXXXX

೫. ಸಲೆ ಸರ್ವ್ವ ನಮಸ್ಯವಾಗಿರಲು ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯಂ

೬. ಶ್ರೀ ಪ್ರಥ್ವೀವಲ್ಲಭಂ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಪರಮಭಟ್ಟಾ

೭. ರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಲಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾ ಭರಣಂ XXXXXX

೮. ವಿಕ್ರಮ ಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿ ತ್ರಿಭುವನ ಮಲ್ಲದೇವರ ವರಿಷದ ೩ನೆಯ [ಅಂ]

೯. ಗಿರಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶು ೪ ಸೋಮವಾರದಂದು ಸ್ವಸ್ತಿ

೧೦. ಯಮನಿಯಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ ಮೌನಾನುಷ್ಠಾನ ಜಪ

೧೧. ಸಮಾಧಿ ಶೀಲ XXXXXXXXXXXXXXXXX

೧೨. ಪೂಜಾ ತತ್ಪರರುಂ ಮಾರ್ತ್ತಂಡೋಜ್ವಳ ಕೀರ್ತ್ತಿಯಾತರು ಸಕಲಿ ಸಾಸ್ತ್ರ

೧೩. ವಿಶಾರದರುಂ [ಅ] ನೇಕ ಯಜ್ಞಾವಭ ತಾವಗಾಹನ ಪವಿತ್ರೀಕ್ರಿತ ಶರೀರಗಳು ಸಕಲ

೧೪. XXXXXXXXX ಮಲೆಗಳು ವೇದನ್ತಸದುಯಸಮುದ್ಧ

೧೫. XX ಸರಸ್ವ XXಬ್ದ ವರಪ್ರಸಾದರು ವಿದ್ವಜ್ಜನ ಹ್ರಿದಯಾನಂದ

೧೬. XXXX [ರ್ಯ] ರು ಉಭಯ ಮೀಮಾಂಸ ಸುರತಾರಕ ಶಟುತರ್ಕ್ಕ X

೧೭. XXXXಕರರಪ್ಪ ಶ್ರೀಮತ್ಸರ್ವನಮಸ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ರೂಡಿಯ ಸೇ

೧೮. XXXXXಕೀಳ್ವಾಕು ಶ್ರೀವಲ್ಲವೇಶ್ವರ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಪೂಜೆಗಂ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕಂ

೧೯. XXXXXXX ಚೈತ್ರ ಪವಿತ್ರಕ್ಕಂ ಆ ದೇವರ ಅಂಗಭೋಗರಂಗ ಭೋಗಕ್ಕಂ

೨೦. XXXXX ಕಂವಾಗಿ ಹೊಲೆಗೆಜಿಯ ಕೆಱಗಣ ಮಧ್ಯಕಲ್ಲಿಂ ಬಿ

೨೧. XXXXX ಮತ್ತರು ೧೮ ಮತ್ತಂ ಬೇವಿನಹಾಳ ದಾರಿಯಿಂ ಬಡ

೨೨. XXXXX ಯೊಳಗಣ ಮಧ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಕಿಸುಕಾಡು XX

೨೩. XXXXX ಮತ್ತ ವಾ ಮಧ್ಯಕದಿಂ ಬಡಗಣ ಮತ XXXX

೨೪. XXXXXXXX ನ ಕೋಲಲು [ಅ] ೬ ಮತ್ತರು

೨೫. XXXXXX ಶ್ರೀ ಪಲ್ಲವೇಶ್ವರ ದೇವರ ಕ್ರಯ XXXXXX

೨೬. XXXXXX ಯ್ಯಂ ದೇವರ ಶ್ರೀಪಾರದ XXXXXX

❐

೨೯
ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೮೦
(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೮/೬೧-೬೨)
ಮಾರಟೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಕಂಪೌಂಡು

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವ. ಇವನ ಸಾಮಂತನಾದ ತಂತ್ರಪಾಳ ಹೆಗೆಡೆ ಚವುಡಣನು ಬೂಚಿದೇವನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಅಗ್ರಹಾರ ಕಲ್ಲೂರಿನ ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯವಿಕ್ರಮವರ್ಷದ

೨. ೪ ನೆಯ ಶ್ರೀ ಮುಖ ಸಂವತ್ಸ

೩. ರದ ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ೮ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು

೪. ತ್ತ ರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಮಣ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ

೫. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಸಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ [ಮತು?]

೬. ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇ [ವ] x

೭. ರಸ ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪ ಜೀವಿಗಳಪ್ಪ [ಶ್ರೀಮ]

೮. ನ್ಮ ಹಾ ಪ್ರಧಾನಂ ತಂತ್ರಪಾಟಿ x

೯. ಕಣನು ಹೆಗ್ಗಡೆ [ಚ] ವು [ಡ] ಣ ನುಂ [ಶ್ರೀ ಬೂ]

೧೦ ಚಿ ದೇವರಸರ ಹೇಟಿಕೆಯಿಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ಬ್ಬನ

೧೧. ಮಶ್ಯದನಗ್ರಹಾರಂ ಕಲ್ಲೂರ

೧೨. ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಭು ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವರ ಹ

೧೩. ಡಪಕ್ಕೆ ಆಸ್ಥಾಟದಂಗಟಿಲ್ಲಿಹ

೧೪. ಣ ವಿಂಗೆ ಹದಿನೆಯ್ದೊ ಲೆ ಕೇಳಾಯ

೧೫. ವಾಗಿ ನಡ [ವು] ದು ಆಯಾಯವಂ

೧೬. ಧಾರಾ ಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು

೧೭. ಹಂನವಣ ಸಾಸಿಬ್ಬರು ನೆರೆದು ಕೊ

೧೮. ಟ್ಟ ದೇವರ ಹಡಪಗವಟಿಗೆ ಹೇಜಿಂಗಯ್ದು

೧೯. ತ್ತೆಲೆ [ಹೊ] ಙ ಗಿಪ್ಪತ್ತಯ್ದು ಮಹಾನಾಡ

೨೦ ಯ್ದೂರ್ಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನೆರೆದು ಸಮ

೨೧. ಸ್ತ ಬ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯುಂ

☐

೩೦
ಬಾಗಲವಾಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೬
(ಬಿ.ನಂ. ೫೩೦/೬೧-೬೨)
ಬಂಗಾರದ ಬಸವಣ್ಣನ ಹೊಲ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಪಾದಾರಾಧಕನಾದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಅಯ್ಯಣದೇವರು ಮಲಯಮತಿ (ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಣಿ) ದೇವಿಯ ಅಂಕಕಾರನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಬಮ್ಮಳಹಾಳ ಪ್ರಭುಗಾವುಂಡರಿಗೆ ಮೂರ್ತಿದೆರೆ ಮತ್ತು ಉಂಬಳಿದೆರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತ್ಯನೇಕ ಭಂಗುರ ತರಂಗ ಸಂಘಾತ ವೀಚಿಚ್ಛಾಯ ಲವಣಾಬ್ಧಿ ವೆಳೆಯವಳಯ್ತು

೨. ವೇಳಾವನ [ಗ] ಂಗ ಪಾರಿಮಾತ್ರ ತನ್ಮಧ್ಯದೇಶಾಧೀಶ್ವರಂ ಮಾ [ಹಿ] ಷ್ಮತ್ರೀ ಪುರವೇಶ್ವರಂ ಸಹಸ್ರ

೩. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತಾಪಂ ಭೂಪದಿಳೀಪನಹಿಹಯ ವಂಶೋದ್ಭವನ ಮರೇಂದ್ರ ವಿಭವಂ ಮಲಪಱೆಘೋಷಣಂ ಪರನೃಪಭೀಷಣಂ ರಣ

೪. ರಂಗ ನೀಱಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಲಯಮತಿದೇವಿಯರಂಕಕಾಱಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಭುವನ ಮಲ್ಲದೇವಪಾದಾರವಿನ್ದ

೫. ಶಟ್ಚರಣನಯ್ಯ [ಣಾಭರ] ಣಂ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾಮ

೬. ಣ್ಡಳೇಶ್ವರ ನಯ್ಯಣದೇವರು ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ ವಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ

೭. ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಪಾಳನೆಯಮ್ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ ವರ್ಷದ ೨೦ ನೆಯ ಯುವ

೮. ಸಂವತ್ಸರದ ಪಾಷ್ಯಶುದ್ಧ ೧೩ ಬೃಹಸ್ಪತಿವಾರದಂದು ಬಮ್ಮಬಿಹಾಬಿ ಪ್ರಭು ಗಾವುಣ್ಡಗಳ್ಗೆ ಮೂರ್ತಿದೆಱೆ

೯. ಯುಮನುಮ್ಬಳಿದೆಱೆಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ವಬಾಧಾ ಪರಿಹಾರಂಮ್ಮಾಡಿ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯ

೧೦. ಲ್ಲಿಯ ವೊಲದೊಲ್ಕೊಟ್ಟ ಗುಡ್ಡೆಮಾನ್ಯಂ ಮತ್ತರ್ ೭ [೫] ಈನ್ತಿ ಧರ್ಮ್ಮಮಾ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರತಿ

೧೧. ಪಾಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವ ರಾಣಿ ಹಿರಿಯರಸಿಯರಾಣಿ ಇದನಾರಾನು ಅಳಿದರ್ಗ್ಗೆ ಪ್ರಯಾಗೆಯಲ್ಕ ವಿಲೆಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನಳಿದ ದೋಶಂ ಸಾ

೧೨. ರ್ಗ್ಗಂ ॥ ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾ ಶಷ್ಟಿರ್ವ್ವರುವು ಸಹಸ್ರಾಣಿ

೧೩. ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿಃ॥

೩೧

ಸಿರಿವಾರ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೬

(ಬಿ.ನಂ. ೬೧೧/೬೧-೬೨)

ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ದೋಣಿ ಸಮೀಪದ ಗುಂಡಿನ ಮೇಲೆ

ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅರಸನ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖ. ಈತನ ಅಧಿಕಾರಿ ಪೆರ್ಗಡೆ ಮಾರಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಪೆರ್ಗಡೆ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಕಲ್ಲ-೩೦೦ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯಣ (ವಾಡಿ-೩೦೦ರಲ್ಲಿಯ) ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ತಳವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮಹಾ XXXXXXX

೨. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರವರೇಶ್ವರ XXXXXXX

೩. XXXXXXX ಸಕವರ್ಷ ೯೯೮ ನೆಯ ನಳ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಸುದ್ಧ ೩

೪. XXXXXXXXX ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆ ಮಾರಮಯ್ಯನುಂ ಪೆರ್ಗಡೆ

೫. XXXXXXX ಳಯ್ಯನು ಸಮಸ್ತ ಪರಿಗ್ರಹಮಿಱ ಮೊಸಳಿಕ ಲ್ಲೂನ್ಱೂಱಱ

೬. XXXXXXXXಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆ ಅಯ್ಯಣ

೭. XXXXXXX ವೊಲದಲ್ಲಿ ಈ ತಳವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವನಮಸ್ಯವಾಗಿ ಪಿರಿಯ ಕೋಲೋಳ್ಕೊಟ್ಟ ಕರಿಯನೆಲ

೮. XXXXX ಈ ಧರ್ಮ್ಮಮನಾರೊರ್ಬ್ಬರಳಿದರಪ್ಪಡೆ ಬಾಣಾರಾಸಿಯೊಳ್ ಸಾಸಿರಕವಿಲೆಯ[1]

---

೧. ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ

೩೨

ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೯೭

(ಬಿ.ನಂ. ೫೭೬/೬೧-೬೨)

ಮಾರಟೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಒಳಗಿನ ಗೋಡೆಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ನರ್ಮದಾ ನದಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ತಂಗಿದ್ದನು. ಈತನ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಸರ್ವಕ್ರತು ಸೋಮಯಾಜಿಯರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಪಂಚಲಾಂಗೂಲಕ್ರತು ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಪಡೆದರು. ಆಗ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಚಂದರಸರು ಆ ಊರನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತ, ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ತಾನೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವಕ್ರತು ಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ಮೈದುನನೂ ಆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾ ರಾ

೨. ಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕು

೩. ಳತಿಲಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯ ರಾ

೪. ಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾಚನ್ಡ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತ ಮಿ

೫. ರೆ ನರ್ಮ್ಮದಾ ದೇವಿಯ ದಣ್ಡೆನ ನೆಲೆವೀಡಿನಲು ಸುಖ ಸಂಕಥಾವಿ

೬. ನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಯಮ ನಿಯಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ

೭. ಧ್ಯಾನಧಾರಣ ಮೌನಾನುಷ್ಠಾನ ಜಪಹೋಮ ಸಮಾಧಿ ಶೀಲಗುಣ ಸಂ

೮. ಯುಕ್ತ ಗುರುದೇವ ಭಕ್ತಂ ಪಿತವಿದ್ಯಾ ವಿಚಾರಂ ಮಂಗಳಾಚಾರಂ ತ್ಯಾಗಚಿನ್ತಾ

೯. ಮಣಿ ವಿದ್ವಚ್ಚೂಡಾಮಣಿ ರಿಪುನಿಕರ ಕೃತಾನ್ತ ಯಶೋಧ ವಳಿತದಿಗನ್ತ ದ

೧೦ ಣ್ಡನಾಯಕ (೦) ಮೌಳಿ ಮಾಣಿಕ್ಯಂ ನೀತಿ ಚಾಣಾಕ್ಯ ದ್ವಿಜ ಕುಳಕಮಳ ದಿವಾ

೧೧. ಕರ ಸೌಜನ್ಯ ರತ್ನಾಕರ ಕಾವ್ಯ ಚಾಮೀಕರ ನಿಕಶೋಫಳ ತ್ರ್ಯೂರ್ಜಿತ ನಿಜಭು

೧೨. ಜ ಲಾಲಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಚಾಪಳ ಹರಚರಣ ಸರಸೀರುಹನಭಿನವ ಕ

೧೩. ಲ್ಪ ಭೂರುಹ ತುರಂಗ ವಿದ್ಯಾನಳ ರಣರಂಗ ದಾವಾನಳ ರೂಪ ಧರೀಕ್ರಿತ ಮ

೧೪. ಕರ ಕೇತನಂ ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕೇತನಂ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ ಮ

೧೫. ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವರ ಪರಮಾರಾಧ್ಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀದಯ್ಯಂಗಳು ಶ್ರೀ

೧೬. ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ದೇವ ಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಸರ್ವ್ವಕ್ರತು ಸೋಮ ಯಾಜಿಯರು॥

೧೭. ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮವರ್ಷದ ೨೧ನೆಯ ಧಾತು ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈ

೧೮. ತ್ರ ಶುದ್ಧ ೧ ಆದಿತ್ಯವಾರದಂದು ಶ್ರೀಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವರ ಕ

೧೯. ಯ್ಯಲು ಶ್ರೀ ನಮ್ಮದಾದೇವಿಯದ್ಧೋದಕದಲು ಪಂಚಲಾಂಗೂಲ ಕ್ರತು ದಕ್ಷಿಣೆ

೨೦ ಕಲ್ಲೂರಂ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ ಹಡದು ಆ ಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲು ಸ್ವಸ್ತ್ಯನೇ

೨೧. ಕಭಂಗುರ ತರತರಂಗ ಸಂಘಾತವೀಬೀನಿಚಯ ಲವಣಾಬ್ದವಳ ಯವಳ ಇತ

೨೨. ವೇಳಾವನಂಗ ಪಾರಿಮಾತ್ರ ತನ್ಮಧ್ಯ ದೇಶಾಧಿಪತಿ ಸಹಸ್ರ ಬಾಹುಪ್ರತಾಪ

೨೩. ಭೂಪದಿಳೀಪನಹಿಹಯ ವಂಶೋದ್ಭವನತ್ಯೋಗ್ರ ನರಶಿರ ದರ್ಪ್ಪಣ ಧ್ವಜ ವಿರಾಜವಿರಾ

೨೪. ಜಮಾನ ದಾನಕಾನೀನ ಮಾಲೆಪಜಿ ಘೋಶಣ ನ್ರಿಪರತ್ನ ಭೂಷಣ ಸತ್ಯ ವಿಖ್ಯಾತ ನೀ

೨೫. ತಿಮಾನ್ಧಾತ ಬುಧಜನಸ್ತುತ್ಯನಯ್ಯಣಾದಿತ್ಯ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿ

೨೬. ತಂ ಶ್ರ (ಶ್ರೀ) ಮನ್ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ಚಂದರಸರುಂ ಆ ವೂರಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸರ್ವ್ವನಮಶ್ಯ

೨೭. ವಾಗಿ ಕುಟುತ್ತುಂ ವಾಕಾಲದಲು ಆ ವೂರ ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಭು ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವ

೨೮. [ರ] ಚೈತ್ರ ಪವಿತ್ರ ದೇವರಂಗ ಭೋಗಕ್ಕಂ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕಂ ಪಾತ್ರ ಪಾವುಳಕ್ಕುಂ ಪೂಜಾರಿಗಂ ಇನ್ತಿ

೨೯. ನಿಸಕ್ಕಂ ಬಿಟ್ಟ ವೃತ್ತಿಯ x x ಗೊಬ್ಬೂರ ದಾರಿಯಿಂ ಮೂಡಲು ಮಾಣಿ ಕೇಶ್ವರದ ಕೋಲ

೩೦. ಲು ಮತ್ತರು ನೂಱು ಹಿರಿಯ ಕಱಿಯ ಬಡಗಣ ಕೋಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ತೋಂ

೩೧. ಟ ಮತ್ತರೆರಡು ದೇವರಿಂ ತೆಂಕಣಕೇರಿ ಬನ್ದು ಗವರೇಶ್ವರ ದೀಶಾನ್ಯ ದಲು ಬಣಂಬೆಯ ನಿವೇಶ

೩೨ ಣವಯ್ದು ನನ್ದಾದೀವಿಗೆಗೆ ಗಾಣವೆರಡು ಅಂಗಡಿಯೊನ್ದು ॥ ಶ್ರೀ ಮದಯ್ಯಂಗಳ ಮ

೩೩. ಯ್ದುನ ವಾಮರಸಂ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯೊಳಗ ಖಂಡ್ಯಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತರಯ್ದು

೩೪. ಕಂಬವಱುನೂಱು ॥ ಸಾಮಾನ್ಯೋಯಂ ಧರ್ಮ್ಮಸೇತುನ್ರಿಪಾಣಾಂ ಕಾಲೇಕಾಲೇ ಪಾಲನೀಯೋ

೩೫. ಭವದ್ಭಿಃ ಸರ್ವ್ವಾನೇ ತಾಂ ಭಾವಿನಃ ಪಾರ್ತ್ಥಿವೇಂದ್ರಾ ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ಯಾಚತೇ ರಾಮಚಂದ್ರಾ ॥

೩೬. ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುನ್ದರಾಂ ಪಷ್ಟಿರ್ವ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ

೩೭. ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ

❒

೩೩

ಬಲ್ಲಟಗಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೦೬ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೫

(ಬಿ.ನಂ. ೫೪೮/೬೧–೬೨)

ಮಸೀದಿಯ ಸಮೀಪ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಎಡಭಾಗ

ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ರಾಣಿ ಚಂದಲದೇವಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯ ಹೊಲ್ಲಿಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಯ್ಯರಿಗೆ ಬಲ್ಲಟಗಿಯಲ್ಲಿ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿ

೨. ಕ್ರಮ ವರ್ಷದ ೩೦ನೆಯ ವ್ಯ

೩. ಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ

೪. ೧೩ [ದಸ] ಮಂಗಳವಾರದನುತ್ತರಾ

೫. ಯಣ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿಯ ಪರ್ವ್ವನಿ

೬. [ಮಿ] ತ್ತ ದಿಂ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚನ್ದಲದೇವಿಯ

೭. [ರ್] ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿ ಹೊಲ್ಲಿಮಯ್ಯ

೮. ಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ ಮಾಡಿಸ

೯. ಬ್ಬ ನಮಸ್ಯಮಾಗೆ ಬಳ್ಳನಿಟ್ಟಗೆ

೧೦. ಯಲು ಪಿರಿಯಕೋ [ಲಲು] ಬಿಟ್ಟ

೧೧. ಕರಿಯನೆಲಂ ಮತ್ತ ೨೪ ನಿವೇ

೧೨. ಶನ ೧ ಮಲ್ಲಯ್ಯಂಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿ

೧೩. ಯ ನೆಲ ಮತ್ತ [೪]

೧೪-೧೫

□

೩೪
ಬಲ್ಲಟಗಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೧೬ ಮತ್ತು ೧೧೫೧
(ಬಿ.ನಂ. ೫೪೩/೬೧–೬೨)
ದೇಸಾಯಿಯವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ರಾಣಿ ಚಂದಲದೇವಿಯು ಕಲಿದೇವರ ನೈವೇದ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಮುಂದೆ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅಂಗ್ಯಪರಸನ ಮಗ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಘಟ್ಟಿದೇವನು ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೂರನೇ ತೈಲಪನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ತೈಲಪನಿಗೆ 'ರಕ್ಕಸಗಂಗ' ವೆಂಬ ಬಿರುದಿದ್ದುದು ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.[೧]

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ

೨. ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳು

೩. ಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತ

೪. ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನವರತ ಪರಮ ಕ

೫. ಲ್ಯಾಣಾಭ್ಯುದಯ ಸಹಸ್ರಫಳಭೋಗಭಾಗಿನಿ ದ್ವಿತೀಯಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮಾನೆ

೬. ಕಳಹಂಸಯಾನೆ ಶ್ರೀ ಶೃಂ[ಗಾ]ರ ವಿದ್ಯಾಧರಿ ಸಕಳಕಳಾಧರಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಕಾಮೋದೆ [ದಾನವಿ]

೭. ನೋದೆ ಶ್ರೀಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ ವಿಶಾಳವಕ್ಷಸ್ಥಳ ನಿವಾಸಿನಿಯರಪ್ಪ ಶ್ರೀ [ಮತ್]

೮. ಚಂದಲದೇವಿಯರು ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯವಿಕ್ರಮ ವರ್ಷದ ೪೦ನೆಯ ಮನ್ಮಥ ಸಂವತ್ಸ [ರದ]

೯. ಪುಷ್ಯಶುದ್ಧ ೧ ವಡ್ಡವಾರದಂದುತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿಯ ಪರ್ವ ನಿಮಿತ್ತ [ವಾಸ]

೧೦. x x x ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲಿದೇವರ ನೈವೇದ್ಯ ವಂಗ ಭೋಗಕ್ಕಂ ಖಣ್ಡಸ್ಫುಟಿತ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ

೧೧. ಕ್ಕಂ ಮಾನುವೆಯ ಬಟ್ಟೆಯಿಂ ಬಡಗದೆಸೆಯ ಧೋರಪೇಶ್ವರ ದೇವರ x x x

---

೧. ಇದೇ ಬಿರುದು ೫೧ ನೇ ಕಲ್ಲೂರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ.

೧೨. XXXಸರ್ವ್ವಬಾಧಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯನೆಲಮತ್ತರ್ ೧೨ ಹೂವಿನ ತೋಂಟಂ

೧೩. ಮತ್ತರ್ ೧ X ನಂದಾದೀವಿಗೆಗೆ ಗಾಣ ೧ ಪೂಜಾರಿಗೆ XXXX ಸ್ವಸ್ತನೇಕಭಂಗು

೧೪. ರ ತರಂಗ ಸಂಹಿತ ವೀಚೀನಿಚಯ ನಿಖಿತ ಲವಣಾಬ್ಧಿವಳಯ ವಳಯಿ

೧೫. ತಗಂಗಾ ಪಾರಿಯಾತ್ರ ತನ್ಮಧ್ಯದೇಶಾಧೀಶ್ವರಂ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರವರೇಶ್ವರ ಸಹಸ್ರಬಾ

೧೬. ಹು ಪ್ರತಾಪಂ ಭೂಪ ದಿಶೀಪನತ್ಯುಗ್ರನರಸಿರದರ್ಪಣ ಧ್ವಜ ವಿರಾಜ ಮಾನಂ

೧೭. ದಾನ ಕಾನೀನಂ ಮಲಪರೆ ಘೋಷಣಂ ನೃಪರತ್ನ ಭೂಷಣ ನಹಿ ಹಯ ವಂಶೋ

೧೮. ದ್ಭವನನ್ಯಾಂಗನಾತನೂಭವ ಶ್ರೀಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಲಬ್ಧಾ ವರಪ್ರಸಾದಂ ವೈರಿ

೧೯. ಮ [ಂಬಳ] ಂಕ ಮಸ್ತಕ ವಿನ್ಯ ಪ್ರಸಾದಂ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ

೨೦. ಮನ್ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ಘಟ್ಟಿದೇವರಸರು ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ ಚಕ್ರ

೨೧. ವರ್ತ್ತಿ ರಕ್ಕಸಗಂಗದೇವವರ್ಷದ ೨ ನೆಯ ಪ್ರ[ಜಾಪ]ತಿ [ಸಂವ] ತ್ಸರ ದಾಷಾ

೨೨. [ಡ] ಶುದ್ಧ ೧೧ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ದಕ್ಷಿ [ಣಾಯನ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿ ಪ] ರ್ವ್ವ ನಿಮಿ

೨೩. [ತ್ತ ಮಾಗಿ] ಶ್ರೀಮತ್ ಕಲಿದೇವರ ನೈವೇದ್ಯ XXXXXXX ವಿತಂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾ

೨೪. XXಕೇಲೇಶ್ವರ ದೇವರಕೆಯ್ಯಂ ಮೂಡ ಸರ್ವ್ವ [ಬಾದಾ] ಪರಿಹಾರವಾಗಿ

೨೫. ಕೊಟ್ಟೆರೆಯನೆಲಮತ್ತರ್ಪ್ಪನ್ನೆರಡು ॥ ಶ್ಲೋಕಂ॥ ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೋ ಹರೇತಿ

೨೬. ವಸುಂಧರಾ ಷಷ್ಟಿರ್ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿಃ

೨೭. ಮೂಲಸ್ಥಾನದೇವರ ಮುಂದಣಾದಿತ್ಯದೇವರ್ಗ್ಗಾದೇವರ ಕೆಯ್ಯಂ ಮೂಡಲು ಬಿಟ್ಟ ಕರಿ

೨೮. ಯ ನೆಲಂ ಮತ್ತ ರಾಜು ॥

❐

೩೫

ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೧೯-೧೧೪೮

(ಬಿ.ನಂ. ೫೭೬/೬೧-೬೨ ಮತ್ತು ಬಿ. ನಂ. ೫೭೭/೬೧-೬೨
ಚಾಗಿನೋಳಿ ದಿಡ್ಡಿಯಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ಮಧುಸೂದನನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಂಶೋದ್ಭವನೆನಿಸಿದ ಈ ಮಧುಸೂದನನು ಎಡೆದೊರೆ ನಾಡಿನ ನಿಟ್ಟರವೆ-೭೦ ರ ಮುಕ್ಕುಂದೆ ಗ್ರಾಮದವನು. ಈತನ ತಂದೆ ಪದ್ಮನಾಭ, ತಾಯಿ ಸಾವಿಯಕ್ಕ. ಈ ಸಾವಿಯಕ್ಕನ ತವರೂರು ಕರಡಿಕಲ್ಲು-೩೦೦ ರಲ್ಲಿಯ ಬನ್ನಿಗೋಳ. ಇವಳ ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿರುವ ಶಾಸನದ ಭಾಗ್ಯ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ. ತಾಯಿ ಜಕ್ಕಣಬ್ಬೆ. ಇವರದು ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರ. ಅಗ್ರಹಾರ ಕುರುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುವಪಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿಸಿದ ವಾಸುದೇವ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನ, ಹದಿನಾಲ್ವರು, ಮಹಾನಾಡು-ನಾನಾದೇಶಿ-ಮು ಮ್ಮುರಿದಂಡರು ಮತ್ತು ಮಧುವಪಯ್ಯರು ದತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧುವಪಯ್ಯನ ಮಗ ಮಾತರವನು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನರನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ದೇವರಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ವಾಸುದೇವನು ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆತನ ಮಗನಾದ ಮಧುಸೂದನನು ಬಹುಶಃ ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರಬೇಕು.[೧]

ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ.

೧. XXXXXXದ್ವಿಜನ್ಮಾರಾಧ್ಯ

೨. XXXXXXಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರನ XX ಯ

೩. XXXXXXX ನವದ್ಯಕ್ರಿತಿಯಿಂ ಪ್ರಭುತ್ವಗುಣದಿಂ ಸತ್ಯೋಕ್ತಿ

೪. XXXX ಮನುಚಾರಿತ್ರ ವಿವೇಕದಿಂ ವಿಭವದಿಂ ಸಾಮರ್ತ್ಥ್ಯಕದಿಂ XX X

೫. XXXXXXX ಸಕಳಗೋತ್ರ ವಾರನಾಗಿರ್ದ್ದ ಮಾನ್ತನದಿಂ ಧಾತ್ರಿಗೆ ವಾಸು

೬. XXXXಕರ್ನ್ನಾಟ ವಂಶೋದ್ಭವಂ।। X ರಿಮಹೀಸಂಭವಂ ವಾಗ್ಮಿತೆಗೆ [ಪೂಣ್ದರದೆ?] ಸ

---

೧. ಇದೇ ಪುಸ್ತಕದ ೩೬ ನೇ ಶಾಸನ ನೋಡಿರಿ

೭. XXXX ಮೌಕ್ತಿಕ ಹಾರಾಕಾರಮೆನೆ ಬರವ ಬಲ್ಲೆ ವಿಚಾರಿಸುವಡೆ XX XX

೮. XXXX ಯ್ಯುಗುಂ।। ಅವರೊಳು ಸೌಂದರ್ಯ್ಯ ಮಾರ್ಗ್ಗಂ ನೆಗಟ್ದಿಡೆದೊಱ ನಾಳ್ಕಂ ಪಣಂನಾಡು ನಿಟ್ಟ

೯. (ರವೆಪ್ಪತ್ರ)ಯೊರೊಳು ಮುಕುಂದರಿಷ್ಯಾಶ್ರಮವೆನಲದಱೊಳು ನಾಗದೇವಂ ವಸಿದ್ಧಾ ಪ್ರ

೧೦. XXX ದಿಂ ತದ್ವಿಭುಗವೊಲವಿನಿಂ ಗೋಲಿಯಕ್ಕಂಗವತ್ಯುತ್ಸವ ದಿನ್ದಂ ಸಾವಿಯಕ್ಕಂ

೧೧. XXXXX ದದಿಂ ವಾಸುದೇವಂ ಕ್ರಿತಾರ್ತ್ಥಂ ।। ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೊಪ್ಪೆ ಪುತ್ರರೆಸೆದ

೧೨. XXXXX ಶ್ರೀ ಮಧುಸೂದನಂ ಧರೆಗೆ ಸನ್ನಾಮು[ಷ್ಣಿ] ಯಕ್ಕಂ ಧರಿತ್ರಿದೇವೋತ್ತ

೧೩. XXXXXX ದ್ವಂದ್ಯೆಗಂ [ಗಾದ] ವಿಸ್ತುತೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೆನಿಸಿರ್ದ್ದ ಖ್ಯಾತ

೧೪. XXXXXXX ವಿಪುಳ ಶ್ರೀಸ್ತನ ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತ ವಿಶಾಳೋರಸ್ಥಳಂ ಭಾರತೀಲಲನೆ

೧೫. XXXXX ದರ್ಪ್ಪಣ XX ಯಶೋವಲ್ಲೀ ವ್ರಿತಾಶೌ X ಗಳ್ವ ಪ್ರಸಭಾ XXX ದಾತ್ತಮೊರ್ಗ್ಗನೆನೆ ಪೆಂಪ

೧೬. XXXXXX ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರಂ ಮಧುಸೂದನಂಪರಹಿತವ್ಯಾಪಾರ ಪಾರಾಯಣಂ।।

೧೭. XXXXX ತಿರೆ XXX ಯಂ ಕರಡಿಕಲ್ಲೂನ್ರೂಱಱೂಳು ಮಿಕ್ಕು ಬನ್ನಿಗೊಳಂ ರಂಜಿಪುದಲ್ಲಿ ಮಾ

೧೮. XXXXXX ಭರದ್ವಾಜ ಗೋತ್ರಗುಣಂ ತತ್ಸತಿ ಜಕ್ಕಣಬ್ಬೆಯ XX ಱ್ಪಿಂ ಪುಟ್ಟಿಯ [ಕ್ಕಂ] ಮ

೧೯. XXXXXX ನೆಗೆ ಕಾನ್ತಂ ಮಧುಸೂದನ ಪ್ರಭುವೆನಲು ಪೆಂಪಂ ಮಹೀಭಾಗದೊಳು।।

೨೦ XXXX ಪುಂಣ್ಯ ಶಕ್ತಿಮನುಜಾಕ್ರಿತಿಯಂಗೆಡೆಗೊಂಡು ಪೊಣ್ದ ಪುಟ್ಟುವವೊಲು ದಾರಿ ಮಾ

೨೧. ಚರಸ [ನಾ] ತನಿಳಾಸುತ ವಾಸುದೇವನೊಪ್ಪುವ ಗುಣ ಸಾವಿಯಕ್ಕನ ನವದ್ಯವ ಚೋಂಬುಧಿ

೨೨. ಪದ್ಮನಾಭನೆಂಬವರ ತನೂಜರಾಗೆ ಮಧುಸೂದನನೇಂ ಕ್ರಿತಕ್ರಿತ್ಯನಾದನೋ॥

೨೩. ಸ್ವಸ್ತಿಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯಂ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭಂ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ

೨೪. ಪರಮಭಟ್ಟರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭು

೨೫. ವನಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧ ಮಾನಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕ

೨೬. ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಜಯನ್ತೀಪುರದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದ

೨೭. ದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ ವರ್ಷದ ೪೩ ನೆ XXX

೨೮. XX ಸಂವತ್ಸರದ ಪಾಲ್ಗುಣದ ಪುಣ್ಣಮಿ ಬ್ರಹಸ್ಪತಿ ವಾರದಂದು ಶ್ರೀX X

೨೯. [ರ್ವ್ವ] ನಮಸ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ರೂಡಿಯ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನಂಗಳು ಮಧುವಪ XXX

೩೦ ಯಕಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವರಿಗೆ ಗೊಲ್ಲಗೇಜಿಯೊಳಗಪ್ಪೆಯ ಷಣಂಗಿಯರ XXXX

೩೧. XXXಬಿಟ್ಟಗದ್ದೆ ಕಮ್ಮ೨೦೦ ಅಲ್ಲಿ ಪಡುವಲು ಹೂವಿನ ತೋಂಟಕೆ ಬಿಟ್ಟ ಕಮ್ಮ೨೦೦ ಆ ದೇ XXXX

೩೨. [ದೀ] ವಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ XX ಯಿಲೆ ಪೊಂ ೧ ರೂಡಿಯ ಹದಿನಾಲ್ವರು ರೂಡಿಯರು ಮಧುವಪ XXXX

೩೩. X X ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಳ ಗದ್ದೆಯೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿ X X X X

೩೪. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾನಾಡುಗಳ್ ನಾನಾದೇಸಿಯುಂ ಮುಂ X X X X

೩೫. ಗಳು ಸ್ಥಳಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೂಡಿಯಲು ಮಧುವಪಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀ X X X X

೩೬. X ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಂ ನನ್ದಾದೀವಿಗೆಗಂ ಚೈತ್ರಪವಿತ್ರಕ್ಕಂ ಕೊಟ್ಟಾಯ ವೆಂತೆಂದೊಡೆ ಸಮಸ್ತ X X X X

೩೭. X X X X ಮೆಳಸು ಸುಂಠಿ ಹಿಪ್ಪಲ ಸಖ್ಖರೆ ಬೆಲ್ಲ ಅರಿಸಿನವಲ್ಲ ಸಾಸವೆ ಜೀರಿಗೆ X X X X X

೩೮. X X X X X X ದಂಗಳೆಲ್ಲ X X X X ಹೊಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿಯರತೀಸ ಕೊಂಡಲ್ಲಿ

೩೯. X ಟ್ಟರು ಹೆಜ್ಜಿಂಗೆ ಎಲೆ ೧೦೦ ಹೊತ್ತಳ X X [ಕ್ರ] ತುಮಂ ಕೊಟ್ಟರು॥ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವ್ವಜ್ಞನ X X X X

೪೦. ಹಾರಂ ರೂಡಿಯಲು ಮಧುವಪಯ್ಯ ನಾಯಕರು ತಾವು ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀ ನಾನಾದೇ X X X X

೪೧. ದ್ರ ಶೇಖರ ಭಟ್ಟರ ಮದವಳಿಗೆ ಚಂದಿಕಬ್ಬೆಯಿಕಯ್ಯಲು ಕ್ರಯಂಗೊಂಡಾ ಹಾಗವ್ರಿ X X X

೪೨. ಸಹಿತವಾದೇವರ ಪೂಜಾರಿಗಂ ನಿವೇದ್ಯ ವಂಗಭೋಗಕ್ಕವಾಗಿ ಧಾರಾಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿ ಬಿ X X X

ಅದೇ ಕಲ್ಲಿನ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ಪ್ರತಾಪಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ದೇವ ವರ್ಷದ ೧೦ ನೆಯ ಪ್ರ X X X X

೨. ರದ ಮಾಘ ಬಹುಳ ಆದಿತ್ಯವಾರದಂದು ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವ್ವಜ್ಞನ ಮಸ್ಯದ್ರಗ್ರಹಾರಂ X X X

೩. ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನಂಗಳು ಮಧುವಪಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ X X X X

೪. ಷ್ಠೆಯಂದು ಅವರ ಮಗಂ ಮಾತರವನು ತಂಮದೇವರಿಗೆ ಕಿಱಿದು ಭೂಮಿಯಂ ಕೊಡಲು XXXX

೫. ಮಹಾಜನಂಗಳಂ ಬೇಡಲು ಆ ಮಹಾಜನಂಗಳು ಕಾರುಣ್ಯಂಗೆಯ್ದು ಹಿರಿಯ ಕೆಱೆ XXXX

೬. ಡಿಯಿಂ ಬಡಗಲು ಮಧ್ಯಕದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನ ಮೂರಾಗಿ ಗರುಡ ಗಂಬದ ಜನಾರ್ದನ XXXX

೭. ದಿ ಪತ್ತಿರೆ ಮೂಡಲು ಬೆಂಕೊಳ್ವನ ಕೋಲಲು ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತರು ಕಯ್ಯಂ ಆ XXXXX

೮. ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು॥ ಶ್ರೀಮನು ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಂ XXXX

೯. ಯ್ಯ ದಣ್ಣನಾಯಕರು ಹಿರಿಯಗೊಬ್ಬೂರ ಅಚ್ಚಿನ ಮೊಳೆಯ XXXX X

೧೦. ಮಧುವಪಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವರಿಗೆ XXX XXXXX

❐

೩೬
ಕುರುಡಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ. ೫೮೦/೬೧–೬೨)
ನೀಲಗುಡಿ ದೇವಾಲಯದ ಭೀಮದ ಮೇಲೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಂಶೋದ್ಭವನೆನಿಸಿದ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರದ ವಾಸುದೇವನ ಮಗ ಮಧುಸೂದನ. ಈ ಮಧುಸೂದನನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೧೯–೧೧೪೮ರ ಶಾಸನ (ಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೫) ಹೇಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ನೀಲಗುಡಿಯೇ ಪ್ರಾಚೀನ ವಾಸುದೇವ ದೇವಾಲಯವಾಗಿರಬೇಕು.

೧. XXXXXXXXX ಜ್ಜನ ಸಂಸ್ತುತ ಬೀರಂ ಮಧುವರಾಜನ [ನೆ] ಲದೊಳುತ್ತರೋತ್ತರಂ ಶಮೆದಮೆರೂಪು X ವ

೨. XXXXXXXX ವೃದ್ಧಿಭಾಗ್ಯ XX ದುವಭಿಮಾನಮೆಂಬ ಗುಣವೀತ ನೊಳೊಪ್ಪಿದವನ್ತು ನೆಗಟ್ದಿಡಂ॥

ಮತ್ತೊಂದು ಭೀಮದ ಮೇಲೆ

೧. XXXXXXX ಶೀತಕರನೆಂತು ಮೃಡಂಗೆ ಕುಮಾರನೆಂತು ಶಕ್ರಂಗೆ ಜಯಂತನೆಂತು ರಘುವಿಂಗೆ ರಘೂದ್ಭವನೆಂತು XXXXXXX

೨. XXXX XXX ನಾರ್ಜಿಸಿದನ್ತೆ ವಾಸುದೇವಗೆ ತನೂಜನಾಗಿ ಮಧುಸೂದನನಾರ್ಜ್ಜಿಸಿದ ನೆಗಳ್ತೆಯಂ XXXXX

ಮೂರನೆಯ ಭೀಮ

೧. ಅನವದ್ಯಾಕೃತಿಯಿಂ ಪ್ರಭುತ್ವಗುಣದಿಂ ಸತ್ಯೋಕ್ತಿಯಿಂ XXXXXXX XX ಶುದ್ಧ ಚರಿತ್ರದಿಂ ವಿಭವನು XXXX

೨. XX ಸಕಳ ನೇತ್ರಾಧಾರನಾಗಿಱ್ದಮಾ XX ದಿಂ ಧಾತ್ರಿಗೆ ವಾಸುದೇವನೆಸೆದಂ ಕರ್ಣಾಟವಂಶೋದ್ಭವಂ ॥

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭೀಮ

೧. [ವಿ] ಪುಳ ಶ್ರೀಸ್ತನ ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತ ವಿಶಾಳೋರಸ್ಥಳಂ ಭಾರತೀ ಲಪನಾಳೋಕನ ದರ್ಪ್ಪಣಂ ಸಾಯಶೋವಲ್ಲೀ ವೃತಾಶಾಮದ ದ್ವಿಪ ಸಂದೋಹನುದಾತ್ತ ಮಾರ್ಗ್ಗನೆನಿವಂ

೨. ನ್ತಾಟ್ದಿದ ಮಿಕ್ಕ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರಮ್ಮಧುಸೂದನಂ ಪರಹಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾರಾಯಣಂ [॥]

❒

೩೭
ತುಪದೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ. ೮೩೩/೬೨-೬೩)
ಹುಡೇದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಈ ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ತುಪದೂರ ಪ್ರಭುಗಳು ಅಗ್ರಹಾರ ತೆನೆಯ XXಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಣಿಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಶ್ರೀ XXXXXXXXXX ಶ್ರೀ ಪ್ರಿತ್ವೀವಲ್ಲಭ
೨. [ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜಪರ] ಮೇಶ್ವರಂ ಪರಮ ಭ
೩. [ಟ್ಟಾರಕಸತ್ಯಾಶ್ರಯಕುಳ] ತಿಳಕಂ ಚಾ [ಳು] ಕ್ಯಾಭರಣ
೪. XXXXXXXXXXರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ
೫. XXXXXXXX [ಪ್ರ ವ] ರ್ದ್ಧಮಾನಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕ
೬. XXXXXX ಣದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊ
೭. XXXXXXXXXXX ಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ
೮. XXXXXXXXXXಮಳ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ
೯. XXXXXXXXತುಪ್ಪದುರ ಪ್ರಭು ಅ
೧೦ XXXXXXXXXXXವಿಕ್ರಮಕಾಲದ
೧೧. XXXXXXXXXX ಸುಧ ತದಿಗೆ ಬ್ರಿಹ
೧೨. XXXXXX [ಅ] ಗ್ರಹಾರಂ ತೆನೆಯ
೧೩. XXXXX [ಪ್ರತಿ] ಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿಸಿ ಪೂ
೧೪. XXXXXXಜನದ ದಸವ
೧೫. XXXXXXXಮಾಣಿಕೇಸ್ವರ
೧೬. XXXXXXವೇದ್ಯಕೆ ನಡೆವನೂ
೧೭. XXXXXXತೋಟಂ ಕಮ್ಮ ೪೦೦
೧೮. XXXXXXXಇತಿ ಧರ್ಮವಂ ಪ್ರ
೧೯. XXXXXXXಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ
೨೦. XXXXXXX [ಮು] Xಳಸ
೨೧. XXXXXXX ದ ಮುವನ
೨೨. XXXXXರದತ್ತಂ ವಾ[1]

೧. ಮುಂದಿನಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

೩೮

ಕುರುಡಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೨೩

(ಬಿ.ನಂ.೫೭೯/೬೧–೬೨)

ನೀಲಗುಡಿ ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗಿನ ಗೋಡೆಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ೬ನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಕುರುಡಿಯ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನರು (ಬಹುಶಃ ಈಗಿನ ನೀಲಗುಡಿಗೆ) ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ

೨. ಮತು ಚಾ XXXXXXXX

೩. ದ ನಾಲ್ವತ್ತೇ [ಳನೆಯ]

೪. ತು ಸಂವತ್ಸರ XXXX

೫. ಳ ಪಂಚ XXXX

೬. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ XXXXX

೭. XXXXX

೮. ಅಶೇಷ XXXXXXXX

೯. XXXXXXXXನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಂ

೧೦. XXXXXXXXಗಾಣವೊಂದು

೧೧. XXXXXX ಸಕಲ XXXXX

೧೨. ವೀಸ XX ಅಲ್ಲಿಂ ಮೂಡಲು ಆ ಕೋಲಲು

೧೩. ಗದ್ದೆ ಕಮ್ಮ [ಇ] ನ್ನೂ ಱು

□

೩೯

ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೨೩

(ಬಿ.ನಂ.೫೭೨/೬೧-೬೨)

ಈಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಕಂಬ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ನಿಂಬಣಯ್ಯ ದಂಡನಾಯಕನು ತಾನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ನಿಂಬಣೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕುರುಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮೊದಲು ತಾನೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ ವರ್ಷದ

೨. ೪೭ ನೆಯ ಶುಭ ಕ್ರಿತ್ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬ ೧೦

೩. ಸೋಮವಾರ ಉತ್ತರಾಯ[ಣ] ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿಯಂದು ನಿಂಬಣ

೪. ಯ್ಯ ದಣ್ಣನಾಯಕರ್ ನಿಂಬಣೇಶ್ವರ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಪೂಜೆಗಂ

೫. ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕಂ ನಂದಾದೀವಿಗೆಗೆವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವ್ವನ

೬. ಮಶ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ರೂಡಿಯಲು ತಾ [ಂ] ವು ಮುನ್ನ ಚಂ

೭. ದ್ರ ಶೇಖರಭಟ್ಟರಿಗೆ ಕ್ರಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟದ್ಧರ್ಮವ್ರಿ

೮. ತ್ತಿಯನು ತಾ [ಂ] ವು ಮಗುಳೆ ಕ್ರಯವಾಗಿ ಕೊ

೯. ಣ್ಡಾಯದ್ಧರ್ವ್ರಿತ್ತಿಯಂ ಬಳಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮ

೧೦. ಹಾಜನಂಗಳ ಸಂನಿಧಾನದಲು ದೇವರ ಶ್ರೀ ಪಾ

೧೧. ದದಲು ಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರ್ ಈ ಧರ್ಮ್ಮವಂ ಪ್ರ

೧೨. ತಿ ಪಾಲಿಸುವರ್ ಮಹಾಜನಗಳು

❑

೪೦

ಕುರಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೨೩

(ಬಿ.ನಂ.೫೭೩/೬೧-೬೨)

ಈಶ್ವರ ಗುಡಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಪ್ರಧಾನದಂಡನಾಯಕ ನಿಂಬಣಯ್ಯನ ವಂಶವಿವರಣೆ. ಈತನ ತಾಯಿ ಚೌಂಡಕಬ್ಬೆ. ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿರುವ ಶಾಸನ ಭಾಗ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕುಮಾರ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ತೈಲಪನ ಉಲ್ಲೇಖ. ನಿಂಬಣ ದಂಡನಾಯಕನು ತಾನು ಹಿಂದೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಟರಿಂದ ಕ್ರಯವಾಗಿ ಕೊಂಡು ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಮ್ಮಣಯ್ಯನ ಕೈಯಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ನಿಂಬಣೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿವೆ.

೧. xxxxxxxಸ್ಮರಮುಖ್ಯದೊ

೨. xxxxxxxವೊಗೆದಂ ವಿದಿತೋದ್ಯಮ

೩. xxxxxx ಮಸಾವರ್ತ್ಥ್ಯರಖಿಳವೇದಾರ್ತ್ಥಮ

೪. xxxxxx ಧರಾಮರ ಮುಖ್ಯರು ॥ ಆ ವಂಶದೊಳು

೫. xxxxx ಹಿತ್ಯ ವಿದು ಶ್ರೀ ವಧುಗಂ ಸಕಳವಚಶ್ರೀವ

೬. xxxxxxxxx॥ ಆತನ ಸತಿ ವಿಮಳ ಗುಣೋಪೇತೆ ದಯಾನ್ವಿತೆ ಪ

೭. xxxxxxxಜಗದೇಕ ಪೂತೆ ವಿನೀತೋತ್ತಮೆ ಚೌಂಡಕಬ್ಬೆ ಪೆಂಪಿನ ನಿಳಯ॥

೮. xxxxx ವಿನಯದ ಮನೆ ದಯೆಯಮೇರೆ ಧರ್ಮ್ಮದಕಣಿ ಮಾನ್ತನದ

೯. xxxxxxxxxಪೊಳ್ಳಿವನಾಲಿಯಕ್ಕ ನಾತ್ಮಜೆಯಾದಬು ಆಯಬ್ಬೆ

೧೦. xxxxxx ಮಲ್ಲದೇವನಮಳಯಶ ಸಂಧಾದಿತಗ

೧೧. xxxxxxxಯ xಬುಗ ನಿಬಳತಟ ಮಾಣಿಕ್ಯ ॥ ಆಯಯ್ಯ

೧೨. xxxxxxನಿಳಯಂ ಶಸ್ತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಳಾಜ್ಞಾನ ನಿಧಿ

೧೩. xxxxxxxನಿಜವಂಶಮಂಡನ ನಿಂಬರಸ ॥ ಅನವದ್ಯದ್ರಾ

೧೪. xxxxxx ಹಾ ಜನಮಾ ನೂಜಿಜಿವದಿಂಬರಿಂ

೧೫. xxxxx ನೆಲೆಸದುದು ಕರಮೆ ರೂಡಿವರ ಸಸ್ಯಪದ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭು

೧೬. [ವನಾಶ್ರಯ] ಶ್ರೀ ಪ್ರಥ್ವೀವಲ್ಲಭಂ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರಂ

೧೭. [ಪರಮ] ಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಲಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾ ಭರಣಂ

೧೮. ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತ

೧೯. ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಜ

೨೦. ಯಂತೀಪುರದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಸುಖ ಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂ

೨೧. ಗಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿ ಸಮಸ್ತ [ಪ್ರ] ಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ

೨೨. ಮನ್ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ಕುಮಾರಂ ತೈಲಪದೇವರ್ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾ ಪ್ರ

೨೩. ಧಾನಂ ದಣ್ಡನಾಯಕಂ ನಿಂಬಣಯ್ಯಂಗಳು ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರ

೨೪. ಮ ವರ್ಷದ ೪೭ನೆಯ ಸುಭಕ್ರಿತ ಸಂವತ್ಸರದ ಪು

೨೫. ಷ್ಯ ಬ ೧೦ ಸೋಮವಾರ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿಯಂದು ತಾವು ಮಾ

೨೬. ಡಿಸಿದ ನಿಂಬಣೇಶ್ವರ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಪೂಜೆಗಂ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕಂ ನಂದಾ ದೀವಿಗೆಗವಾಗಿ

೨೭. ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವ್ವನಮಸ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ರೂಡಿಯಲು ತಾ (ವು) ಮುನ್ನ

೨೮. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಕ್ರಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರ್ದ್ದ ವ್ರಿತ್ತಾಯನು

೨೯. ತಾ [ಂ] ವು ಮಗುಳೆ ಕೊಂಡಾಯರ್ದ್ಧ ವ್ರಿತ್ತಿಯುಮಂ

೩೦. ಕೊಮ್ಮಣಯ್ಯನ ಕೈಯಲು ಕೊಂಡಾಯರ್ದ್ಧ ವ್ರಿತ್ತಿಯ

೩೧. ಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮನಿವೇಶಣ ಹೂಜಿಗಾಗಿ ಅರ್ದ್ಧ ವ್ರತ್ತಯುಮ ಕೊಂ

೩೨. ಡು ವಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪಾಗಂ ಬೇಳೆ ವೃತ್ತಿಯಂ ಬಿಳಿ ಸಹಿತಂ ದೇವರ ಶ್ರೀ ಪಾ

೩೩ ದದಲು ಧಾರಾಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ॥ ತಮ್ಮ ಹೊಖರಣೆ

೩೪. ತ್ತಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬೇಳೆ ವೃತ್ತಿಯಂ ಬೇಳೆ ಸಹಿತಂ ಬಿಟ್ಟರು॥ ಅಸಗೆಜೆಯ ಬ

೩೫. ಡಗಣ ಕೋಡಿಯ ಮೂಡಲು ಸೂಜುಕಂಬ ನಿಂಬಣಯ್ಯ ದಂಡ ನಾಯಕರ ಹೊಖ

೩೬. ರಣೆಯಿಂ ತೆಂಕನೂಜಿ ಕಂಬ ಅಂತಿಂನೂಜುಕಂಬ ತೋಂಟಮ ನಿತ್ತವರಿಗೆ ಮಹಾಜನಂಗಳು ಬಿಟ್ಟರು

೩೭. ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೋಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾಂ ಷಷ್ಟಿರ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ

❐

೪೧
ಬೇವಿನೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೫೫೦/೬೧-೬೨)
ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹಾಳು ಗುಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. X X ಗಳಧಿಷ್ಠಾಯಕ ಪಸಾಯಿತ ಅಣ್ಣಲದೇವರಸನು X X ರ ಬಳಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮ ಬೇವಿನಾಳದ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ? ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಪರಮೇ

೨. ಶ್ವರ ಪರಮ ಭಟ್ಟಾರಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರ

೩. ಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲದೇವ XXXXX

೪. ದ್ದಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂಬ XXXXX

೫. ಡಿಸಲು ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ XXXXXXX

೬. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚ XXXXXXXX

೭. XXXXX ಗಳಧಿಷ್ಠಾಯಕಂ XXXXX

೮. ಕಂ ಪಸಾಯಿತಂ [ಸೂಳಾ] XXXXXX

೯. ನಣ್ಣಲದೇವರಸರುಂ ಶ್ರೀಮತು XXXXXX

೧೦ ವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯದಮವಾಸೆ XXXXXX

೧೧. ಐ ಬಳಿಯ ಭತ್ತಗ್ರಾಮೆ ಬೇವಿನಹಾಳ XXXXXX

೧೨. ದಾ ಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿ ಕುರು XXXXXXX

೧೩. ಳಿಯ ನೆಲ ಪಿರಿಯಕೋ XXXXXXX

೧೪. ವಿನ ತೋಂಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ XXXXXXX

೧೫. ರಾ ಶ್ರ XXXXXXXX

❐

೪೨
ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೨/೬೧-೬೨)
ರಾಮಲಿಂಗ ದೇವಾಲಯ ಹತ್ತಿರದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ (ಮಹಾಪ್ರಚಂಡ) ದಂಡನಾಯಕ ರವಿಯಣ ಭಟರು ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ ನಾಡಿನ ಅಗ್ರಹಾರ ಕುರುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಸತಿ ರೆಬ್ಬಲದೇವಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ರೆಬ್ಬಳೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಂಡನಾಯಕರ ಕೆಳಗೆ ವ್ರಿತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ದಾನನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

೧. XXXXXXXXXXXX ಸ್ವಾಮಿ ನಾಮಧೇಯ XXXXಆ ವಿಭುX XXXX

೨. XXXXXXX ಯೋಗೇಶ್ವರನನಾ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮ XXXXXXXXX X ಖಿಳವೇದಿ ಶಂಕ [ರ] ಭಟ್ಟ॥ ಅವರೊಳವೆ ಪುಟ್ಟಿ XX XXX

೩. XXXXX ನರ್ದ್ಧಾಂಗಿ ಕವಿ ಪ್ರವರನುತೆ ರೆಬ್ಬಣಿ ಲಕ್ಕಾಂಬಿ ವೀರ ಗುಣೋದಾರ ನೆಗಟ್ದಿಬಿವನೀತಳದೊಳ್॥ ನತಕಂಪು XXXX

೪. XXXX ಮಯೂಖನವಪ್ರಸೂನು ರಂಜಿತಪದ ಪಂಕಜಂ ಪ್ರ XX ವಿಪ್ರವರಾಟಿಗೆ ವಿಕ್ರಮ ಧರಾಪತಿ ಪದದಿ XXXXXX

೫. XXXXಯ್ಯಣವಾಡಿನಾಟ್ಕಿ ಟಿಂಶ್ರಿತಮೆನೆಸೆದ ರೂಡಿಯನದಂ ಸರ್ವನ ಮಸ್ಯ ವಾಗಿರಲು॥ [ಅನವದ್ಯ] ಶ್ರೀ XXXXXXXX

೬. XXXXXXX ವೆಳೆಗೆ ತಿಳಕಮಿದೆನಲೆಸೆದು XXXXXX

೭. XXXXXXXಮಿರೆ XXXXXXXXXXX

೮. XXXXXX ಮಹಾಸತಿ ರೆಬ್ಬಲದೇವಿ XXXXXXX

೯. ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ XXXXXXX XXXXX

೧೦. ಭುವನಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾ XXXXXXX XXXX

೧೧. ದ್ಮೋಪಜೀವಿ ಸಮಧಿಗತ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾ XXXXXXX XXXX

೧೨. ಡ ದಂಡನಾಯಕ ರವಿಯಣ ಭಟ್ಟರು । XXXXXXXXXXದ್ಧಾ ೩ ವಡ್ಡವಾರ XX

೧೩. ಷ್ಯ ತೃತೀಯಾ ಮಹಾಪರ್ವ್ವ ನಿಮಿತ್ತಂ ದೆಸ XXXXXXXXXX

೧೪. ವರ್ಗ್ಗೆ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಕ್ಕೆಂದು ಆಯೂರ XXXXXXXXX

೧೫. ತ್ತ ಕೇಶವದೇ[ವ] ಕೋಲಲು ಬಿಟ್ಟ ನೆಲ್ಲ ಮತ್ತರು XXXXXXXXX

೧೬. ಣಿಕೇಶ್ವರದ ಮತ್ತ ಹಿಪ್ಪತ್ತು ॥ ಅಂತು XXXXXXXXXX

೧೭. ರೆನಿಸಿದ ನಿಮ್ಮಟಿಭಾವ XXXXXXXXXXX

೧೮. ತಿ ಸುಖಾಸ್ಪದನ್ಮತರಾಸ್ಥಿತಿ XXXXXXXXXXXX

೧೯. ತಾರಂಬರಂ। ಮತ್ತಂ ರೆಬ್ಬಲೇಶ್ವರದೇವರ ನನ್ದಾದೀವಿಗೆಗೆ [ಸಂಣಾಯಿಲೆ ?] XXXXXXXXXXX

೨೦. ದಿರೆ XXಡ XXXXXXXXXXXX

೨೧. ಟಿಲು ಮಾಣಿಕೇಶ್ವರದ XXXXXXXXಮತ್ತರು ಹತ್ತು॥ ಮತ್ತಂ ಮುದ್ದಲ ಟಿ XXXXXXXXX

೨೨. XXXಟಿೊಳಗೆ ರೆಬ್ಬಲೇಶ್ವರದೇವರ್ಗ್ಗೆ ನಿವೇದ್ಯಕ್ಕಂ ನಂದಾದೀವಿ XXXXX

೨೩. ಮತ್ತಂ ದಂಡನಾಯಕರ ಹತ್ತು ವ್ರಿತ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳು XXXXXX

೨೪. ಟಿ ಶ್ರೀರೆಬ್ಬಲೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ವೀಸವೆರಡು ಅನ್ತುಮತ್ತರಿಗೆ ವೀಸ ವೆXXXXX

೨೫. ರಾಶಿಯೊಳು XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

❐

೪೩

ರಾಜೊಳ್ಳಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ. ೬೦೭/೬೧–೬೨)

ಅಗಸಿಯ ಗೋಡೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಚಾಲುಕ್ಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಶಾಸನವು ಬಹಳ ತ್ರುಟಿತ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪುಲಿಗೆರೆ ಹೆಸರಿನ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

೧. XXX[ಚಾ] ಳುಕ್ಯಾ ಭ XXXX

೨. XXXXXಮುತ್ತರೋತ್ತರಾ XXXX

೩. XXXXರಾಜ್ಯಂಗೆ ಯುತ್ತಮಿರೆ XX

೪. XXXXX ಬಳಿಯ ಪುಲಿಗೆಜ಼ಿಯ XXXXXX

೫. XXXXXವಳ್ ಶ್ರೀಮತು XXXXXX

೬. XXXXXX ಣ XXXXXX[೧]

□

೧. ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

೪೪

ಕಲ್ಲೂರು–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫

(ಬಿ.ನಂ.೫೬೫/೬೧–೬೨)

ಮಾರಟೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಗೋಡೆಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವರಸನು ಮುದುಗುಂಡೂರು-೩೦೦ನ್ನು ಮುದುಗುಂದೂರ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಅಗ್ರಹಾರ ಕಲ್ಲೂರಿನ ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೆಗ್ಗಡೆ ಚವುಡಣಾನೂ ಆ ದೇವರಿಗೆ ದತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಶ್ರೀ ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂಬಿ ಚಂದ್ರಚಾಮರ ಚಾರವೇ ತ್ರೈಳೋಕ್ಯ ನಗರಾರಂಭ ಮೂಲ

೨. ಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ। ಬಹುಭಿರ್ವ್ವಸುಧಾದತ್ತ ರಾಜಭಿಸ್ಸಗರಾದಿಭಿಃ । ಯಸ್ಯಯಸ್ಯಯದಾ ಭೂ

೩. ಮಿ ಸ್ತಸ್ಯತಸ್ಯತದಾಫಲಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಪ್ರಿಥ್ವಿವಲ್ಲಭ

೪. ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳು

೫. ಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವ್ವಜ್ಞ ಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿ ಭೂಲೋಕ ಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯಮುತ್ತ

೬. ರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಕಲ್ಯಾಣ

೭. ಪುರದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ ಮಿರೆ ತತ್ಪಾದ

೮. ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿಗಳಪ್ಪ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನೇಕ ಭಂಗುರ ತರಂಗ ಸಂಘಾತ ನಿಚಿತಲವಣಾಬ್ಧಿ [ವ]

೯. ಳಯವಳಯಿತ ವೇಶಾವನ ಪಾದಿಯಾತ್ರ ತನ್ಮಧ್ಯ ದೇಶಾಧೀಶ್ವರ ಮಾಹಿಷ್ಮ

೧೦. ತೀ ಪುರವರಾಧೀಶ್ವರ ಸಹಸ್ರಬಾಹು ಪ್ರತಾಪ ಭೂಪದಿಳೀಪ ಅಹಿಹಯ ವಂಶೋದ್ಭ

೧೧. ವ ವಿವೇಕ ವ[ನ] ಜೋದ್ಭವ ನತ್ಯುಗ್ರನರಶೀರೋದರ್ಪ್ಪಣ ಧ್ವಜ ವಿರಾಜಮಾನ ಕಾನೀನ ಮಾಲೆಪ

೧೨. ಙೆ ಘೋಷಣಂ ನ್ರಿಪರತ್ನ ಭೂಷಣಂ ಸತ್ಯವಿಖ್ಯಾತ ನೀತಿ ಮಾಂಧಾತ ಬುಧ

೧೩. ಜನಸ್ತುತ್ಯನಯ್ಯಣಾದಿತ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಮಾಂಡಳಿಕ ಶುಂಡಾಳ ಪಂಚಾನನ ಸಮರ ಷಡಾನನ ಶೌ

೧೪. XXXXXXXXXXXಚತುರ್ಮ್ಮುಖ ಮಂನೆಯಗೊಳಳ (ಗ) ಬಡಿವ ಸಿಡಿಲ ಮಾರ್ಕ್ಕೊಳವ

೧೫. Xಳಿಗಂಡ ಉಭಯ XXXXಜಂಗುಳಿ ಮನ್ನೆಯರ ಮಾಲೆ ಗೋವ ಬಂಟರಬಾವ [ಪೆರ್ಮಾಡಿಯಂ]

೧೬. ಕಕಾಱ ಠಣರಂಗ ನೀಱ ತಪ್ಪೆತಪ್ಪುವ ಮಗುಳ್ದಟ್ಟೆಱೆಪ್ಪುವ ಮುಪ್ಪುರಿ ಮನ್ನೆಯರ

೧೭. XXXXXಪರಾಂಗನಾ ಪುತ್ರ ಗೋತ್ರ ಪವಿತ್ರೆ ಸುಕವಿನಿಕರ

೧೮. ಶುಕಮಾಕಂದ [ನಂದನ] ಲೋಕಾಭಿರಾನಂದನ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ದೇವರ ಪಾದಬ್ಜ ಭೃಂಗ ಸಾಹಸೋ

೧೯. ತ್ತುಂಗ ನಾಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಸಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ಬೂಚಿದೇವರ

೨೦. ಸ್ವರು ಮುದುಗುಂದೂರು ಮುನ್ನೂಱುಮಂ ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಪಾಳನ

೨೧. ದಿಂ ನಿಜರಾಜಧಾನಿಯಪ್ಪ ಮುದುಗುಂದೂರ ಕೋಟೆಯೊಳು ಉಭಯ ಸಾಮ್ಯಮನಾ

೨೨. ಳುತ್ತಳಿ (ಲಿ) ದರ್ಧ್ದ ಭೂಲೋಕಮಲ್ಲ ವರ್ಷದ ೯ ನೆಯ ನನ್ದ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಸುದ್ದ ೧೧ ಸು

೨೩. ಕ್ರವಾರದಂದುತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಮಣ ನಿಮಿತ್ತಂದಿಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ ಮಂಡೇಶ್ವರ ಬೂ

೨೪. ಚಿದೇವರಸನು ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವ್ವನಮಶ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ಕಲ್ಲೂರ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನಂಗಳ

೨೫. ಸನ್ನಿಧಾನದಲು ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಭು ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವರಂಗ ಭೋಗಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮದ್ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಭ

೨೬. ಟ್ಟಯ್ಯಗ [ಳಿ] X ಬಿಟ್ಟ ಕೆಯ್ಯಿಂದ ನಿನ್ತರಂ ಗೊಬ್ಬೂರ ದಾರಿಯಿಂ ಪಡುವಲ್

೨೭. ದಶವಂದ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಹಿರಿಯು ಕೋಲಲು ಹನ್ನಿರ್ಮ್ಮತ್ತರು ಕೆಯ್ಯಂ ಧಾರಾ

೨೮. ಪೂರ್ವ್ವಕಂ ಮಾಡಿ ಯಾ ಚಂದ್ರರ್ಕ್ಕತಾರಂ ಬಿಟ್ಟರು ಹೆಗ್ಗಡೆ ಚವುಡಣಂ ದಶವಂದ

೨೯. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ [ಕಾಕಾಣಿಗಲ್ಲಿ] ಪಡುವಲು ಒನ್ದು ಮತ್ತರ್ಕ್ಕೆಯ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಾರಟೇಶ್ವರದೇವರ

೩೦. ಹಡಪಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು। ಇಂತೀ ಧರ್ಮ್ಮಮಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸಿದವರ್ಗ್ಗೆ ವಾರಣಾಸಿ ಕುರು

೩೧. ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳು ಸಾಯಿರ ಕವಿಲೆಯುಂ ಕೋಡುಂ ಕೊಳಗುಮಂ ಪೊನ್ನಲು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸಾಸಿರ್ವ್ವ

೩೨. ರು ವೇದಪಾರಗರಪ್ಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಗ್ಗೆ ಭಯಮುಖಿ ದಾನಗೊಟ್ಟ ಫಳಮಕ್ಕು ಇದ

೩೩. ನಳಿದಂಗಾತೀರ್ತ್ಥಸ್ಥಾನದೊಳು ಸಾಯಿರ ಕವಿಲೆಯುಂ ಸಾಸಿರ್ವ್ವರು ವೇದಪಾರಗ

೩೪. ರಪ್ಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಂ ಸಾಯಿರ ತಪೋಧನರುಮನಳಿದ ಪಂಚಮಹಾ ಪಾತಕವ

೩೫. ಕ್ಕು॥ ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೊ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾ ಷಷ್ಟಿರ್ವ್ವರ್ಷ

೩೬. ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿಃ॥

❑

೪೫

ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೫

(ಬಿ.ನಂ.೫೭೫/೬೧-೬೨)

ಈಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಸೋಮಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮಕ್ಕಳಾದ XX ಯಣ ಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಯರು ಅಗ್ರಹಾರ ಕುರುಡಿಯ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನರಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿ

೨. ಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇ

೩. ಶ್ವರಂ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ

೪. ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀಮತ್ಸ

೫. ವ್ವಜ್ಞ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಭೂಲೋಕಮಲ್ಲದೇವರ ವಿ

೬. ಜಯ ರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ಧ್ಧ ಮಾ

೭. ನಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಚಾ

೮. [ಲುಕ್ಯ ಸರ್ವ್ವಜ್ಞ] ಭೂಲೋಕ ಮಲ್ಲದೇವ ವರ್ಷದ ೯ನೆಯ ನಂದಸಂವ

೯. ತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ XXX ಮಂಗಳವಾರ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾನ್ತಿ

೧೦. ಯಂದು ಊಜ XXXXXXXXX X ಶ್ರೀ ಸೋಮಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ

೧೧. ರ ಮಕ್ಕಳು XX ಯನಾ ಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಮತ್ಸರ್ವ್ವನ ಮಸ್ಯ

೧೨. ದಗ್ರಹಾರಂ ರೂಡಿಯಶೇಷ ಮಹಾಜನಂಗಳ್ಗೆ ಪೊಂಗೆ ತಿಂಗಳ್ಗೆ XXXX

೧೩. ಸವೃದ್ಧಿಯಿಂ XXXX ಪೊಂ ಗದ್ಯಾಣ XXXX

೧೪. ಱ ವೃದ್ಧಿಯಾ XXXXXXX

೧೫. XXXXXXXXXX ಈ ಧರ್ಮ್ಮಮಂ

೧೬.

೧೭.

೪೬

ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೮

(ಬಿ.ನಂ.೫೭೪/೬೧-೬೨)

ಈಶ್ವರ ಗುಡಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ತಮ್ಮ ಎರಡನೇ ತೈಲಪನು ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರನಾಗಿ ಕುಮಾರ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕ ನಿಂಬಣಯ್ಯನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಯ್ಯಣನಾಡಿ ವಾನಾಡಿನಲ್ಲಿಯ ಕುರುಡಿಯನ್ನು ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ಅಗ್ರಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಶಂಕರಾರ್ಯನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ (ಇವರ ವಂಶಾವಳಿಯೂ ಇಲ್ಲಿದೆ.) ನಾಗಲದೇವಿಗೆ ನಿಂಬಣಯ್ಯನು ಅಗ್ರಹಾರ ರಾರಾವಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಳು ಕುರುಡಿಯ ಶಂಕರೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ನಾಗಲೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತ್ಸನೆಂಬ ರಿಷಿಯಲಸದ್ವಂಶ ದೊಳೊಗೆದು ಗೋತ್ರ ಮಂಡನ [ನೆಸೆ]

೨. ದಂ ಶ್ರೀ ವತ್ಸಪದವಿ [ಶ್ರು] ತ ಭಾವಂ ಮಹಾಕಾಬ್ಯಧೀರಂ

೩. ಆತನ ಪುತ್ರಂ ವಿನಯ ವಿನೂತಂ ಚಂದ್ರಾತಪಾವದಾತ ಯಶಸ್ಸಂಪೂ

೪. ತಂ ಸಮಗ್ರ ವಿದ್ಯಾನ್ವಿತಂ ಶುತ್ಯದರ್ತ್ಥ ವೇದಿ ದೇವರ ಸಾಖ್ಯ ॥ ತದನುಜನ ಶೇಷ ವಿದ್ಯಾಸದನಂ

೫. ವಿಭುಶಂಕರಾರ್ಯ್ಯ ನಾತನ ತಮ್ಮಂ ವಿದಿತ ಸಕಳಾಗಮಾ

೬. ರ್ತ್ಥಂ ಸದಮಳ ಕೀರ್ತಿ ನೆಗಳ್ದನೀ ಮಹದೇವ॥ ಹರಿಯ ವಿಶಾಳ ವಕ್ಷಮನ

೭. ಳಂಕರಿಸಿರ್ದ್ದ ಸರೋಜವಾಸೆಗಂ ಗೀರೀಶನ ದೇಹಭಾಗಮನಳಂಕರಿ ಸಿರ್ದ್ದನಗಾತ್ಮ ಜಾತೆ

೮. ಗಂ ಸುರಪತಿಯಂಕ ಪೀಠಮನಳಂಕರಿಸಿರ್ದ್ದಾ ಪ್ರಟೋಮ ಪುತ್ರಿಗಂ

೯. ದೊರೆವಿಭು ಶಂಕರಾರ್ಯ್ಯನ ಮನಃಪ್ರಿಯೆ ನಾಗಲದೇವಿ ಪೆಂಪಿನೊಳ್॥

೧೦. ಮನುಚಾರಿತ್ರಯೆನಿಪ್ಪ ಸದುಗುಣೆ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಪುಣ್ಯ ಭಾ

೧೧. ಜನ ನಿಂಬಪ್ರಭುಗೆ ಮಹೋತ್ಸವದಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ವೊಲು ಪುಟ್ಟಿ ವಿಷ್ಣು x

೧೨. x ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನೆಂಬನ ವಿಶಾಳೋರಸ್ಥಳ ಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ನವದ್ಯಂ

೧೩. x ಗೆ ಗಂಗಣಬ್ಬೆಗೆಣೆಯಾರು ವಿಶ್ವಂಭರಾಭಾಗದೊಳು ॥ ದೊರೆಸುಮ

೧೪. [ನೆ] ಗೆ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಗೆ ಸರಿ ಸೀತೆಗೆ ಪಾಟಿ ಸಂದರುಂಧತಿಗೆಣೆ ಸಚ್ಚರಿತ ದೊಳಂ ಪ

೧೫. ತಿಭಕ್ತಿಯ ಪರಿಣತಿಯೊಳ ಮೆಂದೊಡುಳಿದವರಾ ವಧುಗೆಣೆಯೆ ।। ನತರಿ

೧೬. ಪು ಭೂಪನೂತ್ನ ಮಣಿ ಮೌಳಿಮಯೂಖನವ ಪ್ರಸೂನ ರಂಜಿತ ಪದ

೧೭. ಪಂಕಜಂ ದ್ರವಿಳವಿಪ್ರವರಾಳಿಗೆ ವಿಕ್ರಮಾಂಕ ಭೂಪತಿ ಪಡೆದಿತ್ತನು.

೧೮. ತ್ತಮಿಕೆಯಿಂ ನೆಗಳ್ದಯ್ಯಣವಾಡಿ ನಾಳ್ದಳಂ ಕ್ರಿತಿಯೆನೆ ಸಂದ ರೂಡಿ

೧೯. ಯನದಂ ಸತೆ ಸರ್ಬ್ಬನಮಸ್ಯಮಾಗಿರಲು।। ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ

೨೦. ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇ

೨೧. ಶ್ವರ ಪರಮ ಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಶ್ರಯ ಕುಳತಿಲಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾ ಭರಣಂ ಶ್ರೀಮತ್ಸ

೨೨. ರ್ವ್ವಜ್ಞ ಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿ ಭೂಲೋಕಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋ

೨೩. ತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾ ಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಕಲ್ಯಾಣ

೨೪. ಪುರದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆ

೨೫. ಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮ

೨೬. ಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರಂ ಕುಮಾರಂ ತೈಲಪದೇವಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾಪ್ರಧಾನಂ

೨೭. ದಂಡನಾಯಕಂ ನಿಮ್ಬಣಯ್ಯಂಗಳು ನಾಗಲದೇವಿಗೆ ಬಳವಳಿಯಾಗಿ ತೈಲಪದೇವ

೨೮. [ರ್] ಸರ್ವ್ವನಮಸ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ಊಜಾವಿಯಲಿ ಒನ್ದು ವೃತ್ತಿಯಂ ಕೊಟ್ಟರು । ಆವೃತ್ತಿ

೨೯. ಯೊಳಗರ್ದ್ಧವೃತ್ತಿಯಂ ಬಳಿಸಹಿತಂ ನಾಗಲದೇವಿ [ಮಾನ್ಯ] ಅಗ್ರಹಾರಂ ರೂಡಿಯ

೩೦. ಲ್ಮಾಡಿಸಿದ ಶಂಕರೇಶ್ವರ ದೇವರ್ಗ್ಗೆಂ ನಾಗೇಶ್ವರ ದೇವರ್ಗ್ಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚಾಳುಕ್ಯ ಸರ್ವ್ವಜ್ಞ

೩೧. ಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿ ಭೂಲೋಕಮಲ್ಲ ವರ್ಷದ ೧೨ ನೆಯ ಪಿಂಗಳ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ೧೧

೩೨. ಶುಕ್ರವಾರ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಮದನ್ದುಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಳು[೧]

---

೧. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ.

❒

೪೭
ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೪೩
(ಬಿ.ಸಂ.೫೬೪/೬೧-೬೨)
ಉಪ್ಪಿನ ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಎರಡನೇ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಪಟ್ಟಸಾಹಣಿ ಹಿರಿಯ ದಂಡನಾಯಕ ಭೀಮಣಯ್ಯ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಎಡೆದೊರೆ-೨೦೦೦ ನಾಡಿನ ದಂಡನಾಯಕ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಕಾವರಾಜಯ್ಯ. ಈ ಕಾವರಾಜಯ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವರಸರು ಸಾತಿಕವ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಕೇಶವದೇವರಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ

೨. ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭ

೩. ರಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ಪ್ರತಾಪ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಗದೇಕ ಮಲ್ಲದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ

೪. ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕ ತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ಜ

೫. ಯನ್ತೀಪುರದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ

೬. ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿಗಳಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಮತ್ಪಟ್ಟಸಾಹಣಿ ಹಿರಿಯ ದಂಡ ನಾಯ

೭. ಕಂ ಭೀಮಣಯ್ಯಂಗಳ ಹೆಗ್ಗಡೆಯಡೆ ದೊಱೆಯಿಚ್ಛಾಸಿರದ ದಂಡನಾಯಕಂ ಕಾ

೮. ವ ರಾಜಯ್ಯಂಗಳು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರಂ ಬೂ

೯. ಚಿದೇವರಸರುಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ಬ್ಬನಮಸ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ಕಲ್ಲೂರಶೇಷ ಮಹಾಜನಂಗ

೧೦. ನ್ತಿಬರ ಸಂನಿಧಾನದಲು ಶ್ರೀಮತ್ಪ್ರತಾಪಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ವರ್ಷ

೧೧. ೫ ನೆಯ ದುಂದುಭಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ೭ ಶುಕ್ರವಾರದು ತ್ತರಾಯಣ

೧೨. ಸಂಕ್ರಮಣ ನಿಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಸಾತಿಕವ್ವೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಕೇಶವದೇವರಂಗ ಭೋಗ

೧೩. ನೈವೇದ್ಯ ನಂದಾದೀವಿಗೆಗಂ ಚೈತ್ರ ಪವಿತ್ರಕ್ಕವೆಂದು ಬಲ್ಲಕಬ್ಬೆಗಲ್ಲಿ ವೀಸಕದಲ್ಲಿ ಬಡಗಣ ಕ

೧೪. ಡೆಯಲೊಂದು ವೃತ್ತಿಯ ಕಳೆದಲ್ಲಿಂ ತೆಂಕಣ ತಮ್ಮದೊಂದು ವೃತ್ತಿಯ ಕೆಯ್ಯಂ

೧೫. ಸಮಸ್ತ ಬಳಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಧಾರಾಪೂರ್ಬ್ಬಕಂ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟದು ಈ ಧರ್ಮ್ಮಮಂ ಪ್ರ

೧೬. ತಿ ಪಾಳಿಸಿದವರ್ಗ್ಗೆ ಶ್ರೀವಾರಣಾಸಿಯಲು ಸಾಸಿರ ಕವಿಲೆಯ ಸಾಸಿರ್ವ್ವ ವೇದ

೧೭. ಪಾರಗರಪ್ಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಫಲಮಕ್ಕು ಇದನಳಿದವರ್ಗ್ಗೆ

೧೮. ವಾರಣಾಸಿಯಲು ಸಾಸಿರ ಕವಿಲೆಯಮಂ ಸಾಸಿರ್ವ್ವ ವೇದ ಪಾರ್ರಗಪ್ಪ

೧೯. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಮಂ ತಪೋಧನರುಮಂ ಕೊಂದ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಮಕ್ಕು॥ ಸ್ವದತ್ತ

೨೦ ಪರದತ್ತ ವಾಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂದರಾಂ ಷಷ್ಟಿರ್ವ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ

೨೧. ವಿಷ್ಠಾಯಾಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ

❐

೪೮

ಬಲ್ಲಟಗಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ.೫೪೧/೬೧–೬೨)

ಗಿರಿಜವ್ವನ ಗದ್ದೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈತನ ಸಾಮಂತ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅರಸ ಮಹಾಸಾಮಂತ ಲೋಕರಸನು ಸೂತ್ರಧಾರಿ ನೇಮೋಜಂಗೆ ಮೊರಟ (ಮಲ್ಲಟ)ದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಗಂಗಾಜಳ ಧೌತ ನಿರ್ಮ್ಮಳ ವಸ್ತ್ರ ಪರಮ XXXXX

೨.

೩. ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾಮನ್ತಂ XX ಸಾಮನ್ತವೇತಾಳ XX

೪. X ಶೂದ್ರಕ ವೀರಾವತಾರ ಪತ್ಯಕ್ಷಪಾಳ XXX

೫. XXXXX ಹಯವತ್ಸರಾಜ ಸರಸ್ವತೀ ತಿಳಕಾ

೬. ಯಮಾನ್ಯಂ ಭೃಗು ಮತಾಚಾಯ್ಯನಚಳಿತಧ್ಯೆ

೭. ರ್ಯ್ಯನಹಿಹಯವಂಶೋದ್ಭವಂ ವೈರೀಭಸಿಂಗಂ ಸಿಂ

೮. ಗನಗರುಡಂ ಶ್ರೀ ಮಜಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವರ [ಮ]

೯. ಗಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾಸಾಮನ್ತಂ ಲೋಕರಸ

೧೦. ಸೂತ್ರಧರಿ ನೇಮೋಜಂಗೆ ಮೊಱಟದ [ಮೂ]

೧೧. ಲದ ಬಿಟ್ಟ ಕರಿಯನೆಲ ಮತ್ತರ XXX

□

೪೯

ಹರವಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ.೫೫೬/೬೧-೬೨)

ಊರ ಹೊರಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತಭುವನಾಶ್ರಯ ಪ್ರಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾ

೨. ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕಂ

೩. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಕುಳತಿಳಕಂ ಶ್ರೀ ಮಜಗದೇಕಮ

೪. ಲ್ಲ ದೇವರ

❑

೫೦
ಮಾನ್ವಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೫೯೯/೬೧-೬೨)
ಬಲಕುಂಟ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಇವನ ಸಾಮಂತ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅರಸ ಮಹಾಸಾಮಂತ ಗಂಡರಾದಿತ್ಯ

ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ.

೧. XXರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕ ಸತ್ಯಾ

೨. X[ಯ] ಕುಳತಿಳಕ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀಮ

೩. [ಜ್ಜ]ಗದೇಕಮಲ್ಲದೇವರ ರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

೪. X ವರ್ದ್ಧಮಾನ ಮಾಚನ್ದ್ರಾರ್ಕ್ಕತಾರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ

೫. XXದಿಗತ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದ ಮಹಾಸಾ[ಮ] ನ್ತ ಮಧ್ಯದೇಶಾಧಿಪತಿ

೬. XXXXಮಾಹಿಶ್ಮಾತೀ ಪುರವರೇಶ್ವಾರನತ್ಯುಗ್ರನರ

೭. XXXXXನಿಜಿವ ನಿಜಿದತಿಗಣ್ಡ XXXXXಕೋದಣ್ಡ Xವಂಗ

೮. XXXಸುಭಟ ತ್ರಿಣೇತ್ರ XXXXXXಕರ ಪರಮಣ್ಡ

೯. XXXXXXಸಹಾಯ ಸಾಹಸ XXಸಂತೋಸ XXಶ್ರೀಪು

೧೦. XXXXನೋವ ಬಿರುದರ ಗಣ್ಡ ನೇರವಾಕ್ಯ ನಾಮಾ XXXXX

೧೧. XXXXಹಿತಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ [ಸಾಮ] ನ್ತಂ ಗಣ್ಡರಾದಿ XXXXXX X[೧]

□

೧. ಈ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವು ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

೫೧

ಬಾಗಲವಾಡ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ.೫೨೯/೬೧-೬೨)

ಬಂಗಾರದ ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಳ್ವಿಕೆ

೧. XXXXXXXXXXಚಾಮರಚಾರವೇ ತ್ರೈಳೋಕ್ಯನಗರಾ ರಂ XXX XXXXXXXX

೨. XXXXXXX ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭಂ ಮಹಾರಾ XXXXXXXXX XX

೩. XXXXXXXXX ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮ[ಜ್ಜ]

೪. XXXXXXXXXXX

❐.

೫೨

ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೫೦

(ಬಿ.ನಂ.೫೬೭/೬೧-೬೨)

ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಒಳಗಿನ ಗೋಡೆಗೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ಮೂರನೇ ತೈಲಪನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಈ ತೈಲಪನಿಗೆ 'ರಕ್ಕಸಗಂಗಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದಿದ್ದದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಯ್ಯಣವಾಡಿ ನಾಡ ಹೆಗ್ಗಡೆ ದಂಡನಾಯಕ ಪಸಾಯಿತ ಸುರಗಿ ವೆಣ್ಣಮರಸ ಮತ್ತು ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಬೂಚಿದೇವರಸರು ಅಗ್ರಹಾರ ಕಲ್ಲೂರಿನ ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದತ್ತಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯಾದ ಮಲ್ಲಿದೇವರಸ ಹಾಗೂ ಕೊಪ್ಪರಸರೂ ತಮಗೆ ನಡೆವ ಹೆಜ್ಜುಂಕ ಬಿಲ್ಕೊಡೆ, ಬಣ್ಣಿಯ ವಡ್ಡಾರಾವುಳದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವನ್ನೂ ದಾನವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

೧. ಶ್ರೀ ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂಬಿ ಚಂದ್ರಚಾಮರ ಚಾರವೇ
೨. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ನಗರಾರಂಭ ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ॥
೩. ಸ್ವಸ್ತಿ ಚಾಳುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತ್ತಿ ರಕ್ಕಸಗಂಗಿ ದೇ
೪. ವ ವರಿಷದ ೧ನೆಯ ಪ್ರಮೋದೋಥ ಸಂವತ್ಸರ ಪಾಲ್ಗು
೫. ಣದಮವಾಸೆ ಸೋಮವಾರ ಸೂರ್‍ಯ್ಯಗ್ರಹಣ ನಿಮಿ
೬. ತ್ತವಾಗಿ ಶ್ರೀಮದಯ್ಯಣವಾಡಿ ನಾಡ ಹೆಗ್ಗಡೆ ದಂಡನಾಯ
೭. ಕಂ ಪಸಾಯಿತಂ ಸುರಿಗಿ ವೆಂಣ್ಣಮರಸರುಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾ
೮. ಮಂಡಳೇಶ್ವರಂ ಬೂಚಿದೇವರಸರುಂ ಬಿಟ್ಟಧರ್ಮ್ಮವಗಿ ಅವರ
೯. ಹೆಗ್ಗಡೆ ಮಲ್ಲಿದೇವರಸನುಂ ಕೊಪ್ಪರಸನುಂ ತಮಗೆ ನಡ
೧೦. ವ ಹೆಜ್ಜುಂಕ ಬಿಲ್ಕೊಡೆ [ಬ] ಣ್ಣಿಯ ವಡ್ಡರಾವುಳ ವಿಂತಿನಿಸ
೧೧. ಅಲು ಹುಟ್ಟುವರ್ತ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೊಂಗೆ ಹಾಗವಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ಬ್ಬ
೧೨. ನಮಶ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ಕಲ್ಲೂರ ಶ್ರೀ ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವರಂ
೧೩. ಗ ಭೋಗಕ್ಕಂ ನಂದಾದೀವಿಗೆಗಂ ಬಿಟ್ಟರು ಯೀ ಧಂರ್ಮ್ಮನಂ ಪ್ರತಿ
೧೪. ಪಾಳಿಸುವರಶೇಷ ಮಹಾಜನಂಗಳಂ ಅಲ್ಲಿ ಯೂರೊಡೆ
೧೫. ಯರಂ ಸಕಳ ಭಕ್ತರುಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸುವರು ಮಂಗಳ ಮಹಾ
೧೬. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

□

೫೩

ಕುರುಡಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ.೫೮೧/೬೧-೬೨)

ಬಸವಣ್ಣನ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಶಾಸನ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂಶಗಳ ಭಾಗ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿ ರವಿಗ ಚಮೂಪನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

೧. XXXXXXXXXXXXXXXತನಖಿಳ XXXXX

೨. Xನೇಕಯಜ್ಞ ಕೃತಾರಭ್ರಿತಸ್ನಾನನೆಂಬುದುXXXXXXXXXXXXX

೩. XXXX ಯಾರ್ತ್ಥ XXXX ಬಹು XXXXXXXX ಮನುನಿಚ X XXXXXX [ಶೌ] ರ್ಯ್ಯಂ । XXXX

೪. ವಿದನೋ XXXXXXX ಫ಼ಾದನುಚಿತ XXXXXXXXXXX XXXX

೫. ನಮಟಿಯಶಸಂಧಾದಿತ ಗಗನXXXXXXXXXXXX

೬. ವಿದಿತ ಸಕಳಾಗಮಾರ್ತ್ಥಸದಮಳಿತದ ಕೀರ್ತ್ತಿXXXXXXXXXXX

೭. ದ್ಯಾನ್ವಿತಂ ವೇದಿ ಮಾಚಯ XXXXXXXXXX

೮. ಘಂತನಂ ರವಿದೇವ ॥ ಗುಣಗಣಮನಿತುಂ XXXXXXXXXXX

೯. ಆಲೋಚಿಸಿ ರವಿಗ ಚಮೂಪಾಟಿಂಗಾಚಂದ್ರತಾರಂ XXXXXಲಾಟಿ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಪದಮಂ॥ XXXXXXXX

೧೦. ನಿರೆ ಸಂತತ ಮುದಿತೋದಿತನಾಗಿ ಪತಿಯ XXXXXXXXXXX XX

೧೧. ತೋರ್ವ್ವೀಪತಿಗಂ। ವಿಗ್ರಹ XXXXXX

೧೨. ಜಿ [ನ] ಮತಾ XXXXXXXXX ನಭಿತ ಜನ

೧೩. ರ್ದ್ಧಿರ್ದ್ದ XX ರಸಂ XXXXXXX

೧೪. ದೆರವಿದಡಂ ನಾಯಕನಶೇಷಾನ XXXXXX

೧೫. ಹಿನಿಯಂ ಘನಮಾರ್ಗ್ಗ ಮಾರ್ಪ್ಪಿ XXXXXX

೧೬. [ದೊರೆ] ನಾಡು ॥ ಆ ಮಹಿಯೊಳು XXXXXX

೧೭. ಪಡೆದು XXXXXXXX

೧೮ ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿಯ ದಿXಟಿ ಮಪ್ಪ XXXXXX

೧೯. ಕೊಟ್ಟುದೆ XXXXXXXX

೨೦ ಸಿದತು ಉಪರಾಕ್ರಮ XXXXXXX

೨೧. ಗ ಸುಮನೋ ಹಾರಿಕೆಯಿ XXXXXX

೨೨.

೨೩. ಸಿಂಧು ಯಮುನಾ ನದಿಯೊ XXXXXX

೨೪. ಯಕೆ ಧರ್ಮವಿನೋದ ನಿಮ್ಮಾಟಿ XXXXX

೨೫. ಪರಿವತಟಿ ತಟಿಽಟಿಽವಡೆ XXXXXX

೨೬. ವಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿವ್ರೊಲ್ವ Xವಿಷ್ಣು XXXXX

೨೭. ದೊಳು ॥ ಬಗೆಪು XXXXX

೨೮. ವಧುಗಳೆಯ ॥ ಹರಿಯ XXXXXX

೨೯. XXXಮನಟಿಂಕರಿಸಿಟ್ಟಿ XXXXX

೩೦. XXಧ ವಕ್ಷಸ್ಥಟಿ [ನಿವಾಸಿ] ನಿ। ಅಗಣ್ಯ ಪುಣ್ಯ

೩೧. ಸಾನಿ ಪ್ರತಿಭಾಸರಸ್ವತಿ ನಿರ್ಮ್ಮಳ XXXXX

೩೨. XXಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ XXXX

೩೩. Xಣಿ ಸಾನು । ಪರಿಜನ ಸುರಧೇನು । XX ಚಿತ್ರ XXX

೩೪. ಶ್ರೀಗೆಯೂಥ। ಸದಾಚಾರವಿ X ಧರ್ಮ್ಮಗ್ರನ್ದಿ XXX

೩೫. ಪರಿಪಂಥಿ ನಿತಂಬಿನಿ । XXXXX

೩೬. ಮನಮೆ। [ರ] ವಿವಸಂತೋದಿತ ನವಮಾಳಿಕೆ । XX

೩೭. ತವಿ Xಸಕಟಿಕಳಾ ಪ್ರವೀಣೆ ತ್ಯಾಗ XXXX

೩೮. ಶೃಂಗಾರ [ಭಾ] ಗಿಯನಿಸಿದಂಕಮಾಲೆ XXXX

೩೯. XXXXXಗೋತ್ರ ಮಂತನನಾದಂ ಶ್ರೀಮ XXತ್ಸಂಪದ [ವಿ]

೪೦. ದ್ಯಾವಿಶದ ಯಶೋ [ವಿಭಾ] ಸಿಕ್ರತು ನಿಖಿಟಿ XXXಮಥನ

೪೧. XXXXXXXಯಂ ವಿನಯಾಸ್ಪದಂ ಚತು[೧]

೧. ಈ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವು ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ.

೫೪

ಗೂಗೇಬಾಳ್ಯ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೭೫

(ಬಿ.ನಂ.೮೧೭/೬೨-೬೩)

ಕವಿತಾಳ ಶರಣಪ್ಪನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ

ಕಲಚುರಿ ರಾಯಮುರಾರಿ ಸೋವಿದೇವನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಬಣಂಜು ಧರ್ಮ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಧ ನಾನಾದೇಸಿ, ಸೆಟ್ಟಿಗುತ್ತ, ಮುಮ್ಮುರಿದಂಡ ನಖರ ಮತ್ತು ಅರುವತ್ತೊಕ್ಕಲುಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ದೇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಚವುಡಯ ಮತ್ತು ಹೆಜ್ಜುಂಕದಧಿಕಾರಿಯೂ ದಾನ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರಿರುವ ಶಾಸನ ಭಾಗ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ.

೧. ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂಬಿ ಚಂದ್ರ

೨. ಚಾಮರ ಚಾರವೇ ತ್ರೈಲೊಕ್ಯ ನಗರಾರಂಭ

೩. ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ ॥

೪. ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ·ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀ [ವ]

೫. ಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ XXXX ಕಾಳಾಂಜರ ಪು

೬. ರವರಾಧೀಶ್ವರ XXXXXXX

೭. X [ರಾಯ ಮುರಾರಿ ಸೋವಿದೇವ] ವಿಜಯರಾ

೮. ಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾ

೯. ನ XXXXXXXXXX ಮಿರೆ ಸಕ ವರ್ಷ

೧೦. ೧೦೯೭ ನೆಯ ಜಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾರ್ಗ್ಗಶಿರ

೧೧. ಪುಣ್ಣಮಿ XX ವಾರ

೧೨-೧೬

೧೭. ಸ್ವಸ್ತಿ XXXXXXXXXX

೧೮. ಶಾಸನಲಬ್ದಾನೇಕ ಗುಣರ್ಗಗಿಳಂಕ್ರಿತ ಸತ್ಯ ಶೌ

೧೯. ಚಾಚಾರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ನಯವಿನಯ ಸಂಪನ್ನ ವೀರ

೨೦. ಬಣಂಜು ಧರ್ಮ್ಮ ಪ್ರ XXX

೨೧. ಕ್ರಮೋನ್ನತರುಮಪ್ಪ ಶ್ರೀ XXX ನಾನಾದೇ

೨೨. ಸಿ ಸೆಟ್ಟಿಗುತ್ತ ಮುಮುರಿದಂಡಗಳುಂ ನಖರ

೨೩. ಅಱುವ ತ್ತೊಕ್ಕಲು [ತ] xxxxxಶ್ರೀ ಮ

೨೪. xxx[ದೇ] ವರ್ಗ್ಗೆ xxxxxxxಕೊ

೨೫. ಟ್ಟಲ್ಲಿ ಯ [ರೆ] ಕಾಣಿ ಮಾಱುಕೊಂಡಲ್ಲಿ [ಯರೆ]

೨೬. ಕಾಣಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಚವುಡ xxx

೨೭. ಯಾಯವ [ರ್ಗ್ಗ] ಕೆ ದೇವ ಕಾರ್ಯ್ಯ xxxxxx

೨೮. ಸ್ವದತ್ತಂ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧ

೨೯. ರಾ ಷಷ್ಟಿರ್ವ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಾಂ ಜಾ

೩೦. ಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ ॥ ಹೆಜ್ಜುಂಕದಧಿಕಾ

೩೧. ರಿ xxxxxxತಿಂಗಳಿಂಗ ಹ

೩೨. ಣ [೩] ೧ xxxxxxxಲ್ಲಿ ದೇವ xxx

□

೫೩

ಹಿರೇಕೊಟ್ನೆಕಲ್ಲು–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೯೧

(ಬಿ.ಸಂ.೫೬೦/೬೧-೬೨)

ಬನ್ನಿಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ

ಚಾಲುಕ್ಯ ನಾಲ್ಕನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಅವನ ಸಾಮಂತ ಹೈಹಯ ವಂಶದ ಅರಸ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಮಾನುವೆಯ ಮೈಳುಗಿ ದೇವರಸ. ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ತನ್ನ ನಿತ್ಯಭೂಮಿದಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಕುಣುಹೆ (ಕೊಟ್ನೆಕಲ್ಲು)ಯನ್ನು ಅಗ್ರಹಾರವ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದನು. ಚಿಕ್ಕ ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೊಮ್ಮಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ಭಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಚಿಕನಬರವಿಯಣ್ಣಂಗಳ ದೇವಣ್ಣಯ್ಯನ ಮಕ್ಕಳು ತ್ರೈಪುರುಷ ಬಾಗಳಿ (ದೇವಾಲಯ) ಗೆ ಸತ್ರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿಕೊಟ್ಟರು.

೧. ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯಃ ॥ ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂಬಿ ಚಂದ್ರಚಾಮರ

೨. ಚಾರವೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ನಗರಾರಂಭ ಮೂಲಸ್ತಂಭಯ ಶಂಭವೇ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮ

೩. ಸ್ತ ಭುವನಾಶ್ರಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ

೪. ರಮ ಭಟ್ಟಾರಕಂ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯಕುಳತಿಲಕಂ ಚಾಳುಕ್ಯಾಭರಣಂ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ ಸೋಮೇಶ್ವರ

೫. ದೇವರ ವಿಜಯರಾಜ್ಯ ಮುತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಮಾಚಂದ್ರರ್ಕ್ಕತಾ

೬. ರಂಬರಂ ಸಲುತ್ತಮಿರೆ ॥ ತತ್ಪಾದ ಪದ್ಮೋಪಜೀವಿಗಳಪ್ಪ ಸ್ವಸ್ತ್ಯನೇಕ ಭಂಗುರ ತರಂಗ ಸಂ

೭. ಘಾತ ವೀಚೀ [ನಿ] ಚಯ ಲವಣಾಬ್ದಿವಳಯ ವಳಯಿತ ವೇಳಾವನ ಗಂಗಾ ಪಾರಿಯಾತ್ರ ತನ್ಮಧ್ಯ

೮. ದೇಶಾಧೀಶ್ವರ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರವರಾಧೀಶ್ವರಂ ಮಧ್ಯದೇಶಾಧಿಪತಿ ಸಹಸ್ರಬಾಹು ಪ್ರತಾಪ ಭೂ

೯. ಪದಿಳೀಪ ಹೈಹಯ ಕುಳಸಂಭವ ವಿವೇಕ ಕಂಚೋದ್ಭವನತ್ಯುಗ್ರ ನರಸಿರ ದರ್ಪ್ಪಣ

೧೦. ವಿರಾಜಮಾನ ದಾನಕಾನೀನ ಮಲಪಜಿ'ಘೋಷಣಂ ನ್ರಿ ಪರತ್ನ ಭೂಷಣಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾ

೧೧. ಮಣ್ಡಳೇಶ್ವರಂ ಮಾನುವೆಯ ಮೈಳುಗಿ ದೇವರಸರು ಸುಖಸಂಕಥಾ ವಿನೋದದಿಂ ರಾಜ್ಯಂ

೧೨. ಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಯಮನಿಯಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ ಮೌನಾ

೧೩. ನುಷ್ಟಾನ XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

೧೪. ದೇವತಾ ಪೂಜಾ XXXXXXXXXXXXXXXXXXX

೧೫. ಶಾರದರೂಮಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಮತ್ರಿಭುವನ ಮಲ್ಲದೇವರ ನಿತ್ಯ ಭೂಮಿದಾನದ

೧೬. ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರ್ವನಮಸ್ಯದಗ್ರಹಾರಂ ಕೊಟ್ಟುಕುಣುಹೆಯಶೇಷ ಮಹಾ ಜಂಗಳ

೧೭. ಸಂನಿಧಾನದಲು ಸ[ಕ] ವರ್ಷದ ೧೧೧೩ನೆಯ ವಿರೋಧಿಕ್ರಿತ ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ೧೩

೧೮. ಯಾದಿವಾರದನ್ದು [ಯಾಸದವಿಸ] ಕದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ತಿಪ್ಪಣಭಟ್ಟೋ ಪಾಧ್ಯಾಯರ

೧೯. ಮಮ್ಮನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವಭಟ್ಟನು ತಂಮ ವ್ರಿತ್ತಿಯೊಳಗೆ ಪಾದ ವೃತ್ತಿಯ [ಚ]

೨೦. ಕನಬರವಿಯಣ್ಣ [ಗ] ಳ ದೇವಣಂಯ XX ಮಕ್ಕಳು ತ್ರೈಪುರುಷ [ಬಾ] ಗಳಿ

೨೧. ಗೆ ಬಾಗುಳಹಾಱ ಈಶ್ವರಣ್ಣಮಂಗಳ ಕೈಯಲು ಕ್ರಯವಂಕೊಣ್ಡ ಪಾ

೨೨. ದ ವ್ರಿತ್ತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆಯಿಂ ಪಾದವೃತ್ತಿಯಂ ಕೊಂಡು ಬ

೨೩. ಳಿ ಸಹಿತ ಧರ್ಮ್ಮತಕ್ಕೆವು ಸತ್ರಕ್ಕೆಂ ಯಾ ಮಹಾಜನಂಗಳಿಗೆ

೨೪. ಪಾದ ಪೂಜೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಪಾದ ವೃತ್ತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟರು ಯಾ ಮಹಾಜ

೨೫. ನಂಗಳು ಸರ್ಬ್ಬಾಬಾಧಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸು

೨೬. ವರು ಸ್ವದತ್ತ ಪರದತ್ತಂ ವಾಯೋ ಹರೇತಿ ವಸುಂಧರಾಂ ಷಷ್ಟಿರ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಠಾಯಂ ಜಾಯತೇ ಕ್ರಿಮಿ

❑

೫೬
ನುಗಡೋಣಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೮೨೨/೬೨-೬೩)
ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರ

ಸಿರಿವಾರದ ನಖರೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ೧೨ ಮತ್ತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಸಿರಿಯಾರದ ನ
೨. ಖರೇಸ್ವರ ದೇವರ
೩. ಭೂಮಿ ಮ [ತ]
೪ ರು ೧೨

□

೫೭
ಸುಂಕೇಶ್ವರ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೮೨೯/೬೨-೬೩)
ಸುಡಗಾಡಗಡ್ಡಿ ಹೊಲ

ಮಲಿದೇವನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಬೊಮ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಎರಡು ಮತ್ತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಖರ ಸಂವತ್ಸರ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ
೨. ೧೫ ಗು ಮಲಿದೇವನು
೩. ವಿಜಯ ರಾಜ್ಯದಲು ಬೊ
೪ ಂಮಯಗೆ ೨ ಮತರು
೫. ಗ [ದ್ದೆ] ಮಾನ್ಯ [ದ] ಚಂದ್ರ
೬. ಸೂರ್ಯ್ಯನುಳನಕ x
೭. ಗೆಯ ಬಾರದು

□

೫೮

ಸುಂಕೇಶ್ವರ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ.೮೩೦/೬೨–೬೩)

ಮಮಳಯ್ಯನ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರ

ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಮಲ್ಲಿದೇವರಸನ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮದಿಸೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ

೨. ಮಲ್ಲಿದೇವರ್‍ಸರ ಬೆಸದಿಂ ಮದಿಸೆಟ್ಟಿ ಸಂಚ x

೩. ಡೆ ಮುಕ್ಷವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಭುಗಳು ತಂಮ

೪. ಳಿಕೆಯ ಜಯ ಸಂವಛರದ ಅಸ [ಆಷಾ]

೫. ಡ ಸು ೧೧ x x ಸೋ ಬೊಂಮಾ

೬. ಯ್ಯಂಗೆ x x ನ್ಯಕೆಯಿ

೭. x x x x ಮತ್ತರು ೧೫ ನು ಚಂದ್ರ

೮. ಸೂರ್ಯ್ಯರು ವುಳ್ಳ ತನಕ

೯. ಭೋಗಿಸುವರು

□

೫೯
ಗುಡಿಹಾಳ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೩ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೮೧೮/೬೨-೬೩)
ಈಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಗೋಡೆಗೆ

ಮಹಾಸಾಮಂತ ದಾಸಣ್ಣನ ಅಳಿಯ ಸೋವಯ ಮತ್ತು ಮಾಚಿಗಾವುಂಡರು ಗಂಗರಿಂಗುಣಿಗೆಯ (ಗುಡಿಹಾಳ?) ಮಹದೇವ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಶ್ರೀ ಮಹಾಸಾಮಂತ ದಾಸ

೨. ಣ್ಣನ ಅಳಿಯ ಸೋವಯ

೩. ನುಂ ಮಾಚಿಗಾವುಣ್ಡನುಂ ಗಂಗ

೪. ರಿಂಗುಣಿಗೆಯ ಮಹದೇವರ್ಗ್ಗೆ

೫. ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತರಾಱು ತೋಂಟ ೧ ॥

□

೬೦
ಬಾಗಲವಾಡ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೩೩/೬೧-೬೨)
ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅರಸನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ತುಣ್ಣವಲ್ಲ ಭೀಮನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ XXXXXXರು
೨. ವಲ್ಲ XXXXXXXX
೩. ತುಣ್ಣವಲ್ಲನ ಮಗ
೪. ಭೀಮ ತುಣ್ಣವಲ್ಲ
೫. ತುಣ್ಣಸಿ ಮೊಳ XXX
೬. ದು ಸ್ಮ ಲಾಕ ಸತಿ
೭. ಯ XXX[ಡೆ ದೊನ್]

೬೧
ಮಾನ್ವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೬೦೨/೬೧-೬೨)
ವಲ್ಲಾಣಿಕೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಡುಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಶಾಸನವು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ವಿಕ್ರಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತ್ತಿಕ ಸು ೧೧ ಗು
೨. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಮಾನುವ ಪಟಣ ಮು
೩. ತೋರ್ಪು ಕೊತ್ತ ಕೋಟ ಚೆರುವು ಲೋನನು
೪. [ಚೇ] ಗಡ ಮಲ್ಲಿನೇನಿ ಕೊಡುಕು ಸಿಂಗನತ್ತಮ
೫. ತಂಡ್ರಿಕಿ ಪೊಂನ್ನಮುಗಾನು ಹನುಮಂ
೬. ತ್ತು ನಿಂನ್ನಿ ದಿವ್ವೆ ಕಂಬಮು ಸೇಲಬಿಂತಿ
೭. ನ ಪಡಿಷ್ಟ ಆಚ್ಚಂದ್ರಾರ್ಕ್ಕಮುಗಾನು
೮. ಮಂಗಳ ಮಹಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

೬೨
ಚೀಕಲಪರ್ವಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೨೧ ಜುಲೈ ೧೫
(ಬಿ.ನಂ.೫೫೨/೬೧–೬೨)
ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ರಾಚೂರು, ಅಲಂಪುರ, ಮಾನವೆ, ಹಾನಗಲ್ಲು, ಮಾಗಡೆದುರ್ಗಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಕಾಡಲೂರು ಸಂಗಮ (ವಿಜಯನಗರ ಕೃಷ್ಣದೇವಾರಾಯ)ಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆ ಸ್ಥಳವು ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಭೀಮಾನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ವಿಜಯದ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ರತ್ನದೇನು ಮಹಾದಾನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ತಮ್ಮ ರಾಣಿಯರಾದ ಚಿನ್ನದೇವಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗೋದಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ತಿರುಮಲದೇವಿಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕನಕದಾನವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನುವೆ ಸೀಮೆಯ ಚೀಕಲಪರವಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತಿರುವೆಂಗಳ ದಾನವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು.

೧. ರಾಚೂರು । ಅಲ [ಂ] ಪೂ [ರು] ಮಾನವೆ । ಹಾನೂಗಲು । [ಮಾಗ]
೨. ಡೆ ದುರ್ಗ X ನೊ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡಲೂರು ಸಂಗಮ
೩. ಕೆ ಬಟ್ಟನೆ। [ಸ್ವಸ್ತಿ] ಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿ
೪. ವಾಹನ ಶಕ ವರ್ಷಂಗಳು ೧೪೪೩ ಸಂದ [ಬಳಿ]
೫. X ನದನ ವೃಷ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೧೨
೬. ಸೋಮವಾರದಲು ಕೃಷ್ಣವಂಣ ಭೀಮರಥಿ
೭. ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ರತ್ನದೇನು ಮಹಾದಾನವನು ಮಾ
೮. ಡ ಬತ್ತೈಸಿ ತಂಮ ದೇವಿಯರು ಚಿಂನದೇವಿ
೯. ಯರುನವರ ಕೈಯಲಿ ಗೋದಾನವನು । ತಿ
೧೦. ರುಮಲಿದೇವಿಯಮ್ಮನವರ ಕೈಯಲ ಕನಕಾ [ಶ್ರ] X
೧೧. ದಾನ ಮಹಾದಾನವನು ಮಾಡಿಸಿ ಬಟ್ಟೈಸಿ X
೧೨. ಮಾನುವೆಯ ಸೀಮೆಯ ಒಳಗೆ ಚಿಕಲ ಪರವಿ
೧೩. ಗ್ರಾಮವನು ತಿರುವೆಂಗಳನದಾನ ಅರ್ಘ್ಯ XX
೧೪. ದಾ ಸಮಚೈಸಿಯಧರ್ವಾದ ೬ ತಂಥಾ ಈ
೧೫. ಸ್ಥಾಯಿ ಆಗಿ ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಧನು ೧

❐

೬೩
ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೪೪
(ಬಿ.ನಂ.೫೬೨/೬೧-೬೨)
ಹನುಮಾನ ಗುಡಿಯ ಗೋಡೆಗೆ

ಶ್ರೀಶೈಲದಿಂಗಲ ಹಿರಿಯರ ನಿರೂಪದ ಮೇರೆಗೆ, ಮಜಲಸರ ಬಯನಿ ಲಕ್ಷಹ ವೊಡೆಯರಿಗೆ? ಸ್ಥಿರರಾಜ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಲ್ಲೂರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.

೧. ಶ್ರೀ ಮನು ಸಾಲಿವಾಹನಷ ಕವರುಷ ೧೪೬೬ನೆಯ ಕ್ರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ

೨. ಮಾರ್ಗಷಿರ ಶು ೬ ಗುರುವಾರದಲು ಶ್ರೀಮತು ಶ್ರೀ ಸಯಿಲದಿಂಗಲು ಹಿರಿಯರು

೩. ಗಳ ನಿರೂಪ ಬರಲಾಗಿ ಮಜಲ ಸರ ಬಯನಿ ಲಕ್ಷಹ ವೊಡೆಯರಿಗೆ

೪. ಸ್ತಿರರಾಜ್ಯವಾಗಿಯಿರಬೇಕುಯೆಂದು ಕಲ್ಲೂರ ಗ್ರಾಮಕೆ ಮಾಡಿದ ಕಟಳೆ

೫. ಕಾರಹುಂಣವೆ ದಿನದಲು ಯೆತ್ತುಗಳನು ವೋಡಿಸಿ ಆ [ಗಿ] ಖರಿಯ [ರಿಯ] ಲು ಯೆ

೬. ತ್ತು ಗಳು ಕಟುಬಾಯಲಿ ಉಣುಸುವುದು ಯೆತುಗಳು ಅಮವಾಸೆದಿನ ಹೋದಲಿಲ X

೭. ಉ [ಆರಡಯ?] ಯ ದಿನದಲು ಮಂಣಯರ ಮಾಡಲಾಗದು ದೀಪಾವಳಿ ಪಾಡ್ಯದ ದಿ

೮. ವಸ XX ಯ ವೊತವಿಲ ಹೊಲದೊಳಗೆ ಸಮಗವಯಾಳು ಮಗ ಬಸವಂಣನ

೯. ಉಣುಸೋದು ಯೆತ್ತು ಸತರೆ ಭಂಡಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ವೊಯಬೇಕು ವಿಧಿಯದಿ

೧೦. ಯಲು ನಂದಿ ಮುಳಿವಾಗಿ ಮತು ಆಉ ಯಂಮೆಗಳಿಗೆ ಉಣುಸೋದು ಯೆತ್ತು

೧೧. ಸತ್ತರೆ ಅಸ್ತಿಯ ನಿಕ್ಷಿಸುವದು ಯಿ ಮರಿಯಾದೆಯ ಕಾದಿ XX ನಡೆದರೆ ಮಳೆ

೧೨. ಬೆಳೆ ಸಂಪದಿನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಜಯ ಯಿದಕೆ XX ಉಪೇಕ್ಷ ಮಾಡುವರು ಅವರೇ ಅ

೧೩. ಂನ್ಯಾಯಿಗಳು ಧರ್ಮಕೆ ಜಯ X ಬಸವನ ಶ್ರಾಪ ನಿಶಾಪಲು

೬೪

ಮಾನ್ವಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೫೩

(ಬಿ.ನಂ.೬೦೧/೬೧–೬೨)

ಜೀನಗಾನಬಂಡಿ ದಿಬ್ಬದ ಹತ್ತಿರ

ವಿಜಯನಗರದ ಸದಾಶಿವರಾಯನ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಪುಣ್ಯವಾಗಲೆಂದು ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಅಳಿಯ ರಾಮರಾಯನು ತಿಮ್ಮೋಜ, ಕೊಂಡೋಜ ಮತ್ತು ಭದ್ರೋಜರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಚೂರು (ರಾಯಚೂರು) ಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ ಬಿರಾಡ, ಸಿದಾಯ ಮೊದಲಾದ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ನಾವಿಂದರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ॥

೧. ೦॥ ಶುಭಮಸ್ತು ॥ ಗಣಾಧಿಪತಯೇ [ನು] ನಮ। ಸ್ವಸ್ತಿ ಜಯಾಭ್ಯು

೨. ದಯ [ಶಾ] ಲಿವಾಹನ ಶಕವರುಷಂಗಳು ೧೪೭೫ ನೆಯ ಸಲುವ ಪ್ರಮಾದಿ [ನಾ]

೩. ಮ ಸಂವಛರದ । ಚಯಿತ್ರ ಶು ೧೫ ಲು ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀ ವೀರಸದಾಸಿವದೇವ ಮಹಾರಾಯರು ಪೃಥಿರಾಜಂಗೆವುತ

೫. ಮಿರಲು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾಮಂಡಳೇಶ್ವರ ಅಳಿಯ ರಾಮರಾಯದೇವಮ

೬. ಹ ಅರಸುಗಳು । ತಿಂಮೋಜ ಕೊಂಡೋಜ ಭದ್ರೋಜನವರ ಬಿಂನಹವನು ಕೇಳಿ । ಸದಾ

೭. ಸಿವದೇವ ಮಹಾರಾಯರಿಗೆ ಪುಂಣ್ಯವಾಗಿ [ರಾಚೂರಿನ] ಸೀಮೆಗೆ ಸಲುವ ಅಯಿದು X

೮. ಕ್ರ ಸೀಮೆಯೊಳಗಾಗಿ [ರಾಹುತ]? ನಾವಿಂದರಿಗೆ ಅಂ XXX ನುಭವಿಸಿ ಬಿರಾಡ ಸಿದಾಯ [ಸಿ]

೯. ಸ ಕೋಟೆಯ ಬಿರಾಡ ಸುಂಕದಾಗಳ ಬೆದುಕೋಲು X ಯಿವ್ಹೈಮುಂತ ದನು ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ವಾ

೧೦. [ಹರಿನೆವು] ಯಿದಕೆ XXXXXXXXXXXXXXXXXX

೧೧-೧೩ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

❐

೬೫
ಕುರಕುಂದ-೧೬ ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೪/೬೧-೬೨)
ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಹಾಗನಕೇರಿ ಚನ್ನವೀರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮರಿ (ಶಿಷ್ಯ) ರುದ್ರದೇವರು ಈ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಹಾಗನಗೇರಿ

೨. ಚೆನವೀರ ಸ್ವಾ

೩. ಮಿಗಳವರ

೪. ಮರೆ ರುದ್ರ

೫. ದೇವರು ಕಟಿ

೬. ಸಿದ ಬಾವಿ ಶ್ರೀ

□

೬೬
ಕಾತರಕಿ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೦೧
(ಬಿ.ನಂ.೮೨೦/೬೨–೬೩)
ಊರ ಹೊರಗಿನ ಬಾವಿಯ ಮೇಲೆ

ಕಾಲನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಭಾಗವು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

೧. ಶ್ರೀ ಮತು
೨. ಸಾಲಿವಾಹ
೩. ನ ಸಕ [ವರು]
೪. ಷ ೧೫೨೩ ಪ್ಲವ ಸಂ
೫. ವತ್ಸರದ [ಚಯಿ]
೬. ತ್ರ ಸುದ ಪ [ವುರ್ಣ್ಮ]
೭. ಮಿ ಶುಕ್ರವಾರ x
೮. xxxಪ್ರ xxx[1]

---

೧. ಶಾಸನದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ತುಂಬಾ ಹಾಳಾಗಿದೆ.

೬೭
ಮಾನ್ವಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೦೭
(ಬಿ.ನಂ.೫೯೬/೬೧-೬೨)
ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಮಾನುವೆಯ ನರಸಪುರಪೇಟೆಯ ದುಪದ ತಿಮ್ಮಯನು ಈ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಾವಿಯ ಚಕಬಂದಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

೧. ೧೫೨೯ ನೆಯ ಪ್ಲವಂಗ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾ

೨. ಸು [೧೫] ಮಾನುವೆಯ ನರಸಪುರ ಪೆಠೆ ಗವುಡ

೩. ದುಪದ ತಿಂಮಯ ಕಟಿಸಿದ ಬಾವಿ ಅಂಬಾರಕ

೪. ನಬಳಿಕೆ ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ ಮುದಲ ಖನಿಯ ಬಲಕ್ಕೆ ಭಾ

೫. ಗ ಸೋನಾಪುರ ಯಿ ಬಾವಿ ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಸಿಲೆ

೬. ನಪುರ ಯಿ ಬಾವಿ ಕಟುವ ನ್ಹಿಮಿ [ತ್ಯ]

೭. ಯಿನಾಮ ಕೊಟು ಆದೆ ಯಿ ಸಂವತ್ಸರದಲಿ ಸಾ

೮. ಶಾಸನ ಕಟಿತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

□

೬೮

ಗೋರ್ಕಲ್ಲು - ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೧೬

(ಬಿ.ನಂ.೫೫೩/೬೧-೬೨)

ಅಗಸಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ

ಗೋರಕಲ್ಲ ಮುಖಾಪಾಯಿಗಳಾದಗೌಡ, ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಬಾರಾಬಲವತೆ ಮೊದಲಾದವಿರಗೆ ಖಾನಸಾಹೇಬರು ಶಾಸನ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಕವುಲು ಮತ್ತು ಊರು ಹೊಲಗಳ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೫೩೮

೨. ವ್ಯಯನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಿಜ ಬ ।। ೭

೩. ಸೋಮವಾರ ಶುಭ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋರಕಲ್ಲ

೪. ಮಾಖಾಪಾಯಿಗಳು ಖಾ।। ನು ಜಾತ ಖಾನಸಾ

೫. ಹೇಬರ ಕಾರಕಿರ್ದಿ ಖಾ।। ನಸರತ ಖಾನಸಾಹೇಬರು ಹ

೬. ವಾಲದಾರರು ಮ।। ಮಜಕೂರ ಗವಡ ಮಲ್ಲಂಣ ಗವಡ ಕಲಕ

೭. ರಣಿ ಮೆಟಿಗವುಡ ಬಾರಾಬಲವತಿ ಮಂಟತ್ತಾದವಂಗೆ ಸಾಸನ ಹಾ

೮. ಕಿಕೊಟ ಕವುಲು ವೂರಹೊಲಗಳ ಪಹಂದವ ಬಳಸಂದು ಯಿರ ಲಾಗಿಯಿನ ಕಿ

೯. ರ್ದಿ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಮಡಿಕೆ ಕಟಿ ಕಿರ್ದಿ ಮಾತಂ ಕಿ ಮೂರು ವರುಷ ಕವುಲು ದ [ರ] ೧

೧೦. ವಕಳ ಮೊದ ಮೊದಲು ವರುಷ ವಕಳ [ಳ] ಭತ್ತ

೧೧. ದೆ ಮಂಪದೆ ಮೂರನೆ ವರುಷ ಅದೇ ಮರೆಯದೆ ಮಾರುವ ಭತ್ತ ಕೊತಟವು ನಾಲ್ಕು ವ

೧೨. ರುಷ ಮೊದಲಾಗಿ ಸಾಲಾಚಾರುದರ ಮಾಕೆ ಅಯಿದು ವರುಷನ ೫ ಭತ್ತವ ೧ ವಕ್ಕಳ ತಾವಯಂದು

೧೩. ಸೇರು XX ೨ ತುರಿಯದೆ XX ಕಿರ್ದಿ ಕವುಲು ಕೊಟ್ಟರೆವೊಂದು ಬೀಳು ಹೊಕ್ಕಲರಳು ಕಿರ್ದಿಮೂರಿ X

೧೪. ಥಾವು ಯೆಂಬರ ತೊರವ ವಿಲಾಯಂ ದೇಶಮುಖಿ [ನಾ] ನಾತ ಗವುಡ ದೇಶಕಲ್ಯಾಕರ್ಣಿನಾರೋತೋಪಯಾ [ಮ]

೧೫. ಲಕ ನಾರದನು ವೂರ ಗವುಡ ಕುಲ್ಕರಣಿಗಳು ಮತ್ತಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಿಲನಾಹವಾತಲಾ

೧೬. ಗಿ ಮನಸಿಗೆ ತಂದು ಬೀಳು ಬಿದ ಹೊಲಗಳು ಕಿರ್ದಿಯ ಮಾರಿ ಆಗ ಬೇಕೆಂದ ಸದಕ ಹೂಮರಿ ಮದೆಯಲು

೧೭. ಕವುಲು ಕೊಟ್ಟುಯಿದೆವು ಸುಖಾದೆಲು ನಮಕಪ್ಪಲುನಂಬಿ ಕಿರ್ದಿ XX XX ಮಾರಿಕೊಂಡು ಕವುಳು ೧ ಕ್ರಿಯ

೧೮. X ಸದರಹು ಭತ ಕುಪಕೊಕ್ಕ ತಲು ಗೆಂ

೧೯. ದು ಬೀಳು ಹೊಲಗಳ ಕಿರ್ದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಂಪರೆಯಲಮುಖ

೨೦. ದಲು ವಕಲತನವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಿಹುದು ಯಂದು ತಂಮ್ಮ ಸುಕೃತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ

೨೧. ಬರ್‍ಸ ನಾನವಹಾರ ಕೊಟ್ಟ ಕವುಲು ಯಿದರಾರಾದರೆ ತಪಬಾರದು ದಿವಾಣದಾರು XX

೨೨. ರಂದೆ ಕಪ್ಪಲು ನಾಡಿನ ಬೇಕು ನಡನಡೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ತೂರಕದಾದ ಮುಸಾಳಿದ ಆಣೆ ಬ್ರಾ

೨೩. ಹ್ಮರಾದರೆ ಗೋಹತ್ಯಮಾಡಿದ್ದ XXX ಕಟ್ಟಲು ತಪಿದವರಿಗೆ ಮ

೨೪. ರೆ ಮಾರಿರುಳದವರಿಗೆ X ಕವಲು ನಂಬಿ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಣಿಯಂದು

೨೫. ಕವುಲು ಸಹಿಯನ್ಯಾವ ಬರದಾರು ದೇಸಮುಖಿ ಬಾ XXX ನಾರಪ್ಪ

❐

೬೯
ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೩೭
(ಬಿ.ನಂ.೫೬೯/೬೧-೬೨)
ಮಾರಟೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಕಂಪೌಂಡಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗ

ಮಾರಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಣಿಗೇರ ಜಾಬಿಸೆಟ್ಟಿಯ ಮಗ ಲಿಂಗಣನು ಗರುಡಗಂಬವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಸಸ್ತಿ ಸಹಿತಂ ಸಾಲಿವಾಹನ [ಶ]

೨. ಕೆ ೧೫೫೯ ನೆಯ ಯೀಸ್ವರ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಸುದ್ದಮಾಸ

೩. ಬ್ರಹಸ್ಪತಿವಾರದಂದು ಕಲ್ಲೂರ ಮಾರುಟೇಶ್ವರ ದೇವರ ಘರಡ

೪. ಗಂಬ ನಿಂದಿತು ಯೀ ಕಂಬ ಗಾಣಿಗಿರ ಜಾಬಿಸಟಿಯ ಮಗ ಲಿಂಗಂಣ ಮಾಡಿಸಿದ

❑

೭೦
ಕಲ್ಲೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೫೦
(ಬಿ.ನಂ.೫೬೩/೬೧-೬೨)
ಮಠದಲ್ಲಿ

ಕಲ್ಲೂರ ಮಠದ ಚನ್ನವೀರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೌಡ, ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಮಲಗೌಡ, ಸೆಟ್ಟಿ, ಸೌದ್ರಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಂದನೆಯ ಬದಿ

೧. ಶ್ರೀ ಶಖೆ ಸಾಲಿವಾಹ
೨. ನ ೧೫೭೨ ನೆಯ ನಂದ
೩. ನ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ
೪. ವೈಶಾಖ ಬ X ಆದಿ ಕ ಆ
೫. ಷ್ಟಮಿ ಬುಧವಾರದಲೂ
೬. ಶ್ರೀಮತು ಕಲೂರ ಮಠದ
೭. ಚಂನವಿರಯಗೆ X X X
೮. ವಾ ಗಉಡ ಕುಲಕರ್ಣಿ ವಾ
೯. ಮಲಗವುಡ ಸೆಟ ಸಉದರಿಗ
೧೦. ಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರ
೧೧. ಜೆಗಳು ದಂರ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿ
೧೨. ಯಾಗಿ ಬರದು ಕೊಠ
೧೩. ದಾನ ಪತ್ರದ ಸಾಸನಲು
೧೪. [ಅದಕೆ] ನಿಮಗೆ ಮಂನ್ಯ

ಎರಡನೆಯ ಬದಿ

೧೫. ದ ಹೊಲದಲಿ ಬಿಜವರಿ
೧೬. ಖಂತ್ತ ಕೊಟ್ಟು ಯಿಧೇಉ
೧೭. ಮುಂದೆ ಸ್ತಳಭರಿತನಗು

೧೮. ವಂದಕೆ [ಖ] ೬ ವಿದಕೆ ಖ೧ವಂ

೧೯. ದಕೆ x x ದಿನ ಕೆಯಲಿ x ೫೦

೨೦. ಯಿಷ್ಟು ಕೊಡುಯಿದೆಲು ಯಿ x

೨೧. ದರೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಕಾಸಿಲಿ ಗೋ

೨೨. ಹತ್ಯ ಮಾಡಿದ ದೋಸಕೆ ಹೋ

೨೩. ಹರು ಭಾವಿ ಪಮಿಂಭು

೨೪. ಮಿ x x ಕೊಡುಯಿದೆ ಉ

೨೫. ಧರ್ಮಸಾಕ್ಷಿ

❒

೭೧

ಕಲ್ಲೂರು–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೮೩

(ಬಿ.ನಂ.೫೬೧/೬೧–೬೨)

ಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಭೀಮದ ಮೇಲೆ

ಶಾಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಬಾಗಲಿಯ ಪಡಕು ಆಗಾಖೋಸರೊ ಸಾಹೇಬರ ಕಾರ ಕಿರ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿದರು.

೧. ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂ
೨. ಬಿ ಚಂದ್ರ ಚಾಮರ ಚಾ
೩. ರವೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ನಗ
೪. ರಾರಂಭ ಮೂಲ
೫. ಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೇ
೬. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಯೋದ್ಭು
೭. ದಯ ಶಾಲಿವಾಹ
೮. ನ ಶಖ ೧೬೦೫ ನೆ
೯. ಯ ರುದ್ರೋರ್ದರಿ ನಾ
೧೦. ಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಚೈ
೧೧. ತ್ರ ಶುದ್ಧ ೧ ಸೋಮವಾ
೧೨. ರದಲ್ಲು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾ
೧೩. ಗದ ಬಾಗಲಿಯ ಪ
೧೪. ಡಕು ಆಗಾ ಖೋಸ
೧೫. ರೋ ಸಾಹೇಬರ ಕಾ
೧೬. ರ ಕಿರ್ದಿಲಿ ಮು
೧೭. ಸ್ರೆದಿ ಮಾಡಸಿದ
೧೮. ರೂ

❐

೭೨
ಸಿರಿವಾರ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೯೩
(ಬಿ.ನಂ:೬೧೦/೬೧–೬೨)
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ನಾಮಲಗಾವಿಯ ಜಮದಗ್ನಿಗೋತ್ರದ ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮಗ ಗುರುರಾಯನು ಸಂಜೀವ ಹನುಮಂತ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದನು.

೧. ೦॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಯಾಭ್ಯುದ

೨. ಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೬೧೫ ನೆ

೩. ಯ ಶ್ರೀ ಮುಖನಾಮ ಸಂವತ್ಸ

೪. ರದ ಚೈತ್ರ ಶುಧ ಪಾಂಡ್ಯದ ಸೋ

೫. ಮವಾರ ಅಶ್ವಿನಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲು

೬. ಸಿರಿವಾರದ ಸ್ತಳದಲಿ ಸಂಜೀವ

೭. ಹನುಮಂತ ದೇವರ ನಾಮಲಗಾ

೮. ವಿಯ ಜಮದಗ್ನಿ ಗೋತ್ರದ ವೆಂಕ

೯. ಪನಾ ಮಗ ಗುರುರಾಯನು ಸ್ತಪಿ

೧೦. ಮಾಡಿದನು ಮಂಗಳ ಮಹಾ

೧೧ ೦॥ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

□

೭೩
ಅತನೂರು-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೭ನೇ ಶತಮಾನ
(ಬಿ.ನಂ.೮೧೩/೬೨-೬೩)
ಅಗಸಿಯ ಎದುರಿಗೆ

ಕಾಲ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಅಗಸಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರಬೇಕು.

೧. ಅಂಗಿರಸಂ
೨. ನಾಮ ಸಂವತ್ಸ
೩. ರದ ಮಾರ್ಗಶಿ
೪. ರ ಸು ॥ ೧ ದಲು ಅ
೫. ತಿನೊ[1]

❑

[1] ೧. ಶಾಸನವು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕೊನೆಕೊಂಡಿದೆ.

೭೪
ರಾಜೊಳ್ಳಿ-ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೭೫೯
(ಬಿ.ನಂ.೬೦೮/೬೧-೬೨)
ಕಾಲ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾತ್ರವಿದೆ

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ
೨. ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಖ
೩. XXXX೧೬೮೧ ನೆಯ

❑

೭೫
ಸಿರಿವಾರ–ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೭೬೦
(ಬಿ.ನಂ.೬೦೯/೬೧–೬೨)
ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ

ಮುದಗಲ ಭೀಮರಾವ ಬಡಗಿಯು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ದೇವರ ರಥವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ನಾಡಗೌಡ, ಗೌಡ ಸೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವರು ಬಿರಾಡವನ್ನು ಮಾಫು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಖ ೧೬೮೨ ನೆಯ

೨. ವಿಕ್ರಮನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಧಿಕ ಶ್ರಾವಣ ಬ॥ ೩ ಗುರುವಾರದಲು ಶ್ರೀ ಮ

೩. ತು ಕ॥ ಮುದಗಲ ಭೀಮರಾವ ಬಡಗಿ ಕಲ್ಲೂರ ಸ್ವಗ್ರಾಮದ ನಾಡಗೌಡ ಗೌಡ

೪. XXXXX ೧೧೭೦ ರುವಲ್ಲಿ ಅದರಲಿ ಸ್ವಾಮಿರಥ ಮಾಡಿದದಕೆ ಸೆಟಿಗಳು XXX ಬಿ

೫. ರಾಡ ಮಾಪುಮಾಡಿಯಿದನೆ ಯಿದಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮರು ತಪಿದರೆ ಕಾಸಿಲಿ ಗೋಹತ್ಯ ಮಾಡಿದ

೬.

❑

೭೬
ಆರ್ನಳ್ಳಿ–ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೨೮/೬೧–೬೨)
ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ.

೧. XXXXXX [ದೇ] ವಪ

೨. XXXX ತನಕಯಿ X

❑

೭೭
ಬಲ್ಲಟಗಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೩೯/೬೧-೬೨)
ರಾಮಲಿಂಗ ದೇವಾಲಯದ ದಕ್ಷಿಣದ ಕಂಬ

ಬಿಂಚರಸನ ಪುತ್ರ ದಸದಮೋಜನ ಉಲ್ಲೇಖ

೧. [ಶ್ರೀ] ಮಹಾ ಬರಿವಸ್ಪಿ x x

೨. ನಿ x x ಮಾ [ಬಿಂಚ] ರಸನ ಪು

೩. ತ್ರ ದಸದಮೋಜ

೭೮
ಬೆಟ್ಟದೂರು-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೪೯/೬೧-೬೨)

ಶಾಸನದ ವಿಷಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ

೧. x x x ಮನ ವೆವಕರಿಕ x x x [ವಿ] ೪ [ಂ] ಬಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತಿಕ ಬ ಶ್ರೀಮತು

೨. x

೭೯
ಗೋರ್ಕಲ್ಲು-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೫೪/೬೧-೬೨)
ಖಾನನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ರುಸ್ತುಮಖಾನನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ. ಆದರೆ ವಿಷಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

೧. ತುಂಬ

೨. ಮಾಲಿಕ

೩. ಸಂದಲರು

೪. ಸ್ತುಮಖಾಸ

೫. ಕಟ್ಟಿಸಿದ

❑

೮೦
ಹರವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೫೭/೬೧-೬೨)
ಹನುಮಾನ ದೇವಾಲಯದ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ

ಹನುಮಾನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾಣವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ

೧. ರ ದೇವರ ಆಖಾ

೨. ತ್ಯವ ನಡಸುವಂ

೩. ತಾಗಿ ಸರ್ವಮಾ

೪. ನ್ಯ X ಆ ಎರಡು ಗಾ

೫. ಣ ದೊಳಗೆ ಒಂದು

೬. ಗಾಣವಂ ಕೊಟ್ಟರು ॥

❑

೮೧
ಹರವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೫೮/೬೧-೬೨)
ಏಣಿಯಲ್ಲಿ

ಬೇಚೋಜನ ಕುಮಾರ ಬಿರುದಿನ ಕಣೆಲಕೋಜನ ಮಗ ಮಾಚಿನಮಲೆಯನು ಕರಡಿಕಲ ದಾರಿ ಮತ್ತು ಮಾನುವೆಯ ದಾರಿಯ ಮೇರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು?

೧. ಶ್ರೀ ಬೇಚೋಜ ಕೊಮರ ಬಿರುದ ಪ್ರಸಾದಿ ತಳಪ್ರಹಾರಿ ॥

೨. ಕಣೆಲಕೋಜನ ಮಗ [ಮಾ] ಚಿನ ಮಲೆಯ

೩. ಕರಡಿಕಲ ದಾರಿ ಮಾನುವೆಯ ದಾರಿ ಮೇರೆ

❑

೮೨
ತಡಕಲ್ಲು-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೮೩೨/೬೨-೬೩)
ಪಾಟೀಲರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ

ರಾಮಚಂದ್ರದೇವರ ಕಾಲ (ಸೇವುಣ?) ದಲ್ಲಿ ಬಾಗುಳಹಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ

೨. ದೇವ [ರ] ನಂದನ ಸಂವ

೩. ತ್ಸರಿ ಆಸ್ವಿಜ ಬ ೧೩ ಸೋ

೪. ಬಾಗುಳಹಾಋ ಮುಖ್ಯ

೫. ಗ್ರಾಮ XX ಶ್ರೋತ್ರ X

೬. ಮ

೭. X ತಿ X

❑

೮೩
ಮಲ್ಲಿಗಿಮಡುವು-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೯/೬೧-೬೨)
ಈಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರ

ಮಲ್ಲಿಗೆಮಡುವಿನ ಪುಳಿಯಮ್ಮ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಜನರ ಸಂಘದವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸ್ಥಾನದೇವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಿಯಬ್ಬೆಗೆ ಸಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ರುಧಿರೋ [ದ್ಗಾರಿ] ರಿ ಸಮ್ವತ್ಸರ ಪ್ರವ

೨. ರ್ತಿಸೆ ಶ್ರಾವಣಮಾಸಡೊ x ದಿಯು ಸನಿವಾರದ

೩. ನ್ದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಡುವಿನ ಪುಳಿಯ [ಮ್ಮ] ನು ಮುವತ್ತಿರ್ವ್ವರುಯಿದು

೪. ಮೂಲ [ಸ್ಥಾ] ನದ ದೇವರ xxxx ಪದಿಮೂ ಱು [ಮಲ್ಕೆ] ಯ್ಯ ೨೦ ಮ್ಬತ್ತು ಪಂನೆಯ ನಿ [ವೇಶ] ಣ

೫. xxxx ಪಡುವ ತೋಣ್ಬಪಿರಿಯ xxx ಬ್ರತಿ ಪಟ್ಟ ಮಣಿಸಿವ ಗೊರವರ ತಿಱು [ವ] xxxx

೬. xxxxx ನಾಗಿಯ [ಬ್ಬೆ] ಗೆ ಕೊಟ್ಟಕೆಯಿ ಇರ್ಮ್ಮ [ತ್ತರ್] ಇದನಳಿದೊ ವಾರಣಾಸಿಯ ಕವಿಲೆಯನಱಿದ

❒

೮೪
ಮರ್ಚೇಡ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೬೦೪/೬೧-೬೨)
ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಮರ್ಚೇಡದ ಮಲ್ಲೀದೇವನು ಶ್ರೀಪತಿ ದೇವರಿಗೆ ದತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. [ಸ್ವಸ್ತಿ] ಶ್ರೀಮತು

೨. ಮಱಿಚೇಡದ ಮ

೩. ಲಿದೇವನು ಶ್ರೀ

೪. ಪತಿ [ದೇವಂಗೆ]

೫. ಕೊಟ್ಟ ವ್ರಿತ್ತಿ ಮತ್ತ

❑

೮೫
ರಾಜೊಳ್ಳಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೬೦೬/೬೧-೬೨)
ಗಂಗಪ್ಪನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ

ಗರ್ಗ್ಗೆಪ್ಪರ ದೇವರಿಗೆ ಕಸಗೌಡನು ದತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತು

೨. ತು ವಿಷು ಸಂ

೩. ವ [ತ್ಸ] ರದ ಮಾಘ

೪. ಬಹುಳ ೧೧

೫. ಸುಕ್ರವಾರದಂದು

೬. ಗರ್ಗ್ಗೇಪ್ಪರ ದೇವರಿಗೆ [ಕ] ಸ

೭. ಗವು [ಡ] ನು ಧಾರಾ

೮. ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ

೯. ಕೊಟ್ಟ ವ್ರಿತ್ತಿ

❑

೮೬
ಸಿರಿವಾರ–ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೬೧೨/೬೧–೬೨)
ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ

ಸಿರಿವಾರವನ್ನು ಅಯ್ಯಣ ಶ್ರೀವುರವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಿರಿವಾರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಬ್ಬೆಯ ಮಗ? ಅಯ್ಯಪ್ಪನು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.

೧. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಅಯ್ಯಣ ಶ್ರೀವುರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಬ್ಬೆಯ

೨. ಅಯ್ಯಪ ಮಾಡಿದ ಸ್ತಿತಿ ಯಾವದೆ

೩. ನ್ದೊಡೆ ಇನ್ನೂ ಱ ಇಪ್ಪತಯ್ದನೇ ಪಣಕ್ಕಂ

೪. ರೊನ್ದು ನೇಸಣಕ್ಕಂ ಒಮ್ಬತ್ತುಗ್ಗೈ ಅದ (ಗ) ಲ

೫. ವು ಅಯ್ವತ್ತು ಗೈ ನೀಳವು ಅವರೊಳಗೆ

೬. ಮನ್ನೆಯದೊಱ [ಕಾದು] ಪುಙ್ಗಳ ಮಹಾ ಶ್ರೀ

□

೮೭
ಮಾಡಗಿರಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೫/೬೧-೬೨)
ಹನುಮಾನ ಗುಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ

ಕವುಲ ಮಾರುವವರು ಹೆಂಟೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಕಪದಮಠ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಹುಶಃ ಈ ಕಪಠ ಮಠಕ್ಕೆ ಕವಳಿ (ಭತ್ತ) ಮಾರಿದಾಗ ಬರುವಕೆಲವು ಆದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು.

೧. ಯ XXX

೨. ವುಕೆ ಕವುಲು ಮರುವರ X

೩. ಹೆಂಟೆಯು Xನ [ಡ] ಸ್ತ ಬೇಕು

೪. ಕಪದ ಮಠ ತಪಿದರ ಬಯಂಕತ

೫. XXಕಲುಪು

❑

೮೮
ಮಾದಲಾಪುರ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೬/೬೧-೬೨)
ಊರಿನ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ

ವಿಷಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

೧. ಮಾಹಬಾ [ಗೌ ಉ]

೨. ತಾವ್ರ XXತಿ

೩. ಮಾಯಾ XXX

❑

೮೯
ಮಾದಲಾಪುರ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೭/೬೧-೬೨)
ಊರಿನ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ

ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷಯವು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

೧. ಮಾಹಬಾ [ಗೌ ಉ]

೨. ತಾವ್ರ XXತಿ

೩. ಮಾಯಾ XXX

೯೦
ಮಾದಲಾಪುರ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೮೮/೬೧-೬೨)
ಊರಿನ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಸವಣ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯ ಹತ್ತಿರ

ನಾಯಕ ಒಡೆಯರು ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದತ್ತಿಬಿಟ್ಟ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ವಿವರಣೆ.

೧. ನಾಯ್ಕ ಒಡೆಯರು

೨. ಕೊಟ್ಟ ಊರು ನ [ಜೀ] ಗತ X

೩. ಯ್ಕ ಅರು ಅಳಿಪಿದವರ X

೪. ತಿಯನು ಕತೆ XX

೫. X

೯೧
ಮಲ್ಲಿಗೆಮಡುವು-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೯೦/೬೧-೬೨)

ತುಂಬ ತ್ರುಟಿತವಾದ ಇದು ಊರ ಹೊರಗೆ ಇದೆ.

ಶಾಸನವು ತ್ರುಟಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷಯವು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

೧. ಲ್ಲಿಗೆಮ XXXXX

೨. ಚರಸಮ XXXXXXX

೩. ಮಹಾಶ್ರೀ XXXXXX

೪. ಟಿ'ದೆ XXXXXX

❑

೯೨
ಮಾನ್ವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೯೧/೬೧-೬೨)

ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಸರಜಾಪುರದ ಗೌಡ ದುಪದ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನು ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧. ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರ

೨. ಪದ ಬಹುಳ ೩ ಲು ಸರಜಾಪು

೩. ರದ ಗವುಡ ದುಪದ ತಿಂಮಯ

೪. ಕಟಿಸಿದ ಬಾವಿ॥ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

❑

೯೩

ಮಾನ್ವಿ-ಕಾಲ?

(ಬಿ.ನಂ.೪೯೨/೬೧-೬೨)

ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಸರಜಾಪುರದ ಗೌಡ ದುಪದ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನು ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧. ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರ

೨. ಪದ ಬಹುಳ ೩ ಲು ಸರಜಾಪು

೩. ರದ ಗವುಡ ದುಪದ ತಿಂಮಯ

೪. ಕಟಿಸಿದ ಬಾವಿ॥ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

❒

೯೪

ಮಾನ್ವಿ-ಕಾಲ?

(ಬಿ.ನಂ.೪೯೩/೬೧-೬೨)

ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಸರಜಾಪುರದ ಗೌಡ ದುಪದ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನು ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧. ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರ

೨. ಪದ ಬಹುಳ ೩ ಲು ಸರಜಾಪು

೩. ರದ ಗವುಡ ದುಪದ ತಿಂಮಯ

೪. ಕಟಿಸಿದ ಬಾವಿ॥ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

❒

೯೫
ಮಾನ್ವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೯೪/೬೧-೬೨)
ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಸರಜಾಪುರದ ಗೌಡ ದುಪದ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನು ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧. ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರ
೨. ಪದ ಬಹುಳ ೩ ಲು ಸರಜಾಪು
೩. ರದ ಗವುಡ ದುಪದ ತಿಂಮಯ
೪. ಕಟಿಸಿದ ಬಾವಿ।। ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

೯೬
ಮಾನ್ವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೫೯೫/೬೧-೬೨)
ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಸರ್ಜಾಪುರದ ಗೌಡ ದುಪದ ಚಿಬಪನಮಗ ತಿಮ್ಮಯನು ಬಾವಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧. ಶ್ರೀ ಕ್ರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ
೨. ದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ೩ ಲು
೩. ಸರ್ಜಾಪುರದ ಗವುಡ ದು
೪. ಪದ ಚಿಬಪನ ಕೊಮಾರ ತಿಂ
೫. ಮಯ ಕಟಿಸಿದ ಬಾವಿ ।। ಶ್ರೀ

೯೭

ಮಾನ್ವಿ-೧೯ನೇ ಶತಮಾನ

(ಬಿ.ನಂ.೫೯೭/೬೧-೬೨)

ಜೋಡನ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಬಾವಿಯ ಸೋಪಾನ (ಮೆಟ್ಟಿಲು)ಗಳನ್ನು ಠಾಣದಾರ ಸೇಕ ನಿಜಾಮ ಮುಜುಮದಾರನು ಆಳುವಾಗ ಕಟ್ಟಿಸಿಲಾಗಿದೆ.

೧. ಠಾಣದಾರ ಸೇಕ ನಿಜಾ

೨. ಮ ಮುಜಮದಾರ ಮು

೩. ದೊಪನಿಘಾವಾನನಾರ

೪. ಪ ಸರ ನೋದಿತನ ಸರ

೫. ವೀಸ ಬನೀಸ ಅಂತ

೬. ಪ ಅಳುವಂದು ಕ

೭. ಟಿಸಿದ ಸೋಪಾನ

೮. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

❑

೯೮

ವಡವಾಟಿ-ಕಾಲ?

(ಬಿ.ನಂ.೬೧೩/೬೧-೬೨)

ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಮೂಡಗಿರಿ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತಿರದ ಗುಂಡುಕಲ್ಲು

ವಡವಾಟಿಯ ಮೊಖಸಿ ನಾಗೋಜಿ, ಮಠದ ಸಕಯ, ಚಿನಯ್ಯ, ನಾಡಗೌಡ, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಿಮ್ಮಪನಿಗೆ ಹತ್ತು ಮಾನ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು.

೧. ಶ್ರೀ ಯಿವ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದಲು ಕೊಟ ಮಾನ್ಯ

೨. ವಡವಟಿ ಮೊಖಸಿ ನಾಗೋಜಿ

೩. ಮಠದ ಸಕಯ x ಚಿನಯ್ಯ x x x

೪. ಯ ನಡಗವುಡ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆ ತಿಂ

೫. ಮಪಗೆ ಮನು x ತಿ ಹತು ಮಾನವು

❑

೯೯

ಅತನೂರು-ಕಾಲ?

(ಬಿ.ನಂ. ೮೧೪/೬೨-೬೩)

ಅಗಸಿಯ ಎದುರಿನ ಕಂಬಕ್ಕೆ

ಅತನೂರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ವೊಕಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.

೧. ಅತನೂರ

೨. ಗ್ರಾಮದಲು ಅಂ

೩. ಗಿರಸ ಸಂವ

೪. [ತ್ಸ] ರದಲು ಗುತಿ

೫. ಗೆ ವೊಕುಳ ೧ ॥

೬. ಮೊದಲವರು

೭. ಶಗು ॥ ೦ ನಖ

೮. ಭತ ೦೮೧ ತು [ಪ]

೯. ೦೮೮೧ ಯೆರಡನೆ

೧೦. ವರುಶ ಗ ೧ ನಖ

೧೧. ಭತ ೮೦ ॥ ೧ ತು

೧೨. ಪರ್ವ [೩] ನೆ [ವ] ರುಶ

೧೩. ಮೊದಲು ವಾ xxx

೧೪. ದುಗ xxxಖ ೧ ಭ

೧೫. ತ ೮೧ ತುಪ್ಪ

೧೬. ೮೩ xxxxಮೊ

೧೭. ದಲು xxxಡಕೆ

೧೮. ೮೧ ಕ ಗಂ ॥ xx

೧೯. ಅಅ೧ ಯಿದಕೆ X

೨೦ XXXXXXX

೨೧. Xತಪಿದರೆ ಅ [ವ]

೨೨. ಗೆ ಕತೆತು X

೨೩. ಕಲುಪು XX

೨೪. XXXXX

೨೫. XXXX

೧೦೦
ಅರೋಲಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೮೧೧/೬೨-೬೩)
ಈಶ್ವರ ಗುಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ

ಕುಲಕರಣಿ ಅಪಾಜಿಬಾವಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ.

೧. ೦ ರಾಮಾ

೨. ಕುಲಕರುಣಿ

೩. ಅಪಾಜಿಬಾವಿ

೧೦೧
ಜಂಬಲದಿನ್ನಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೮೧೯/೬೨-೬೩)
ಪಟವಾರಿಯ ಹೊಲ

೧. ಗಡಿ [ರೂಸಮಳರಮ]

೨. ನಮ ಶಿಮದ ಸರು [ವು]

೧೦೨
ಕೊರವಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೮೨೧/೬೨-೬೩)
ಊರ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಗುಂಡುಕಲ್ಲು

೧. xxxಯನಮಃ [ಯು] ವನಾಮ

೨. [ಸಂವತ್ಸರ] ದ ಜೇಷ್ಟ ಸು॥ ೧ ಲು

೧೦೩
ರಾಜಲದಿನ್ನಿ-ಕಾಲ?
(ಬಿ.ನಂ.೮೨೬/೬೨-೬೩)
ಮಠದ ಸಮೀಪ

೧. xxxಮ x ಮಠ x

೨. ಮನಗ xxxx

೩.

೪. xxx ಮರೂ

೫. xxxxx[೧]

---

೧. ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ

Rs 35.00